

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA
RUŽOVÁ DOLINA 29, 821 09 BRATISLAVA

OBJAVIŤ NOVÉ SVETY

SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA, RUŽOVÁ DOLINA 29
821 09 BRATISLAVA

Predkladateľ: Súkromná základná umelecká škola, Ružová dolina 29, 821 09 Bratislava
IČO: 30 799 937
DIČ: 202 22 46 919
Kontakt: www.suzus.sk; e-mail: informacie@suzus.sk; tel.: 0905 281 606
Právna forma: nezisková organizácia s právnou subjektivitou
Vyučovací jazyk: slovenský
Riaditeľka: Mgr. art. Lukrécia Bílková
Zástupkyňa: Mgr. Martina Mosnáčková; e-mail: mosnackova@suzus.sk
Zástupkyňa: Mgr. art. ArtD. Slavka Liptáková: liptakova@suzus.sk
Zriaďovateľ: Ing. Mgr. Michaela Moyzesová; Púpavová 34, 841 04 Bratislava
e-mail: moyzesova@suzus.sk; tel.: 0905 281 606

aktualizované 1. 9. 2019

HUDOBNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

PREDMET:

POČET ŽIAKOV:

Hra na hudobnom nástroji - hlavný predmet	1
Spev - hlavný predmet	1
Ostatné hlavné predmety	1
Improvizácia (0,5 hodiny)	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ - individuálne štúdium	1
Základy hudobnej kompozície - hlavný predmet	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ	2
Hlasová výchova (aj prípravná)	2
Štvorročná hra	2
Inštrumentálny sprievod	2
Duo (inštrumentálne, spevácke)	2
Taktovacia technika	2
Základy dirigovania	2
Komorná hra, komorný spev	2 - 9
Tanečná alebo džezová skupina – hlavný predmet od	4
Prípravná hudobná výchova	5 - 8
Hudobná náuka (I. stupeň základného štúdia 1. - 4. roč. a 1. - 3. roč.	8 - 15
Hudobná náuka (4. roč. druhá časť I. st. zákł. štúdia) od	1
Hudobná náuka (II. stupeň základného štúdia a ŠPD) od	4
Hudobná náuka pre žiakov s rozšíreným štúdiom	5 - 8
Náuka o hudbe od	4
Hra v súbore, komorný spevácky zbor	10 - 15
Zborový spev (hlavný predmet) – spevácky zbor, hra v orchestri nad	15
Hlasová príprava a prípravný zborový spev	8 - 10

1. Štúdium na I. stupni základného štúdia trvá spolu 8 rokov, hudobná náuka končí v 3. ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia. Vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia sa vyučuje hudobná náuka ako príprava na prijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním a konzervatóriá.

2. Hra v orchestri, hra v súbore, komorná hra, zborový spev, hlasová príprava, prípravný zborový spev, štvorročná hra a inštrumentálny sprievod sa môžu vyučovať spoločne v skupine žiakov I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých podľa individuálnych podmienok školy. O zaradení žiaka do príslušného predmetu rozhodne riaditeľ školy.
3. Hru v orchestri alebo zborový spev väčšieho obsadenia od 30 žiakov vyučuje učiteľ aj v skupinách podľa nástrojového obsadenia alebo hlasov. Hodinová dotácia sa zvyšuje o jednu vyučovaciu hodinu.
4. Korepetíciu prideluje riaditeľ školy podľa potreby triedy, najviac však:
 - a. do 8 žiakov – 1 hodina
 - b. do 12 žiakov – 1,5 hod.
 - c. do 16 žiakov – 2 hod.
 - d. od 17 žiakov – 2,5 hod.
 - e. žiak v rozšírenom štúdiu – 0,5 hod.

Korepetícia je v úväzku učiteľa hlavného predmetu aj korepetítora.

V študijnom zameraní hlasová výchova, spev sa korepetícia prideluje od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia.

4a. Korepetíciu môže riaditeľ školy prideliť v predmete zborový spev a prípravný zborový spev v rozsahu 1 – 2 hodiny týždenne podľa príslušného učebného plánu.

5. Hra na organe a hra na čembale sa vyučuje na II. stupni základného štúdia.
6. Individuálne vyučovanie v 1. - 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2-krát do týždňa.
7. Žiaci hudobného odboru II. stupňa základného štúdia pripravujúci sa na odborné štúdium môžu študovať formou rozšíreného štúdia. Pre týchto žiakov sa rozširuje hodinová dotácia v hlavnom predmete o 1 hodinu týždenne.
8. Vyučovací predmet hudobná náuka sa vyučuje:

v 1. - 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania - 1 hod. týždenne,
 v 1. - 3. ročníku nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania – 1,5 hod. týždenne,
v 4. ročníku sa vyučuje hudobná náuka pre žiakov pripravujúcich sa na prijímacie skúšky na školy s umeleckým zameraním – 1,5 hod. týždenne.
9. Ak v škole nie je možné vytvoriť pre žiakov študujúcich podľa UP č. 10 (2-ročné štúdium prvej časti I. stupňa základného štúdia) a následne podľa UP č. 11 - 15 (druhá časť I. stupňa základného štúdia) na vyučovaní hudobnej náuky samostatnú skupinu, vyučuje sa hudobná náuka v rozsahu učiva 1. – 4. ročníka prvej časti a 1. – 3. ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia kontrahovaním ročníkov.
10. Pre žiakov II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia, je štúdium hudobnej náuky povinné v rozsahu 1 hodina týždenne v skupinovom vyučovaní.
11. Ak nie je možné pre žiakov dochádzajúcich na vyučovanie na elokované pracoviská z organizačných dôvodov zabezpečiť vyučovanie hudobnej náuky v skupinách podľa jednotlivých ročníkov, možno v tomto vyučovacom predmete v odôvodnených prípadoch zaradiť do skupiny žiakov najviac dvoch po sebe nasledujúcich ročníkov v rámci 2. časti I. stupňa základného štúdia, II. stupňa základného štúdia a ŠPD.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

PRÍPRAVNÁ HUDOBNÁ VÝCHOVA

Ciele:

Cieľom prípravnej hudobnej výchovy je vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudobného krásna. Vychádzať pritom z detskej mentality – hravosti, spontánnosti, napodobňovacej schopnosti, obrazotvornosti a doterajšieho stupňa vyspelosti. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti, návyky, poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.

Interpretačné činnosti:

- Základné spevácke zručnosti a návyky. Spev jednoduchých piesní. Melodické cítenie a orientácia v rozsahu oktávy ($c^1 - c^2$).
- Zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách. Rytmické cítenie v dvojdobom a trojdobom takte. Schopnosť vyjadrenia hudobného toku pohybom.
- Schopnosť zapamätať si a reprodukovať krátky rytmický alebo melodický motív, rytmizovať a melodizovať slová, detské texty a riekanky. Motorické zručnosti získané hrou na ľahko ovládateľné nástroje.

Percepčné činnosti:

- Rozoznať kontrasty v hudbe. Poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara. Zapojením predstavy a fantázie sledovať obsah krátkych hudobných skladbičiek a hudobných rozprávok.
- Cítenie tonálneho centra od trichordálnych a tetrachordálnych melódií po orientáciu v rozsahu oktávy. Sluchové rozlišovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, dynamika a farba.

Hudobno-náukové pojmy:

Notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (informatívne). Taktová čiara, dvojštvrtový, trojštvrtový a štvrtový takt. Dvojica osminových nôt, nota štvrtová, polová, polová a bodkou, celá a pomlčky. Základné dynamické označenia – piano, mezzoforte, forte. Opakovacie znamienko. Noty $c^1 - c^2$. Rozlišovanie základných vyjadrovacích prostriedkov hudby: veselo - smutne, rázne - nežne, rýchlo - pomaly, vyššie - nižšie, silno - slabo, zosilňovať - zoslabovať a pod.. Pochod, tanec, uspávanka.

RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY PRÍPRAVNÉHO ŠTÚDIA

Učebný plán číslo	Prípravné štúdium	Dĺžka štúdia počet rokov	PREDMET	1. rok	2. rok
				Počet hodín týždenne	
1a	A	2	1. Prípravná hudobná výchova *) 2. a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo b) Príprava ku hre na nástroji - individuálne štúdium	2 - 0,5	1 1 1 – 1.5
1b	B	1	1. Prípravná hudobná výchova 2. a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo b) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova - individuálne štúdium**)	1. pol rok 2. pol rok 2 - 0,5 1	1 1 1 1

***)* V prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM „A“

- deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy

**)* V 1. roku možno spojiť s hudobno-pohybovou výchovou (pozri UP TO č. 36); na 1. stupni sa môže prideliť klavírny sprievod – 1 hodina týždenne.

- po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy)
- žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania
- o zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM „B“

- pre žiakov od 6 alebo 7 rokov, ktorí neabsolvovali PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a „A“ - Žiaci, ktorí absolvovali prípravné štúdium podľa učebného plánu HO č. 1b, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru základnej umeleckej školy – primárneho umeleckého vzdelávania
- individuálne štúdium v 1. polroku je možné na základe žiadosti rodiča so súhlasom riaditeľa

Poslanie:

Poslaním predmetu PHV a HN je **vytvárať a usmerňovať** záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze,
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu, - hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami,
- orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch,
- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby).

PHV a HN sú samostatné predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimedialných pomôcok. Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa PHV a HN systematicky zaoberajú tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. PHV a HN pripravuje a dopĺňa inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzuje na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehľbuje ich, zovšeobecňuje a uvádza do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

Ciele:

1. Poskytnúť žiakovi **zážitok** a od neho odvíjať niť **poznania**. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.
2. Umožnenie vytvorenia a usporiadania obsahovej náplne predmetov PHV a HN tak, aby boli pre žiakov prístupné, zvýšili ich **záujem** počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovali ich schopnosť vnímania a súčasne ich pripravili na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických vedomostí rozdelená do dvoch úrovní:
 - Základná, povinná pre všetkých žiakov.
 - Rozširujúca, určená žiakom mimoriadne talentovaným, pripravujúcim sa na profesionálnu dráhu (pre ostatných žiakov ako doplňujúca ponuka).
3. Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať význam hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.
4. Hľadať spolu širšie súvislosti – s históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

Východiská:

- Dieťaťu predložíme akýkoľvek problém (úlohu, neznámu skutočnosť, umelecké dielo) zaujímavo, zaktivizujeme jeho vnútorné dispozície v celej šírke a tým pozitívne ovplyvníme rozvoj jeho osobnosti.
- Dieťa má silne vyvinutú potrebu zmyslu – hľadanie zmyslu všetkého, čo dieťa robí, je nevyhnutné.
- Abstraktné myslenie, pochopenie systému, princípu musí ísť cez zážitkovú formu. Cez konkrétne zážitky, ktoré postupne prechádzajú viacerými zmyslovými orgánmi (receptormi) – cez pohyb celého tela, zrak, hmat a sluch so zapojením reči, jazyka pochopí systém. Zovšeobecňovanie, hľadanie spoločných znakov tvorí základ pre abstraktné myslenie. Cez návraty a vzájomné prieniky tento abstraktný systém spoľahlivo ukladáme do pamäti.
- Žiadne umelecké dielo nevzniklo oddelene od spoločensko-historických súvislostí, bez spojitosti so životom skladateľa – jeho individuálneho osudu i aktuálnej spoločenskej situácie. Toto poznanie nám pomôže dešifrovať obsah.

PROFIL ABSOLVENTA PRÍPRAVNÉHO ŠTÚDIA A ABSOLVENTA HUDOBNEJ NÁUKY

Po absolvovaní **prípravnej hudobnej výchovy** je žiak pripravený k výučbe hry na nástroji (spevu).

Po ukončení **prvej časti I. stupňa základného štúdia** majú absolventi osvojené základy hudobnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti, získali základy pre celoživotné učenie sa a pre rozvíjanie svojich kompetencií. Vážia si seba aj druhých, sú spôsobilí ústretovo komunikovať a spolupracovať, sú vnímaví k potrebám iných. Získali základy používania odbornej terminológie a komunikácie v oblasti hudby. Úroveň rozvinutosti kompetencií nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu.

Po ukončení **druhej časti I. stupňa základného štúdia** predmetu hudobná náuka majú absolventi osvojené a upevnené základy hudobnej a kultúrnej gramotnosti a sú pripravení na štúdium na konzervatóriu.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – Hudobná náuka / 1-krát týždenne

Ciele:

nadväzuje na PHV hravou formou motivovať žiakov, rozvíjať ich záujem o hudbu, aktivizovať ich tvorivosť, fantáziu a predstavu. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudby. Zdokonaľovať melo-dicko-rytmické cítenie a pamäť. Spoznávať hudobnú abecedu a pestovať prepojenie sluchová skúsenosť – znak – predstava.

- **Interpretačné činnosti:** správna intonácia jednohlasných piesní, správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu. Intonácia durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov, s návratom k základnému tónu. Vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrtových taktach. Rytmické ozveny, rytmizácia a melodizácia riekaniak, detských alebo vlastných textov. Schopnosť zahrať na melodicko-rytmických nástrojoch jednoduché piesne.
- **Percepčné činnosti:** schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Charakterizovať náladu skladby (dynamiku, tempo, metrum). Rozlišovať durový a molový charakter skladby.
- **Hudobno-teoretické poznatky:**
 - notová osnova, noty (celá, polová, štvrťová)
 - noty v husľovom kľúči c1 – g 2
 - noty v basovom kľúči c – c 1
 - posuvky #, b
 - stupnice: C, G dur, F dur
 - 2/4, 3/4, 4/4 takt
 - nota s bodkou
 - p, mf, f
 - legato, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo, moderato, adagio, allegro, ritardando.

Odopručaný hudobný materiál:

Ľudové a umelé piesne: Doliny, doliny, Hajaj, belaj, Vstávaj, Hondzo, hore!, Čie je to dievčatko, Dajže, Bože, slnka, Píšťalôčka krásna, Medveďku, daj labku

Tanec líšky a zajaca (hudba prírody a o prírode podľa vlastného výberu)
Hry a hádanky: Egele pegele, Prišiel k nám hosť (skladby a hudobné rozprávky podľa výberu učiteľa a detí)

Mazurky, menuety, polonézy, valčíky, iné spoločenské a ľudové tance.

J. HATRÍK: Ako Trpaslúšikovia stavali domček, Záhadné pesničky: Čo sa v notách stratilo?, Záhadné pesničky: Prečo sa stratili medvieďatá, Obrova pesnička

EBEN: Vlák sa rozbieha

J. LETŇAN: Zázračná muzika (husle, kontrabas)

V. TROJAN: Kuriatko a slon (flauta, fagot)

J. S. BACH: Gajdy
E. KRÁK: Collectio clavichordium I, II
J. K. VAŇHAL: Allegretto
F. SCHUBERT: Pstruh
M. SCHNEIDER-TRNAVSKÝ: Oráč

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – Hudobná náuka / 1-krát týždenne

Ciele:

rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu. Rozširovať piesňový repertoár. Viest' žiakov k uvedomovaniu si hodnoty a krásy ľudovej piesni.

- **Interpretačné činnosti:** Rozšírenie hlasového rozsahu žiakov (a – d2). Rozlíšenie ľudových piesní podľa regiónu (východné, stredné a západné Slovensko). Kánonické spievanie, jednoduchý ľudový dvojhlas. Durové a molové piesne. Metrické cítěnie a schopnosť rytmizovať 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, takt. Taktovať štvordobý takt. Schopnosť rytmizovať synkopický a bodkovaný rytmus.
- **Percepčné činnosti:** rozoznávanie zvukovo kontrastných nástrojov (napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, trúbka – pozauna, triangel – bubon). Rozlišovanie vokálnych a inštrumentálnych zoskupení (sólo, duo, trio, zbory mužský, ženský, miešaný, detský).
- **Hudobno-teoretické poznatky:**
 - noty a pomlčky, noty s posuvkami (osminová, šesnástinová)
 - posuvky #, b a odrážka
 - orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2 b; paralelné molové (informatívne)
 - dynamické označenia pp, ff
 - 3/8, 4/8 takt
 - hudobné nástroje (strunové, dychové, bicie)
 - accelerando; triola, ligatúra, synkopa; ľudské hlasy (soprán, alt, tenor, bas)
 - posuvky #, b, odrážka
 - hudobné názvoslovie: moderato, allegretto, adagio, ritardando; prima volta, seconda volta, fermata, predznamenanie, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo

Odporúčaný hudobný materiál:

I. HURNÍK:	Umění poslouchat hudbu: Z čeho se dělá hudba
P. I. ČAJKOVSKIJ:	Október, Chorá bábika, Škovránok
R. SCHUMANN:	Poľovnícka, Divoký jazdec
W. A. MOZART:	Turecký pochod, Sláčikové kvarteto, Sonáta C dur
M. SCHNEIDER-TRNAVSKÝ:	Keby som bol vtáčkom
B. BARTÓK:	Duo
A. MOYZES:	Trávnice
C. DEBUSSY:	Cakewalk
A. VIVALDI:	Zima, Jar
L. van BEETHOVEN:	Veselo – smutne
B. BRITTEN:	Sprevodca mladého človeka orchestrom
J. HATRÍK:	Rozprávka o sláčikovom kvartete, Záhadne pesničky: Prečo plače bambus?, Hra o hrach, Vysoký otec, široká mať – cyklus detských zborov na ľudové hádanky, Záhadne pesničky: Červené jablčko; Prečo húsky ušli?
- Veľkonočné zvyky a koledy, detské jarné ľudové hry a tance.
 - Čardáš, polka, mazurka, valčík.
 - Sniežik sa nám chumelí, Sláviček je malý vtáčik, Zelená sa bučina, Červené jablčko, Češem si hlavičku, Čie sú to húsky na tej vode, Piesne Za vodou, Mamka, mamka, Tá lišovská nevesta a iné s kvintakordálnou melodikou, Bol jeden gajdoš, Javor, javor

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – Hudobná náuka / 1-krát týždenne

Ciele:

upevňovať, rozširovať a aktívne využívať melodickú, tonálnu, metrickú, tempovú a rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť. Prehľbovať harmonickú predstavivosť. Zdokonaľovať dvojhlasný spev a oboznámiť žiakov s niektorými hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských príležitostiach.

- **Interpretačné činnosti:** Zdokonaľiť spevácky prejav, schopnosť vyspievať dlhšie frázy. Oboznamovanie s ľudovou piesňou, ktorá sa delí podľa obsahu (svadobné, uspávanky, vojenské, pracovné...), podľa regiónu. Spievať detské umelé piesne aj s klavírnym sprievodom. Veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Na podporu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu jednoduchého harmonického sprievodu s použitím základných funkcií, napríklad: C dur – T (c- g), D (h- g), S (c- a). Na melodicko-rytmických nástrojoch kánonicky sa zapojiť do jednoduchej piesne. Schopnosť rytmizovať triolový rytmus. Rytmizácia a melodizácia riekaniek, využitím základných tónov toniky, dominanty a subdominanty (T D S).
- **Percepčné činnosti:** prostredníctvom skladieb rozšíriť poznávanie hudobných nástrojov. Z predhrávaných alebo interpretovaných skladieb či piesní vedieť určovať jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Rozlišovať durový a molový charakter piesní a skladieb. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obrátov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu. Precvičovať veľkú a malú sekundu ako celý tón a poltón. Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy.
- **Hudobno-teoretické poznatky:**
 - rozdelenie tónov do oktáv
 - orientácia v intervaloch, prima – oktáva
 - pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva
 - predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma
 - durové a molové stupnice do 5# a 5b
 - jednoduché a zložené takty, dvojpolový takt C (alla breve)
 - dvojité posuvky
 - hudobné pojmy: pp, p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, legato staccato, da Capo al Fine, transpozícia
 - nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá
 - druhy ľudových piesní, čo je zbor a jeho rozdelenie, partitúra
 - hudobné názvoslovie - označenie prednesu: cantabile, espressivo, dolce, scherzando
 - skladatelia: Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Eugen Suchoň, Ján Cikker

Odporúčaný hudobný materiál:

Rôzne typy slovenských ľudových piesní: Zasadil som čerešničku, Ej padá, padá rosička...

F. CHOPIN:	Prelúdium e mol, Valčíky, Prelúdiá a iné drobnosti
A. DVOŘÁK:	Dumky, Largo z Novosvetskej symfónie
J. BRAHMS:	Valčíky, Uspávanka
L. JANÁČEK:	Sinfonietta

R. SCHUMANN:	Snenie, Dôležitá udalosť, Fantazijné kusy, Detské scény (Snenie, Dôležitá udalosť, Strach, Rytier na drevenom koni a i.)
M. P. MUSORGSKUJ:	Katakomby
B. SMETANA:	Vyšehrad
B. BARTÓK:	Mikrokozmos
J. HATRÍK:	Bach odpočíva pod zelenou limbou, Chopin počúva trávnicu, Pieseň o múdrom vtákovi (Krajinou Šťastného princa I.), Bájky o Levovi (výchovný koncert)
J. S. BACH – Ch. GOUNOD:	Ave Maria, Menuet
D. KARDOŠ:	Bagatela č. 15
B. SMETANA:	Furiant
F. PRÁŠIL:	Koledy – počúvanie
L. van BEETHOVEN:	9. symfónia (úryvky 2. a 4. časti)
W. MARSALIS:	O rytme
I. HURNÍK:	Umění poslouchat hudbu: Kontrasty, Jak se musí hrát
L. JANÁČEK:	Čeladenský (Lašské tance), Sýček neodletěl, Vyskočilo slniečko, Tečie voda podľa vody
C. SAINT-SAËNS:	Skameneliny (Karneval zvierat)
J. HAYDN:	Škovránčie kvarteto
G. BIZET:	Detské hry
Mozart bez konca:	(televízny film)

Počet hodín týždenne: 1 – Hudobná náuka / 1-krát týždenne

Ciele:

Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem a rozlišovaniu charakteristických zvláštností v hudbe rôznych národov a ukázať žiakom formy zachovávanania a rozvíjania národných tradícií. Pieseň a tanec ako základné zdroje hudobného prejavu.

- **Interpretačné činnosti:** schopnosť intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách). Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.
- **Percepčné činnosti:** Počúvanie hudby: Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov. Sluchová výchova: Rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu. Analyzovať zmenšenú kvintu. Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy.
- **Hudobno-teoretické poznatky:**
 - durové a molové stupnice
 - durové a molové kvintakordy a ich obraty
 - enharmonické tóny
 - ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec
 - princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord
 - Melodické ozdoby: trilok, nátril, náraz, príraz, obal, skupinka
 - motív, téma, hudobné formy
 - Skladatelia: Antonio Vivaldi, Johan Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven

Odporúčaný hudobný materiál:

Spievanky, spievanky, Páslo dievča pávy.

A. MOYZES:	Tance z Pohronia, Pieseň o jari, Ländler
T. ANDRAŠOVAN:	Tance zo Slovenska
E. SUCHOŇ:	Krútnava
A. DVOŘÁK:	Slovanské tance
L. JANÁČEK:	Pilky
B. BARTÓK:	Bulharské tance, Rumunské tance, Variácie na slovenskú ľudovú pieseň (Mikrokozmos IV., č. 112)
F. CHOPIN:	Mazurka
J. S. BACH:	výber z klavírnych skladbičiek podľa uváženia
W. A. MOZART:	(tanečná časť z niektorej symfónie)
J. HAYDN:	Menuet

G. GERSWHIN: Rhapsody in Blue
D. MILHAUD: Scharamouche, Vól na streche
S. JOPLIN: klavírna verzia, rôzne aranžmány
L. ARMSTRONG: improvizácie
W. MARSALIS: Džez a dychová hudba
W. A. MOZART: J. N. Hummel
P.I. ČAJKOVSKIJ: Labutie jazero, Luskáčik
S. PROKOFIEV: Rómeo a Júlia
I. STRAVINSKIJ: Svätenie jari, Príbeh vojaka
P. LIPA: výber, koledy rôznych národov
Tanec nad zlato (film, r. J. Bednárík), Rok na dedine (film), videozáznamy z folklórnych vystúpení, P.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – Hudobná náuka / 1-krát týždenne

Ciele:

Učiteľ musí podporovať snahu žiakov o seberealizáciu, povzbudzovať sebavedomie menej aktívnych žiakov. Využívať vedomosti žiakov aj z iných predmetov. Postupne im približovať hudbu, aby získali k nej vzťah. Trénovať sluchovú analýzu, získavať základy počítačovej notosadzby a pravidiel notopisu. Popri práci s literatúrou využívať na prácu s informáciami multimédiá a internet, čo je základný predpoklad prípravy projektov vo vyšších ročníkoch.

- **Interpretačné činnosti:** Schopnosť kolektívneho vytvorenia malého hudobnodramatického útvaru. Schopnosť improvizovaného sprevádzania piesní (sólovo alebo kolektívne). Kultivovaný prednes aj dvojhlasných, trojhlasných ľudových a umelých piesní. Spev z listu. Schopnosť zaspievať jednotlivé tóny trojzvuku. Intonovať dominantný septakord, intervaly s použitím rôznych intonačných metód.
- **Percepčné činnosti:** Oboznamovať žiakov s piesňou a zborovou tvorbou, operetou, muzikálom, kantátou, oratóriom a melodramou. Rozpoznať veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dominantný septakord, modálne melódie (lýdickú, dórsku, mixolýdickú). Sledovať melodickú zmenu jedného alebo dvoch tónov trojzvuku a uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi nasledujúcimi akordami.
- **Hudobno-teoretické poznatky:** Prepojenie doteraz získaných poznatkov s praktickým uplatnením pri percepcii, vo vlastnej tvorivej činnosti či teoretickej reflexii.
 - gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál, monodráma, melodráma, renesancia, barok, a capella, dominantný septakord, modulácia
 - enharmonická zámena
 - stupnice rovnomenné a paralelné
 - hudobné názvoslovie: označenie tempa- gravem largo, lento, adagio, andante, vivace, presto
 - označenie prednesu: amabile, animato, dolce, marcato, risoluto, leggiero
 - dejiny hudby: pravek, starovek, stredovek, novovek
 - skladatelia: A. Vivaldi, G. F. Händel, J. S. Bach, J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Schubert, R. Schumann, F. Chopin, R. Wagner, G. Verdi, J. Brahms, G. Bizet, M. P. Musorgskij, P. I. Čajkovskij, E. H. Grieg, N. R. Korsakov, C. Debuddy, M. Ravel
 - hudba 20. stor.: B. Bartók, I. Stravinskij, S. Prokofiev, A. Chačaturjan, E. Suchoň, J. Cikker

Odporúčaný hudobný materiál:

- Ľudová hudba na Slovensku, autentický folklór podľa vlastného výberu, odraz ľudovej hudby v tvorbe súčasných slovenských skladateľov.
- Hej, keď som išiel na zboj...
- Podoby ľudovej piesne v súčasnosti – folk, world music.
- Od gregoriánskeho chorálu k súčasnej zborovej tvorbe.
- Rituálne spevy a tance minulosti, renesančná homofónia a polyfónia, baroková vokálna polyfónia.

ZELJENKA:	Musica slovaca, Hry a riekanky, Rapotala straka, Kde žijú vtáčiky
P. ŠIMAI:	Concertino rustico
ČECHOMOR	
C. JANNEQUON:	Spev vtákov
L. JANÁČEK:	Říkadla
M. BÁZLIK:	Pastierska elégia, Balada o dreve
J. S. BACH:	Umenie fúgy, Temperovaný klavír, Vianočné oratórium
J. HATRÍK:	Ak sa nám fúga vydarí, Ludibria
F. ChOPIN:	Prelúdium č. 4 e mol, Etuda c mol „Revolučná“
L. van BEETHOVEN:	Sonáta op. 2 č. 2 A dur (3. časť Rondo), Sonáta op. 7 Es dur (1.a 4.č. Rondo), 3. symfónia „Eroica“, 5. symfónia „Osudová“
J. HAYDN:	Menuet, Štyri ročné obdobia
P. I. ČAJKOVSKIJ:	Rokokové variácie
C. DEBUSSY:	Faunovo popoludnie, Syrinx, Prelúdiá
J. CIKKER:	Spomienky
D. MILHAUD:	Vôl na streche
A. DVOŘÁK:	Rusalka
G. PUCCINI:	Turandot, Madam Butterfly
R. WAGNER:	Tristan a Izolda (úryvok Izoldina smrť z lásky)

Vianočné piesne a zvyky iných národov.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – Hudobná náuka / 1-krát týždenne

Ciele:

Rozširovanie hudobného obzoru žiakov, využívať ich skúsenosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch. Vytvárať predpoklady pre prepájanie vedomostí z oblasti teórie hudby a dejín hudby a plne ich prepájať s hudobnou praxou žiakov. Hudobnými činnosťami usmerňovať emocionálny vzťah k životu i okoliu a rozvíjať aj intelektuálnu stránku osobnosti žiaka. Realizovať návštevy koncertov, rôznych umeleckých podujatí (divadelné a operné predstavenia, výstavy obrazov, hudobné kvízy...). Umožniť intenzívnejšie prežívať, chápať, hodnotiť hudbu a tvoriť si o nej vlastné názory.

- **Interpretačné činnosti:** Dôraz klásť na neustále zdokonaľovanie intonačných zručností v speváckom prejave jednohlasných a viachlasných melódií. Intonácia základných intervalov, kvintakordov a ich obratov, dominantného a zmenšeného septakordu a ich kombinácii. Z počutého trojzvuku zaspievať ktorýkoľvek tón. Rozvíjať pochopenie rytmicko-metrických štruktúr na dlhších rytmických príkladoch. Vytvárať rytmické a melodické sprievody k danej melódií.
- **Percepčné činnosti:** V znejúcom zvuku rozlíšiť znenie troch alebo štyroch tónov. Rozvíjať harmonické cítenie, sledovať melodickú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku a štvorzvuku (septakorde) a ich smernosť a citlivosť k ďalším akordom. V nadväznosti na to si uvedomovať zväčšovanie alebo znižovanie harmonického napätia medzi dvoma, prípadne tromi po sebe nasledujúcimi akordami a chápať tak funkčné parametre harmónie. Cvičiť hudobnú pamäť na jednoduchých jednotaktových a dvojtaktových melódiách v durových, molových a modálnych tóninách v dvojdobých, trojdobých a štvordobých taktoch s použitím triol, bodkovaného a synkopického rytmu. Podľa notovej predlohy poznať predhrávanú ukážku.
- **Hudobno-teoretické poznatky:**
 - posilňovať prepojenie získaných poznatkov s inštrumentálnou a vokálnou praxou
 - Základné rozdelenie stupníc: diatonické, chromatické, celotónové, zvláštne
 - cyklická skladba, interpretácia, opus, sonáta, sonatina, suita, concerto grosso, symfónia (sinfonia), divertimento, predohra, tónorod, baroko, klasicizmus, neoklasicizmus; formové členenie: piesňová forma, rondo, variácie, sonátová forma.
 - Dejiny hudby: Česká hudba, Ruská národná škola, Severská Národná škola

Odporúčaný hudobný materiál:

BERNSTEIN:	č. V: Čo je klasická hudba?
G. F. HÄNDEL:	Vodná hudba
J. S. BACH:	Fúga, ukážky na rôzne druhy kánonu (rak, inverzia a pod.), Vianočné oratórium
W. A. MOZART:	Klavírny koncert, Predohra k Figarovej svadbe
J. HAYDN:	Symfónia č. 102 (hudobné žartíky)
J. HATRÍK:	Krajinou Šťastného princa, Statočný cínový vojačik, TOY BOX H.CH.A.
B. BARTÓK:	Mikrokozmos (napr. I/29, VI/149, 153)
C. DEEBUSSY:	Detský kútik, Malá suita
G. FAURÉ:	Bábika
L. BERNSTEIN:	Čo je inštrumentácia
M. RAVEL:	Bolero
R. SCHUMANN:	Karneval
G. VERDI:	Aida

N. RIMSKIJ-KORSAKOV:	Španielske capriccio, Šeherezáda
F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY:	Dueto (Piesne bez slov)
D. ŠOSTAKOVIČ:	2. klavírny koncert, 1. časť (+vizualizácia, Fantázia 2000)
L. van BEETHOVEN:	Fidelio
A. VIVALDI:	Jeseň, 3. časť (Štyri ročné obdobia)
W. A. MOZART:	Malá nočná hudba

Hudba primitívnych kmeňov na pôvodných hudobných nástrojoch žánrové nástrojové zoskupenia a pod.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – Hudobná náuka / 1-krát týždenne

Ciele:

Žiaci nadobudnú prehľad o jednotlivých hudobných štýloch, ktoré vedia chronologicky usporiadať, rozoznať typické znaky štýlových (slohových) období. Tým sa vytvorí predpoklad stať sa aktívnymi poslucháčmi koncertov a reprodukovanej hudby.

- **Interpretačné činnosti:** Komplexné spevácke, intonačné, sluchové, improvizáčne a rytmické. Intonovať melódie v prebraných tóninách (durové, molové, lýdické, mixolýdické, dórske). Kultivovaný prednes piesní v týchto tóninách s uvedením si ich špecifických znakov. Z daného štvorzvuku vedieť spievať jednotlivé tóny. Rozvíjať harmonické cítenie žiakov sledovaním melodickéj zmeny. Uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi po sebe znejúcimi akordmi. Rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť na jednoduchých melódiách v durovej a molovej tónine v rozsahu vety. Sluchovou analýzou opakovať a upevňovať intervaly a akordy. Sluchovo rozlíšiť stupnicu celotónovú, chromatickú a pentatonickú. Rozvíjať rytmickú predstavivosť na základe notovej predlohy a analyzovať rytmus v počúvanej skladbe. Upevňovať rytmickú pamäť aj formou zápisu z počúvanej skladby. Vedieť dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím a vytvárať samostatné rytmickomelodické vety.
- **Percepčné činnosti:** Počúvanie hudby: V počúvaných skladbách porovnávať typické znaky jednotlivých období. Poukázať na štýlovú rôznorodosť hudby 20.storočia.
- **Hudobno-teoretické poznatky:**
 - posilňovať prepojenie získaných poznatkov s inštrumentálnou a vokálnou praxou
 - motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord a jeho obraty
 - husľový, altový, tenorový a basový kľúč
 - Význam akordických značiek
 - Hudobné pojmy:
Basso continuo, akustika, divertimento, chorál, imitácia, inštrumentácia, ostinato, fúga, symfonická báseň, programová hudba, kontrapunkt
 - Časové zadelenie štýlových období:
renesancia, baroko, rokoko, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus a smery hudby 20. storočia (expresionizmus, neoklasicizmus, neofolklorizmus)

Odporúčaný hudobný materiál:

K. KULIKOVÁ:	Dejiny hudby pre školu a prax (multimediálne CD)
I. HURNÍK:	Umění poslouchat hudbu – dejiny hudby, + výber podľa uváženia učiteľa
I. HURNÍK:	Umění poslouchat hudbu
L. BERNSTEIN:	Čo je koncert?
L. BERNSTEIN:	Čo je symfonická hudba?
J. HATRÍK:	Výrazové prostriedky hudby (text + gramoplatne Počúvanie hudby pre 6. roč. ZŠ)
C. DEBUSSY:	Syrinx, More, Plachetnice...
M. RAVEL:	Daphnis a Chloé, Španielska rapsódia
O. RESPIGHI:	Rímske pínie (+ vizualizácia Fantázia 2000)
I. STRAVINSKIJ:	Svätenie jari, Vták ohnivák
A. SCHÖNBERG:	Intermezzo pre klavír
L. van Beethoven a Slovensko	– film

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT PRVEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

- PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA (ISCED 1 B):

- dôkladne ovláda názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a s istotou ovláda základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek,
- ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p - mf - f,
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov zamerania,
- úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia vytvára základ pre ďalší stupeň vzdelávania.

ABSOLVENT DRUHEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

- NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA (ISCED 2 B):

- ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov a ovláda základy ladenia používaných nástrojov,
- má správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením pp - p - mp - mf - f – ff,
- dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč,
- svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj.

ABSOLVENT II. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA, ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH:

- ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov,
- ovláda zvukovo-farebné možnosti hry na malom bubne, perkusiách, bicej súprave a základy ladenia používaných nástrojov,
- ovláda základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff.

RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY PREDMETU - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Učebný plán číslo	7							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Hra na bicích nástrojoch							
Vek	neurčuje sa							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Inštrumentálny sprievod	0,5	0,5						
3. Komorná hra alebo	-	-	1	1	1	1	1	1
4. hra v súbore alebo hra v orchestri	-	-	-	-	2	2	2	2
5. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 3	3	3						
1. 3. 5.			3,5	3,5	4	4	4	2,5
1. 4. 5.					5	5	5	3,5

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA A ŠÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Učebný plán číslo	20			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2a.- Štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo	0,5	0,5	0,5	0,5
2b. Komorná hra alebo hra v súbore, alebo hra v orchestri	1-2	1-2	1-2	1-2
3. Hudobná náuka	1	1	1	1
Spolu:	1. 2a. 3.	3	3	3
	1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5

Počet hodín týždenne: od II. polroka 1 – príprava ku hre na nástroji (skupinové vyučovanie - 2 žiaci)

Ciele:

- poznajú názvoslovie základného inštrumentára, ktorý používajú,
- poznajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, držanie tela, držanie paličiek,
- poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk a nôh,
- demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať štvrtové a osminové noty, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou, vedia sa orientovať v pohybe melódie, vedia zahrať krátku jednoduchú ľudovú alebo detskú pieseň.

Obsah:

Nástrojové a technické kompetencie, základy hry na malom bubne: správne sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk, základné striedavé údery.

Hra celých, polových, štvrtových a osminových nôt.

Základy hry na bicej súprave: striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat).

Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka.

Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).

Hra štvrtových a osminových nôt.

Základy hry na zvonkohre (metalofóne): Hudobná abeceda (C dur).

Hra jednou rukou, základy striedania rúk.

Hra jednoduchých ľudových a detských piesni.

Hra na perkusiách: vystihnutie základného pulzu hudby.

Hudobno-teoretické poznatky: názvoslovie základného inštrumentára predmetu, ktorý žiaci bežne používajú (malý bubon, veľký bubon - bubny, činely, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón).

Pojmy:

základná poloha, úder, striedavé údery, tón, hudobná abeceda, celá, polová, štvrtová nota a pomlčka, osminové noty, doba, takt, pieseň, melódia, rytmus, valčík, polka.

Sluchovo-rytmická oblasť: rytmická hra na ozveny s použitím štvrtových a osminových nôt. Orientácia v pohybe melódie.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Základy hry na malom bubne:

- jedno krátke cvičenie - kombinácia štvrtových a osminových nôt,

Základy hry na bicej súprave:

- valčík, polka,

Základy hry na zvonkohre (metalofóne):

- hudobná abeceda - C dur so striedaním rúk, detská alebo jednoduchá ľudová pieseň v úprave pre deti.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- vyvolať u žiaka záujem o hudbu a budovať pozitívny vzťah k hudbe,
- naučiť žiaka vnímať melódiu skladby, rytmus a metrum, čítať jednoduchý notový zápis,
- naučiť žiaka správne držanie tela za nástrojom, správne držanie paličiek, poloha rúk a nôh.

Obsah:

Správne držanie paličiek pri úderoch, uvoľnenosť rúk, odraz paličiek od blany bubna, správna poloha chodidla na pedáloch, vycentrovaná poloha na bubeníckej stoličke, budovanie rytmickej a melodickej predstavivosti.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný pomenovať inštrumentár ktorý používa, má osvojené základy správneho používania hracieho aparátu zvukovo vyrovnané striedavé údery v pomalom tempe, jednoduchú a elementárnu kombinovanú koordináciu rúk a jednej nohy, ovláda hru zo zápisu celých, polových štvrtových, osminových nôt a pomlčiek a hru šestnástinových nôt, ovláda základný variant 4/4 beatového sprievodu.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- vyrovnané striedavé úderý pomocou techniky zápästia s nemeckým držaním,
- čítanie notového zápisu v 4/4, 3/4, 2/4 takte,
- hrať skladby naspamäť,
- využívať jednoduché breaky v beatových sprievodoch.

Obsah:

Cvičenie striedavých úderov, jednoduchých rytmických vzorcov, hra z notového zápisu celých, polových, štvrtových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek, jednoduchý beatový doprovod, nácvik jednoduchých rockových a popových skladieb.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný pomenovať inštrumentár ktorý používa, má osvojené základy správneho používania hracieho aparátu, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom a strednom tempe, ovláda hru zo zápisu celých, polových štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, vie zahrať jednoduché osminové varianty beatového sprievodu v 4/4 takte a základný variant beatu v 3/4 takte.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- pochopiť polyrytmus dva ku trom,
- naučiť prechod medzi osminovými notami a triolami,
- naučiť triolové cítenie v skladbe, trojdobý pulz,
- dvojité úderý technikou zápastia s nemeckým držaním.

Obsah:

Cvičenie dvojitých úderov, nácvik vírenia na štvrťovej note, spájanie párneho a nepárneho zadelenia doby, hra polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou, hra osminovej synkopy a ligatúry, hra s funkovými nahrávkami, hra a počúvanie skladieb s triolovým pulzom, prípadne trojdobým metrom, nácvik ghost notes.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom, strednom a mierne rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením mf – f, pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a nôh, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, ovláda prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami s pomlčkami, vedú zahrať jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu, ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou, hru osminovej synkopy a ligatúry.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- zapojiť prsty k hre zápastia,
- swing feel, základný shuffle rytmus,
- bossa feel,
- dvojité údery s nohou v pomalom tempe,
- zložitejšie rytmické patterny.

Obsah:

Dvojité údery s využitím prstovej techniky, vírenie na osminovej note s legátom, spájanie osminových triol a šesnásťtinových nôt, rytmická stupnica od štvrtových nôt po šesnásťtinové, hra osminových a šesnásťtinových ligatúr a synkop, nácvik jednoduchého swingového rytmu, základný bossa novapattern.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením p - mf – f, ovláda vírenie vo štvrtovej a osminovej note s legátom, ovláda hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šesnásťtinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, ovláda hru osminovej a šesnásťtinovej synkopy a ligatúry, vedú zahrať osminové a šesnásťtinové variácie beatového sprievodu, základný swingový rytmus a bossa nova rytmus.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

Záverečná skúška:

Hra na malom bubne:

- dve kontrastné cvičenia, jedno z využitím vírenia vo štvrtovej alebo osminovej note s legátom,

Hra na bicej súprave:

- rozkladové cvičenie vo 4/4 takte s použitím hi-hat na začiatku doby; - ukážka beatového sprievodu alebo slow-rocku,

Základy hry na zvonkohre (metalofóne):

- hra s pamäti: - jedna durová stupnica (ľubovoľná do štyroch predznamenaní); - paralelná molová; - T5; - prednesová skladba (sa nevyžaduje, ak bola odohraná verejne v priebehu šk. roku).

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- naučiť techniku akcentov v pomalom tempe,
- naučiť jednoduchý príraz,
- single paradiddle v pomalom tempe s aplikáciou na súpravu,
- šesťnástinové trioly (sextoly) v etudách, breakoch a beatových sprievodoch.

Obsah:

Cvičenie akcentov v osminových notách technikou zápästia. Cvičenie jednoduchých prírazov. Rytmická stupnica od štvrtových nôt až po sextoly. Single paradiddle cvičiť v kombinácií zápästia a prstov.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov, vírenia v pomalom, strednom a rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením p-mf-f, ovláda vírenie s legátom i s odsadením, základný paradiddle PLPPLPLL, jednoduchý príraz, akcenty v osminových notách, repertoár skladieb čo hrajú sa rozširuje o ďalšie jazzové štandardy a populárne skladby.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikácia crescendo a decrescenda vo vírení a základných rudimentoch,
- invertedparadiddle PLLP LPPL,
- dvojitý príraz,
- latino rytmy.

Obsah:

Etudy s crescendom a decrescendom, s výraznou dynamikou. Invertedparadiddle nácvik rudimentu pomocou učebnice futuresounds, ale tiež ako rudiment využiteľný v breakoch. Základné názvoslovie latino rytmov v učebnici New methodforafro-cubandrumming. Nácvik kombinácií latino rytmov.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a vírenia v pomalom, strednom a rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-ovláda hru akcentov v párnom i nepárnom delení v pomalom tempe, ovláda aplikáciu crescendo – decrescenda pri vírení a vírenie vo štvrtovej a osminovej note s legátom i s odsadením, ovláda základy jednoduchého a dvojitého prírazu, má v repertoári známe latino jazzové skladby.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- zvládnutie hry všetkých single paradiddlov,
- rytmická stupnica: delenie štvrtové, osminové, triolové, šestnástinové, sextolové, dvaatricatinové,
- základy hry metličkami,
- trojitý príraz.

Obsah:

Precvičovanie paradiddlov v šestnástinových notách, sextolách, dvaatricatinách. Precvičovanie trojitých prírazov, ako trojitý úder, ako zdvojený úder a single úder. Cvičenie prstovej techniky vo francúzskom držaní, pomocou dvaatricatinových cvičení z učebnice stickcontrol. Na súprave bicích nástrojov precvičovanie nepravidelných taktov.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Ovláda vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchлом tempe s dynamickým rozlíšením p – mp - mf – f – ff, ovláda hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, ovláda základy jednoduchého, dvojitého a trojitého prírazu, ovláda hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových a dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (allabreve) takte, ovláda hru šestnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a veľkej trioly, ovláda rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, šestnástinové, sextolové, dvaatricatinové, vie zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, jednoduché latino-rytmy.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- kompletná rytmická stupnica,
- doublestrokerudimenty v pomalom a strednom tempe,
- nácvik moellerovej techniky – full, half, low,
- rudimenty pomocou moellerovej techniky.

Obsah:

Precvičovať so žiakom double stroke rudimenty, pomocou učebnice rudimental drum solos for the marching drummer. Aplikovať moellerovú techniku do hry rudimentov, neskôr aj na celú bicíu súpravu.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak ovláda hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šesnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (allabreve) takte, ovláda hru polovej, štvrtovej, osminovej a šesnástinovej noty s bodkou a hru osminovej, šesnástinovej, dvaatricatinovej synkopy a ligatúry, ovláda hru veľkej trioly, duoly, šesnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a septoly, ovláda rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, šesnástinové, kvintolové, sextolové, septolové a dvaatricatinové, vie zahrať osminové a šesnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, latino-rytmy, funky-rytmy a ovládajú základy hry s metličkami.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Záverečná skúška:

Hra na malom bubne:

- dve kontrastné etudy s využitím paradiddlov, prírazov, akcentov a vírenia,

Hra na bicej súprave:

- rozkladové cvičenie - etuda vo štvrtovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat, - jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky),

Hra na melodickom bicom nástroji:

- (xylofón, vibrafón, metalofón): jedna durová stupnica (výber žiaka), paralelná molová, T5, D7, ZM7, prednesová skladba (sa nevyžaduje, ak bola odohraná na verejnom absolventskom koncerte).

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroj, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne
1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- vyvolať u žiaka záujem o hudbu a budovať pozitívny vzťah k hudbe,
- naučiť žiaka vnímať melódiu skladby, rytmus a metrum, čítať jednoduchý notový zápis,
- naučiť žiaka správne držanie tela za nástrojom, správne držanie paličiek, poloha rúk a nôh,
- striedavé údery v pomalom tempe,
- predstaviť základné rudimenty single paradiddle a jeho obmeny, dvojité údery, flamy.

Obsah:

Správne držanie paličiek pri úderoch, uvoľnenosť rúk, odraz paličiek od blany bubna, správna poloha chodidla na pedáloch, vycentrovaná poloha na bubeníckej stoličke, budovanie rytmickej a melodickej predstavivosti.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiak je schopný pomenovať inštrumentár ktorý používa, má osvojené základy správneho používania hracieho aparátu zvukovo vyrovnané striedavé údery v pomalom tempe, ovládajú jednoduchý príraz ,ovládajú základnú hru paradiddlov RLRR LRLL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte, ovládajú striedanie osminových nôt, triol a šestnástinových nôt, ovládajú hru polovej a štvrtovej a osminovej noty s bodkou.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne
1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / týždenne

Ciele:

- tlakové vírenie,
- striedavé údery v strednom tempe,
- hra akcentov v párnom a nepárnom delení,
- kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu,
- hra beatových sprievodov slow rocku a jednoduchých latino rytmov.

Obsah:

Tlakové vírenie cvičiť ako štvrtovú a osminovú notu aj s legátom, striedavé údery v nemeckom držaní, v strednom tempe s použitím prstov, akcenty v cvičeniach s osminovými, triolovými a šesťnástinovými notami aj v nepárnom delení, koordinácia na celom nástroji s využitím všetkých končatín.

Striedavé údery cvičiť s žiakom samostatne aj mimo etúd a naučiť ho používať prechod medzi hraním zápästím a kombinovanou hrou striedavých úderov zápästím spolu s prstami, najlepšie cvičením zrýchľovania z pomalého do stredného tempa a späť do pomalého; akcenty cvičiť pomocou etúd ale taktiež v nepárnom delení písať polyrytmické cvičenia; pri cvičení koordinácie nájsť cvičenia, ktoré sa sústreďujú iba na jednu končatinu a kde ostatné končatiny majú ostinatnú úlohu v rytme. Učenie skladieb naspamäť a podľa formy skladby určiť slohu refrén bridge, intro atď. Robiť so žiakmi transcripcie rytmov jednotlivých častí skladby.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiaci ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f, ovládajú vírenie s legátom i s odsadením, aplikáciu crescendo decrescenda, ovládajú jednoduchý príraz a hru akcentov v párnom a nepárnom delení, ovládajú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom a strednom tempe, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šesťnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 4/8 takte; ovládajú základnú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu celého hracieho aparátu, vedia zahrať osminové a šesťnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku a základy iných štandardných rytmov.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne
1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dvojité údery pomocou prstovej techniky,
- dvojité a trojité príraz,
- sextoly a veľké trioly,
- osminové a šestnásťtinové ligatúry,
- zdvojené údery veľkého bubna,
- funky rytmy na súprave bicích nástrojov.

Obsah:

Dvojité údery cvičiť pomocou učebnice stick control; zdvojené údery veľkého bubna precvičovať pomocou učebnice The new breed; Funkové rytmy cvičiť pomocou nahrávok a učebnice Future sounds. Prebrať etudy z učebníc ako syncopation, Tuzaretudy, Stone a podobne.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiaci ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením p-mp-mf-f-ff, ovládajú hru paradiddlov RLRR LRL, RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR v pomalom, strednom aj rýchlym tempe, ovládajú jednoduchý, dvojité a trojité príraz, ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnásťtinovými notami a pomlčkami, ovládajú hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou, ovládajú hru šestnásťtinovej trioly, sextoly a veľkej trioly, ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu celého hracieho aparátu a základy, vedia zahrať osminové a šestnásťtinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, latino a funky rytmy.	Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne
1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- základné patterny hry metličkami,
- hra v nepárnych taktoch,
- striedavé údery a dvojité údery v rýchlych tempách,
- moellerova technika,
- dvaatricatinové noty a patterny.

Obsah:

Základné patterny metličkové precvičiť pomocou učebnice The sound of brushes; hru v nepárnych taktoch precvičiť pomocou učebníc Garyho Chaffeeho; zrýchlenie dvojitých a striedavých úderov pomocou knihy stick control. Mollerovu techniku precvičovať pomocou etúd z učebníc Dom Famularo: Its your move a Accents and rebounds for modern drummer.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Žiaci ovládajú základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff, ovládajú hru všetkých paradiddlov, ovládajú hru akcentov v párnom aj nepárnom delení v pomalých stredných a rýchlych tempách, ovládajú hru zo zápisu celých, polových, osminových, šestnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (allabreve) takte, ovládajú rytmickú stupnicu: delenie štvrtové, osminové, triolové, kvintolové, šestnástinové, sextolové, septolové a dvaatricatinové, ovládajú pedálovú techniku, techniku zdvojených úderov veľkého bubna, kombinovanú koordináciu celého hracieho aparátu, hru s metličkami, správne štýlové variácie beatového sprievodu, slow-rocku, swingu, walsu, shufflu, latinorytmov, funky rytmov a použitie breakov.	Verejné vystúpenie 1x v polroku – jedna skladba s klavírnym sprievodom alebo nahrávkou

Záverečná skúška:

- Hra na malom bubne:
dve kontrastné etudy s využitím paradiddlov, prírazov, akcentov a vírenia,
- Hra na bickej súprave:
rozkladové cvičenie - etuda vo štvrtovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat, - jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky).

Predmet, ktorý je priradený žiakom 1. a 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia so zameraním Hra na bicie nástroje.

Charakteristika predmetu:

V priebehu vzdelávania žiaci rozvíjajú hudobné kompetencie v rámci súhry s iným hudobným nástrojom. Zdokonaľujú inštrumentálne a percepčné schopnosti, zručnosti počas interpretácie vlastného partu pri súčasnom vnímaní hry iného hudobného nástroja. Štúdium v rámci tohto predmetu významne rozvíja rytmické, melodické a harmonické cítenie žiaka a zmysel pre spoločné stváranie hudobno-výrazových prostriedkov, frázovanie, artikuláciu. Môže slúžiť ako príprava k predmetom komorná hra, hra v súbore, orchestri.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 - skupinová výučba – 2 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v skupinovom predmete,
- oboznámiť sa so základnými princípmi kolektívneho muzicírovania,
- naučia sa vnímať vlastnú hru pri súčasnom počúvaní spoluhráča,
- kontrolovať s pomocou učiteľa intonačnú čistotu a rytmickú presnosť,
- interpretovať správne podľa znamienok repetícia, prima volta, sekunda volta.

Obsah:

Osvojiť si základné princípy kolektívneho muzicírovania, spoločnú interpretáciu. Pracovať na zdokonalení sa v sluchovej a rytmickej sebakontrola žiaka. Utvrdiť si pomocou tohto predmetu hudobno-výrazové prostriedky, s ktorými sa žiak oboznámil na individuálnom vyučovaní.

Počet hodín týždenne: 0,5 - skupinová výučba – 2 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- naďalej sa zdokonaľujú v aplikácii základných teoretických a individuálnych interpretačných zručností v skupinovom predmete,
- reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,
- reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločného frázovania, tempa, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiky a artikulácie,
- rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- dynamicky sa prispôbia v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- interpretujú v súhre s iným žiakom jednoduché viachlasné skladby podľa notového zápisu,
- aplikujú kreatívne nápady počas spoločnej interpretácie.

Obsah:

Osvojiť si základné princípy kolektívneho muzicírovania, spoločnú interpretáciu. Pracovať na zdokonalení sa v sluchovej a rytmickej sebakontrole žiaka. Utvrdiť si pomocou tohto predmetu hudobno-výrazové prostriedky, s ktorými sa žiak oboznámil na individuálnom vyučovaní. Oboznámiť sa so stavbou skladby. Poskytnúť žiakom priestor na tvorivosť a oboznámenie sa s novým hudobným repertoárom.

Predmet je určený žiakom študijného zamerania hra na bicie nástroje a vyučuje sa vo všetkých častiach a stupňoch základného štúdia od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia.

Charakteristika predmetu: Umožňuje žiakom podieľať sa aj na interpretácii obsahovo a technicky náročnejších skladieb, ktoré by samostatne ako sólisti interpretovať nemohli. Ale jej prvoradou úlohou je rozvíjať intonačnú, rytmickú, dynamickú a agogickú súhru. Zabezpečuje rozvoj hudobných kompetencií, ktoré umožňujú ich realizáciu v duu, triu a podobne.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky,
- vedieť rozlíšiť charakter danej skladby,
- ovládať elementárne návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb,
- zvládnuť základnú orientáciu vo frázach jednoduchších skladieb,
- dokázať správne reagovať na nástupové gestá a udané tempo.

Obsah: Základné taktovanie skladieb, pohotové rozlišovanie taktov a tempa. Osvojovanie jednotných nástupov a označení tempa. Syrytmická a elementárna polyrytmická súhra. Riešenie technických úsekov. Tempové a dynamické zmeny. Neverbálna komunikácie medzi členmi komorného zoskupenia.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky,
- vedieť rozlíšiť charakter danej skladby,
- ovládať elementárne návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb,
- zvládnuť základnú orientáciu vo frázach jednoduchších skladieb,
- dokázať správne reagovať na nástupové gestá a udané tempo,
- dokázať posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve.
- dokázať si vážiť hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu,
- prejavujú záujem o kolektívnu interpretáciu.

Obsah: Základné taktovanie skladieb, pohotové rozlišovanie taktov a tempa. Osvojovanie jednotných nástupov a označení tempa. Syrytmická a elementárna polyrytmická súhra. Riešenie technických úsekov. Tempové a dynamické zmeny. Neverbálna komunikácie medzi členmi komorného zoskupenia.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky,
- správne reagovať na nástupové gestá a udané tempo,
- ovládať presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi,
- sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny.

Obsah:

Samostatná aplikácia kompetencií získaných v sólovej hre. Jednoduchá harmonická, tempová, rytmická a dynamická analýza danej skladby. Nácvik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky. Polyrhythmická súhra - základy. Rozlišovanie taktových a rytmických zmien v skladbe.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky,
- správne reagovať na nástupové gestá a udané tempo,
- ovládať presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi,
- sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny.

Obsah:

Samostatná aplikácia kompetencií získaných v sólovej hre. Jednoduchá harmonická, tempová, rytmická a dynamická analýza danej skladby. Nácvik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky. Polyrhythmická súhra - základy. Rozlišovanie taktových a rytmických zmien v skladbe.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky,
- správne reagovať na nástupové gestá a udané tempo,
- ovládať presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi,
- sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny,
- udať správne tempo a naznačiť nástup,
- dokázať medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať.

Obsah:

Samostatná aplikácia kompetencií získaných v sólovej hre. Jednoduchá harmonická, tempová, rytmická a dynamická analýza danej skladby. Nácvik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky. Polyrytmická súhra - základy. Rozlišovanie taktových a rytmických zmien v skladbe. Špecifikácia a rozlišovanie rôznych hudobných štýlov a žánrov. Tvorivá práca s hudobným materiálom.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky,
- správne reagovať na nástupové gestá a udané tempo,
- ovládať presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi,
- sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny,
- udať správne tempo a naznačiť nástup,
- dokázať medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať,
- orientujú sa v polyrytmických štruktúrach,
- vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe.

Obsah:

Samostatná aplikácia kompetencií získaných v sólovej hre. Jednoduchá harmonická, tempová, rytmická a dynamická analýza danej skladby. Nácvik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky. Polyrytmická súhra - základy. Rozlišovanie taktových a rytmických zmien v skladbe. Špecifikácia a rozlišovanie rôznych hudobných štýlov a žánrov. Tvorivá práca s hudobným materiálom. Plynulá a kultivovaná interpretácia skladieb väčšieho rozsahu.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky, posúdiť dôležité aspekty interpretovanej skladby,
- ovládať návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi, sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny,
- orientovať sa v polyrytmických štruktúrach,
- jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe,
- medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať, udať správne tempo a naznačiť nástup,
- ovládať správne frázovanie,
- správne reagovať na nástupné gestá a udané tempo,
- posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve,
- vážiť si hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu,
- prejaviť aktívny záujem o kolektívnu interpretáciu.

Obsah:

Aplikácia kompetencií získaných zo sólovej hry a hudobnej náuky. Špecifikácia hudobných štýlov a žánrov. Harmonická, tempová, rytmická, dynamická a agogická analýza. Rozlišovanie taktov a tempa. Syrytmická a polyrytmická súhra. Skupinová artikulácia. Nácviik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky. Tvorivá práca s hudobným materiálom. Neverbálna komunikácia medzi členmi komorného zoskupenia.

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky, posúdiť dôležité aspekty interpretovanej skladby,
- ovládať návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi, sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny,
- orientovať sa v polyrytmických štruktúrach,
- jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe,
- medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať, udať správne tempo a naznačiť nástup,
- ovládať správne frázovanie,
- správne reagovať na nástupné gestá a udané tempo,
- posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve,
- vážiť si hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu,
- prejaviť aktívny záujem o kolektívnu interpretáciu.

Obsah:

Aplikácia kompetencií získaných zo sólovej hry a hudobnej náuky. Špecifikácia hudobných štýlov a žánrov. Harmonická, tempová, rytmická, dynamická a agogická analýza. Rozlišovanie taktov a tempa. Syrytmická a polyrytmická súhra. Skupinová artikulácia. Nácvič skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky. Tvorivá práca s hudobným materiálom. Neverbálna komunikácia medzi členmi komorného zoskupenia.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky, posúdiť dôležité aspekty interpretovanej skladby,
- ovládať návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi, sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny,
- orientovať sa v polyrytmických štruktúrach,
- jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe,
- medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať, udať správne tempo a naznačiť nástup,
- ovládať správne frázovanie,
- správne reagovať na nástupné gestá a udané tempo,
- posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve,
- vážiť si hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu,
- prejavíť aktívny záujem o kolektívnu interpretáciu.

Obsah:

Aplikácia kompetencií získaných zo sólovej hry a hudobnej náuky. Špecifikácia hudobných štýlov a žánrov. Harmonická, tempová, rytmická, dynamická a agogická analýza. Rozlišovanie taktov a tempa. Syrytmická a polyrytmická súhra. Skupinová artikulácia. Nácviik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky. Tvorivá práca s hudobným materiálom. Neverbálna komunikácia medzi členmi komorného zoskupenia.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať nadobudnuté kompetencie z hlavného predmetu a hudobnej náuky, posúdiť dôležité aspekty interpretovanej skladby,
- ovládať návyky sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, presnú súhru s ostatnými spoluhráčmi, sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny,
- orientovať sa v polyrytmických štruktúrach,
- jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe,
- medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať, udať správne tempo a naznačiť nástup,
- ovládať správne frázovanie,
- správne reagovať na nástupné gestá a udané tempo,
- posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve,
- vážiť si hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu,
- prejavíť aktívny záujem o kolektívnu interpretáciu.

Obsah:

Aplikácia kompetencií získaných zo sólovej hry a hudobnej náuky. Špecifikácia hudobných štýlov a žánrov. Harmonická, tempová, rytmická, dynamická a agogická analýza. Rozlišovanie taktov a tempa. Syrytmická a polyrytmická súhra. Skupinová artikulácia. Nácviik skupinových nástupov, odsadení, dynamiky a agogiky. Tvorivá práca s hudobným materiálom. Neverbálna komunikácia medzi členmi komorného zoskupenia.

HRA NA DYCHOVÝCH NÁSTROJOCH

HRA NA SOPRÁNOVEJ ZOBOVEJ FLAUTE

Poslanie a charakteristika predmetu:

Základy hry na tomto nástroji môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti od 5 rokov. Hra na tomto nástroji má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v súčasnosti s dychom – to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Hra na zobcovej flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách. Tento predmet je určený pre deti, ktoré dokážu zvládnuť ťažšie učivo a notový materiál. Pedagóg učí deti základy hry na tomto nástroji, učí dieťa vnímať intonáciu, rytmus, správne dýchanie, hmaty, dohliada na správne držanie tela dieťaťa.

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT PRVEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

- PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA - (ISCED 1 B):

- ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroji,
- počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie,
- preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku,
- je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení,
- zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni,
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

ABSOLVENT DRUHEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

- NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA - (ISCED 2 B):

- žiak má zvládnuté základné kompetencie v hre na dychovom nástroji,
- využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie,
- dokáže tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením,
- je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu,
- pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období, vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia,
- je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu,
- dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických poznatkov,
- je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis.

ABSOLVENT II. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA, ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH:

- má osvojené praktické zručnosti v hre na hudobnom nástroji,
- samostatne rieši problematiku nástrojovej techniky, používa celú škálu dynamických odtieňov,
- hrá bez intonačnej zmeny,
- uplatňuje spôsob nazývaný vibráto a vie ho citlivo použiť pri interpretácii hudobných skladieb,
- dokáže používať získané vedomosti a skúsenosti k samostatnému štúdiu nových skladieb,
- vyhľadáva skladby podľa vlastného výberu orientuje sa v hudobnej literatúre,
- je schopný sa uplatniť ako samostatný hudobník, či už v sólovej, komornej, alebo orchestrálnej hre.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Učebný plán číslo	5								
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia								
Študijné zameranie	Hra na sopránovej zobcovej flaute								
Vek	od 8 rokov, príp. 7 rokov								
Dĺžka štúdia	8 rokov								
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				
Predmet	Ročník:				Ročník:				
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)				
1. Hra na nástroji hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
2. Komorná hra alebo sprievod	-	-	1	1	1	1	1	1	
5. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1		
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	2,5	

Poznámka: Po získaní primárneho umeleckého vzdelania môže žiak pokračovať v štúdiu na nižšom sekundárnom stupni umeleckého vzdelávania zvoleným dychovým nástrojom podľa UP č. 13.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA A ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Učebný plán číslo	20			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2b. Komorná hra	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Hudobná náuka **)	1-2	1-2	1-2	1-2
	1	1	1	1
Spolu:	1. 2a. 3.	3	3	3
	1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5

*) *Nezahŕňa korepetíciu.*

***) *HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru, a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní. Poznámka: V študijnom zameraní Hra na klávesových nástrojoch rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorročná hra alebo sprievod riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy.*

Počet hodín týždenne: od II. polroka 1 – príprava ku hre na nástroji (skupinové vyučovanie - 2 žiaci)

Ciele:

- správny postoj, držanie nástroja,
- základy tvorby tónu, reberno-bránicové dýchanie, nasadzovanie,
- hudobno-teoretické poznatky v súlade s obsahom prípravnej hudobnej výchovy,
- hra v rozsahu g1-d1,
- rozvíjanie melodicko-rytmického cítenia hravou formou (rytmizácia a melodizácia riekaniiek),
- hra krátkych rytmických a melodicko-rytmických motívov imitáciou.

Obsah:

Zvládajú základné zásady dýchania. Oboznámiť sa so základmi postoja a držania flauty pri hre. Všetpiť žiakovsky správne nasadenie a tvorbu tónu. Vedieť správne zostaviť flautu. Zahrať elementárnu melódiu pomocou sluchu sólo alebo so sprievodom harmonického nástroja z nôt a pamäti.

Notový materiál:

I. HLAVATÁ: Hrátky s flétnou, písničkami a pastelkami
Jan a Eva KVAPILOVI: Flautoškola

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie rebernobráničné, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu),
- rozširovanie hmatového záberu do ambitu c1 – a 2,
- hra v celých, polových, štvrtových a osminových hodnotách,
- tenuto a legato,
- upevňovať správne nasadenie tónu,
- artikulácia - ukončovanie fráz,
- čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov,
- rozvoj melodicko-rytmického cítenia podľa sluchu,
- hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou,
- transpozícia motívov podľa sluchu,
- rytmická a intonačná sebakontrola žiaka.

Obsah:

Oboznámiť žiaka s históriou a vývojom flauty, funkciou mechaniky, ošetrovaním nástroja. V prvom ročníku sa sústreďujeme na správne držanie tela a nástroja. Žiak sa pod vedením pedagóga učí správnu dychovú techniku, správne nasadzovanie tónov a postupne si osvojuje nové hmaty. Žiak si rozvíja pomocou pedagóga zmysel pre rytmus a intonáciu a taktiež pedagóg dbá neustále na správne čítanie notového zápisu. Zvládnuť rozsah chromaticky od c1 – a2. Rozoznávať pri hraní tenuto a legato.

Notový materiál:

L. DANIEL:	Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu
R. GRUBER	50 ľudových piesní pre 2- 3 sopránové zobcové flauty
Jan a Eva KVAPILOVI:	Flautoškola

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania,
- zdokonaľovať kvality tónu a prstovú techniku,
- tenuto, legato, staccato,
- hmatový ambit v rozsahu od c1 – po c3
- čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov,
- rozvoj melodicko-rytmického cítenia,
- pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu),
- rozširovanie dynamickej škály piano – forte podľa individuálnych schopností žiaka,
- hra motívov a melodických fráz podľa sluchu,
- hra spamäti,
- jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Obsah:

Postupne volíme prednesové skladby, pri ktorých žiak spozná rôzne štýlové obdobia a rôzne hudobné žánre. Skladby volíme podľa nadobudnutých zručností a vedomostí žiaka. Neustále pracovať na cvičení dlhých tónov rozsahu nástroja, ktorý žiak zvláda. Kultivované nasadzovanie a zakončenie tónu, zväčšovanie dynamickej plochy. Zvládnuť rozsah nástroja chromaticky od c1- c3.

Notový materiál:

L. DANIEL:	Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu
R. GRUBER:	50 ľudových piesní pre 2-3 sopránové zobcové flauty
Jan a Eva KVAPILOVI:	Flautoškola
R. GRUBER:	Rozfúkaj sa pišťalôčka

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- hygiena nástroja,
- upevňovanie základných návykov pri hre na nástroj,
- rozvíjanie schopností v oblasti agogiky,
- tenuto, legato, staccato, základy ornamentiky,
- rozširovanie tónového ambitu v rozsahu c1– d3,
- stupnice dur a mol do 3 predznamenaní.
- čistota harmonických spojov,
- rozvíjanie schopnosti hry z listu,
- čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov,
- zvládnutie sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období,
- rozpoznávanie intervalov sluchom,
- rozlišovanie jednotlivých tém v ľudových piesňach a malých piesňových formách,
- transpozícia ľudových piesní podľa sluchu,
- hra v rámci párných a nepárných štvrtových a osminových taktov s dôrazom na správne metrické cítenie a prízvuky.

Obsah:

Žiak sa oboznámi s rozložením a zložením flauty a jej základnou údržbou. Nácvik dynamiky a tempa v hraných skladbách. Motivácia žiaka k verejnemu vystúpeniu, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie. Dbať na tónovú kultúru. Žiak by mal zvládnuť rozsah od c1 – d3. Neustále utvrdzovanie hmatov – technické cvičenia na zdokonalenie prstovej techniky. Nácvik ornamentiky v hraných skladbách. Stupnice - dur a mol.

Notový materiál:

L. DANIEL:	Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu
R. GRUBER:	50 ľudových piesní pre 2-3 sopránové zobcové flauty
R. GRUBER	Rozfúkaj sa, písťalôčka
J. KOPÁČIK:	Melodické etudy pre flautu
Jan a Eva KVAPILOVI:	Flautoškola (1, 2)

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dotváranie hry výrazovými prostriedkami: rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato),
- zdokonaľovanie hráčskej techniky (prstová, dychová technika),
- hmatový ambit v rozsahu od c1 – po es3,
- zdokonaľovanie hry melodických ozdôb (príraz zhora, príraz zdola, nátril, mordent, trilok),
- obohatenie techniky hry o škálu pomocných hmatov,
- čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov,
- stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T5 aj D7 a zm7,
- základné dynamické rozdiely s prihliadnutím na intonáciu,
- upevňovanie rytmického cítania rozlišovaním párneho a nepárneho metra a akcentov,
- tvorba kultivovaného plného a čistého tónu,
- rozlišovanie výrazových prostriedkov hudby pri hre prednesov rôznych štýlových období.

Obsah:

Zdokonaľovať kultúru tónu a čistotu hudobného prejavu. Zdokonaľovať technickú zručnosť a aplikovať ju v prednesových skladbách. Utvrdzovanie správne naučených návykov pri hraní - postoj, dych, tónová kultúra. Rozširovať škálu hudobných ozdôb a spôsobov artikulácie. Stupnice dur a mol, T5 + obraty.

Notový materiál:

L. DANIEL:	Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu
R. GRUBER:	50 ľudových piesní pre 2-3 sopránové zobcové flauty
R. GRUBER:	Rozfúkaj sa, písťalôčka
J. KOPÁČIK:	Melodické etudy pre flautu
Jan a Eva KVAPILOVI:	Flautoškola (1,2)

Záverečná skúška:

- 1 etuda, alebo cvičenie.
- 1 prednesová skladba.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu / 2-krát týždenne

1 komorná hra alebo sprievod, alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie rebernobránicové, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu),
- rozsah hmatového záberu chromaticky od f1 – es3,
- hra na podklade všetkých základných rytmických hodnôt (celá, polová, štvrt'ová, osminová, šestnásťtinová nota aj pomlčka, bodka pri note,
- upevňovanie metro - rytmického cítenia,
- hra tenuto a legato,
- artikulácia - ukončovanie fráz,
- stupnice C, G, D, F, a, e, h, malý rozklad akordu,
- čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov,
- hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou,
- hra jednoduchých duet, trií,
- rytmická sebakontrola žiaka pri hre bodkovaného a synkopického rytmu.

Obsah:

Prehlbovať správne cítenie fráz a tým zdokonaľovať dychovú techniku, v snahe zahrať čo najdlhšie hudobné vety a časti, bez zbytočných a častých nádychov. Zamerať sa na celkový prejav po stránke dynamickej, výrazovej, rytmickej, intonačnej. Využívanie vibráta a melodických ozdôb v rámci štýlovosti.

Notový materiál:

L. DANIEL:	Škola hry na sopránovú zobcovú flétnu, 2., 3. časť
J. NYKL:	32 pre sopránovú zobcovú flautu
S. BALASANJAN:	25 ľahkých etud
D. MARTINČEK:	13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť
L. DANIEL:	Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu
V. CERHA:	Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, 2-krát týždenne

1 komorná hra alebo sprievod, alebo hra v súbore, 1-krát týždenne

Ciele:

- praktizovať hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní,
- zahrať akordy T5 s rozloženým T5v tenute, legate,
- ovládať nástroj hmatovo aj rytmicky,
- zahrať jednoduché prevažne barokové skladby (vzhľadom na typ nástroja) v miernejších tempách so sprievodom klavíra, prípadne v komornom zoskupení.

Obsah:

Prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania. Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike. Práca na zdokonaľovaní palcovej techniky pri hre tónov vo vyšších registroch. Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato). Hmatový ambit v rozsahu od f1–po g3 . Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Hra stupníc do 3 predznamenaní durové aj molové (harmonická, melodická), malý rozklad akordu so zavedením rozloženého T5. V oblasti výrazu práca na tvorivej samostatnosti žiaka s využívaním výrazových prostriedkov. Pestovanie estetického citenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).

Notový materiál:

L. DANIEL:	Škola hry na sopránovú zobcovú flétnu, 2., 3. časť
J. NYKL:	32 pre sopránovú zobcovú flautu
S. BALASANJAN:	25 ľahkých etud
D. MARTINČEK:	13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť
L. DANIEL:	Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu
V. CERHA:	Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu / 2-krát týždenne

1 komorná hra alebo sprievod, alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- hra stupníc dur a mol do 3 predznamenaní,
- akordy T5, D7, zm7 v tenute a legate,
- pohotovejšie čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja,
- zvládnutie náročnejších sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období.

Obsah:

Prehľbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja - tenorový nástroj in C. Rozvíjanie schopností v oblasti agogiky. Využívanie ornamentiky. Rozvíjanie schopnosti hry z listu hrou jednoduchých skladieb alebo hrou jednoduchých duet. Hra stupníc do 3. predznamenaní durové aj molové (harmonická, melodická) T5 ,D7 ,zm7s rozloženým T5,D7, zm7 v tenute, legate... Pestovanie estetického cítenia (zvuková predstava plného a čistého tónu). Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre (duo, trio, kvarteto) v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi.

Notový materiál:

II. STUPEŇ ŠTÚDIA

1.ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu / 2-krát týždenne

0,5 komorná hra alebo sprievod, alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- práca na celkovej technike dýchania,
- zdokonalenie predstavy kvalitného tónu,
- osvojenie stupníc dur a mol, T5, veľké rozklady, obraty,
- orientácia v hre z listu v skladbách rôzneho komorného obsadenia,
- prehĺbenie citu pre frázu, dynamiku a agogiku,
- osvojenie prednesových ozdôb a ornamentiky.

Obsah:

Stabilita bránicového dýchania. Primeraná kvalita tónu. Poznávanie hudobnej literatúry od najstarších čias po súčasnosť. Všetky dur a mol stupnice, T5, rozklady a obraty, D7, zm7. Hra z listu. Rozpoznanie charakteru a nálady skladby, určovanie tempa a dynamiky skladieb, výrazová, intonačná stabilita a doladovanie. Vedomosti o štýlových obdobiach. Základy ornamentiky a výrazových prostriedkov. Posunutie techniky prstov do rýchlejších temp.

Notový materiál:

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu / 2-krát týždenne

0,5 komorná hra alebo sprievod, alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- ovládanie celkovej techniky dýchania, disponovanie primerane kvalitným tónom,
- orientácia v hre z listu v skladbách rôzneho komorného obsadenia,
- žiak si volí skladby podľa vlastného vkusu, prípadne podľa uváženia pedagóga,
- žiak rozširuje frázu, dynamiku a agogiku,
- vie sa prispôbiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby,
- vie si samostatne naštudovať rytmicky a výrazovo náročnejšie skladby,
- preukazuje technické kompetencie na etudách a technických cvičeniach.

Obsah:

Stabilita bránicového dýchania, kvalita tvorenia tónu. Hra z listu. Osvojovanie hudobnej literatúry od najstarších čias po súčasnosť. Rozpoznanie charakteru a nálady skladby, určovanie tempa a dynamiky skladieb, intonačná stabilita a doladovanie. Rozširovanie frázy, dynamiky a agogiky. Kultúra tónu, vedomosti o štýlových obdobiach a improvizácii. Samostatnosť pri naštudovaní náročnejšej skladby. Technika prstov, rýchle tempa. Hra v komornom zoskupení (duo, trio, kvarteto...).

KOMORNÁ HRA

Predmet je určený pre žiakov študijného zamerania Hra na klavír, Hra na sopránovej zobcovej flaute, Hra na bicích nástrojoch od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia, druhej časti I. stupňa základného štúdia a II. stupňa základného štúdia, štúdium pre dospelých.

Charakteristika predmetu: V priebehu vzdelávania žiaci rozvíjajú hudobné kompetencie v rámci súhry s iným hudobným nástrojom. Zdokonaľujú inštrumentálne a percepčné schopnosti, zručnosti počas interpretácie vlastného partu pri súčasnom vnímaní hry iného hudobného nástroja. Štúdium v rámci tohto predmetu významne rozvíja rytmické, melodické a harmonické cítenie žiaka a zmysel pre spoločné stvárnenie hudobno-výrazových prostriedkov, frázovanie, artikuláciu. Cieľom vyučovania komornej hry je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročné interpretované diela komorného charakteru.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre,
- reagovať na gestá určeného hráča, rozumieť nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikuláčny, agogické) podľa notového zápisu,
- reprodukovujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach.

Obsah:

Spoločný zvukový a umelecký prejav. Interpretácia podľa gest určeného hráča. Flexibilná orientácia v notovom zápise. Jednohlasné, kánonické piesne a cvičenia. Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov. Spoločné rytmické a výrazové cítenie. Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe. Repetícia, prima volta, sekunda volta. Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie. Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov. Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách. Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí). Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii. Skupinové rozostavenie na pódiu. Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu. Hudobná literatúra pre komornú hru. Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre,
- reagovať na gestá určeného hráča, rozumieť nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,
- sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) podľa notového zápisu,
- reprodukovujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,
- aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,
- prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby,
- uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach.

Obsah:

Spoločný zvukový a umelecký prejav. Interpretácia podľa gest určeného hráča. Flexibilná orientácia v notovom zápise. Jednohlasné, kánonické piesne a cvičenia. Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov. Spoločné rytmické a výrazové cítenie. Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe. Repetícia, prima volta, sekunda volta. Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie. Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov. Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách. Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí). Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii. Skupinové rozostavenie na pódiu. Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu. Hudobná literatúra pre komornú hru. Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- udržať rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- artikulovať spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- súčasne reagovať na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby,
- pohotovo reagovať na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- poznať noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- aplikovať v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu),
- vnímať interpretáciu v harmónii,
- dokázať počas interpretácie sledovať notový zápis.

Obsah:

Hra podľa gest určeného hráča. Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodický arytmičný kontrast. Melodické ozdoby. Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. Rozvoj melodickkej, rytmickej a harmonickej predstavivosti. Interpretácia v súhre. Tvorba tónu. Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi. Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe. Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry.

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- udržať rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- artikulovať spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- súčasne reagovať na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby,
- pohotovo reagovať na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- poznať noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- aplikovať v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu),
- vnímať interpretáciu v harmónii, vnímať interpretáciu ako celok, dokázať sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- dokázať počas interpretácie sledovať notový zápis.

Obsah:

Hra podľa giest určeného hráča. Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodický arytmickejší kontrast. Melodické ozdoby. Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. Rozvoj melodickéj, rytmickej a harmonickej predstavivosti. Interpretácia v súhre. Tvorba tónu. Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi. Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe. Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry. Hudobná literatúra pre komornú hru. Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby.

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- udržať rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- artikulovať spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- súčasne reagovať na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby,
- pohotovo reagovať na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- poznať noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- aplikovať v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu),
- vnímať interpretáciu v harmónii, vnímať interpretáciu ako celok, dokázať sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- dokázať počas interpretácie sledovať notový zápis,
- demonštrovať spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- aplikovať pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia.

Obsah:

Hra podľa gest určeného hráča. Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodický arytmickeý kontrast. Melodické ozdoby. Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti. Interpretácia v súhre. Tvorba tónu. Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi. Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe. Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry. Hudobná literatúra pre komornú hru. Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby. Samostatná analýza notového materiálu svojho partu. Delené skúšky. Analýza hudobnej skladby. Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- udržať rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,
- artikulovať spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,
- súčasne reagovať na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby,
- pohotovo reagovať na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,
- poznať noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,
- aplikovať v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu),
- vnímať interpretáciu v harmónii, vnímať interpretáciu ako celok, dokázať sa so spoluhráčmi navzájom počúvať,
- dokázať počas interpretácie sledovať notový zápis,
- demonštrovať spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,
- aplikovať pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia,
- poznať základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viac časťových hudobných skladieb,
- mať prehľad o známych komorných skladbách,
- využiť hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov,
- demonštrovať cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určeného hráča.

Obsah:

Hra podľa gest určeného hráča. Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodický arytmičný kontrast. Melodické ozdoby. Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. Rozvoj melodickkej, rytmickej a harmonickej predstavivosti. Interpretácia v súhre. Tvorba tónu. Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.

Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe. Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry.

Hudobná literatúra pre komornú hru. Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby. Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.

Delené skúšky. Analýza hudobnej skladby. Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov.

Sonátová forma, suitový cyklus, viac časťové hudobné skladby. Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných. Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby. Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- demonštrovať v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby,
- reprodukovať hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry,
- regulovať čistotu intonácie a kvalitu tónu,
- prispôbiť farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulovať používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry,
- nacvičovať skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch,
- uplatňovať v rámci spoločnej súhry osobitné interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre,
- preukázať hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe,
- uplatňovať v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod.,
- flexibilne reagovať na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby.

Obsah:

Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre. Tvorba tónu. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodické, rytmické kontrasty. Interpretačné špecifiká. Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky. Analýza interpretácie. Interpretačné znamienka. Vlastné predstavy. Hra z listu. Hra podľa gest určeného hráča. Skupinová interpretácia. Analýza hudobnej skladby. Hudobná komunikácia. Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- demonštrovať v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby,
- reprodukovať hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry,
- regulovať čistotu intonácie a kvalitu tónu,
- prispôbiť farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulovať používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry,
- nacvičovať skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch,
- uplatňovať v rámci spoločnej súhry osobitné interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre,

- preukázať hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe,
- uplatňovať v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod.,
- flexibilne reagovať na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby,
- plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu,
- vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe,
- dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi,
- interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu,
- aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach.

Obsah:

Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre. Tvorba tónu. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodické, rytmické kontrasty. Interpretačné špecifiká. Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky. Analýza interpretácie. Interpretačné znamienka. Vlastné predstavy. Hra z listu. Hra podľa gest určeného hráča. Skupinová interpretácia. Analýza hudobnej skladby. Hudobná komunikácia. Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódiu. Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- demonštrovať v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby,
- reprodukovať hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry,
- regulovať čistotu intonácie a kvalitu tónu,
- prispôbiť farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulovať používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry,
- nacvičovať skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch,
- uplatňovať v rámci spoločnej súhry osobité interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre,
- preukázať hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe,
- uplatňovať v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod.,
- flexibilne reagovať na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby,
- plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu,
- vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe,
- dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi,
- interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu,
- aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach,
- podriadia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry.

Obsah:

Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre. Tvorba tónu. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodické, rytmické kontrasty. Interpretačné špecifiká. Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky. Analýza interpretácie. Interpretačné znamienka. Vlastné predstavy. Hra z listu. Hra podľa gest určeného hráča. Skupinová interpretácia. Analýza hudobnej skladby. Hudobná komunikácia. Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódiu. Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- demonštrovať v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby,
- reprodukovať hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry,
- regulovať čistotu intonácie a kvalitu tónu,
- prispôbiť farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulovať používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry,
- nacvičovať skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch,
- uplatňovať v rámci spoločnej súhry osobitné interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre,
- preukázať hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe,
- uplatňovať v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod.,
- flexibilne reagovať na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby,
- plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu,
- vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe,
- dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi,
- interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu,
- aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach,
- podriadia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry,
- majú prehľad o komornej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov,
- preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych komorných zoskupení, súborov a orchestrov.

Obsah:

Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre. Tvorba tónu. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodické, rytmické kontrasty. Interpretačné špecifiká. Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky. Analýza interpretácie. Interpretačné znamienka. Vlastné predstavy. Hra z listu. Hra podľa gest určeného hráča. Skupinová interpretácia. Analýza hudobnej skladby. Hudobná komunikácia. Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódium. Komorné skladby slovenských autorov a hudby 20. storočia. Slovenská a svetová hudobná literatúra pre komornú hru. Orientácia v kultúrnom a hlavne hudobnom živote.

HRA NA PRIEČNEJ FLAUTE

Poslanie a charakteristika predmetu:

Na štúdium hry na priečnej flaute sa zväčša prijímajú žiaci, ktorí ukončili prvú časť I. stupňa základného štúdia hry na sopránovej zobcovej flaute (žiaci vo veku 10 – 12 rokov podľa telesnej vyspelosti, ktorí preukážu fyziologické predpoklady, hudobné nadanie). Obsah predmetu zahŕňa štúdium základnej literatúry, hru z nôt, komornú hru, súborovú hru rôznych hudobných žánrov.

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT PRVEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

- PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA (ISCED 1 B):

- ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroji,
- počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie,
- preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku,
- je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení,
- zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni,
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

ABSOLVENT DRUHEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

- NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA (ISCED 2 B):

- žiak má zvládnuté základné kompetencie v hre na dychovom nástroji,
- využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie,
- dokáže tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením,
- je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu,
- pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období, vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia,
- je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu,
- dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických poznatkov,
- je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

Učebný plán číslo	10	
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia	
Študijné zameranie	<p style="text-align: center;">Hra na:</p> <p style="text-align: center;">kontrabase, viole, harfe, pikole, priečnej flaute, hoboji, klarinete, saxafóne, B trúbke, Es-trúbke, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytóna, heligóna, tube, fagote, ľudových nástrojoch, cirkevná a chrámová hudba, základy hudobnej kompozície</p>	
Vek	neurčuje sa	
Dĺžka štúdia	2 roky	
Predmet	Ročník:	
	1.	2.
	(počet hodín týždenne)	
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5
2. Inštrumentálny sprievod	0,5	0,5
3. Hudobná náuka	1,5	1,5
Spolu:	3,5	3,5

- ak žiak neukončil prvú časť I. stupňa základného štúdia

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

Učebný plán číslo	13			
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na: pikole, pričnej flaute, hoboji, klarinete, saxafóne, B trúbke, Es-trúbke, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytóna, heligóna, tube, ľudových nástrojoch, * zobcových flautách, fagote			
Vek	od 11 rokov, príp. 10 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo Inštrumentálny sprievod alebo	-	-	1	1
3. hra v súbore alebo hra v orchestri	-	-	2	2
3. Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	-
Spolu: 1. 2. 4. 1. 3. 4.	3	3	4	2,5
			5	3,5

- ak žiak ukončil prvú časť I. stupňa základného štúdia

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- osvojovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj – postavenie hlavy, ramien, rúk, nôh, držanie nástroja – tlakové body: čeľuste a brada, ukazovák ľavej ruky, palec pravej ruky, dýchanie, práca pier a jazyka pri hre na flautu),
- zväčšovanie dychovej kapacity pľúc vzhľadom na prechod zo zobcovej na priečnu flautu,
- hra tenuto, legato,
- prefukovanie oktáv. Hra v celom rozsahu nástroja chromaticky od c1 – po e3 . Hra stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T5 - veľký rozklad T5 v tenute, legate,
- rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Utváranie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu.

Obsah:

Žiaci sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie nástroja a jeho ošetrovaním. Pracujú so základmi dychovej techniky (intenzita plynulého nádychu a výdychu), funkciou bránice. Majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja). V rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato. Praktizujú hru stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní, zahrajú akordy T5 - veľký rozklad T5 v tenute, legate. Interpretujú krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.

Notový materiál:

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- praktizujú zloženie a rozloženie nástroja, ošetrovanie nástroja,
- ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania – intenzita nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu),
- ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické, melodické),
- zahrajú akordy T5 - veľký rozklad T5 , D 7 , zm7 v tenute, legate,
- rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka,
- hrajú jednoduché skladby v miernejších tempách, so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Obsah:

Upevňovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, tvorba kultivovaného plného tónu). Sústavná práca na predlžovaní výdychovej fázy prostredníctvom vydržovaných tónov v zvládnutom rozsahu nástroja. Rozširovanie hmatového ambitu v rozsahu od c1 – po a3. Stabilizovanie hry tenuto, legato. Vyrovnávanie polôh. Zväčšovanie dynamických plôch. Práca jazyka (nasadzovanie a mäkké ukončovanie tónov). Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické) do 4 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T5, D 7 , zm 7 - veľký rozklad v tenute, legate. Aplikovanie nadobudnutých vedomostí v oblasti techniky hry na flaute na vhodne zvolených prednesoch. Pestovanie estetického cítenia (zvuková predstava plného a čistého tónu). Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre / duo, trio, kvarteto/ v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi.

Notový materiál:

Záverečná skúška:

- 1 stupnica podľa výberu.
- 2 etudy rôzneho charakteru.
- 1 prednesová skladba.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- oboznámiť sa s históriou nástroja, zvládnuť zloženie, rozloženie nástroja a ošetrovanie nástroja,
- zvládnuť základy dychovej techniky (intenzita plynulého nádychu a výdychu) funkciou bránice,
- osvojiť si základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja),
- zvládnuť základné artikulačné pojmy ako hru tenuto a legato,
- hra stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní,
- zahrať akordy T5 -veľký rozklad T5v tenute, legate,
- zahrať krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.

Obsah:

Osvojovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj – postavenie hlavy, ramien, rúk, nôh, držanie nástroja - body: čeľuste a brada, ukazovák ľavej ruky, palec pravej ruky, dýchanie, práca pier a jazyka pri hre na flautu). Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc vzhľadom na prechod zo zobcovej na priečnu flautu. Hra tenuto, legato. Prefukovanie oktáv. Hra v celom rozsahu nástroja chromaticky od c1–po e3. Hra stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, T5-veľký rozklad T5v tenute, legate. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Utváranie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu.

Notový materiál:

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- ovládať zloženie a rozloženie nástroja, a ošetrovanie nástroja,
- praktizovať správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania - intenzita nádychu, plynulosti a dĺžky výdychu),
- ovládať hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické, melodické),
- zahrať akordy T5 -veľký rozklad T5, D7, zm7 v tenute, legate,
- rozlišovať širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka,
- hrať jednoduché skladby v miernejších tempách, so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Obsah:

Upevňovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, tvorba kultivovaného plného tónu). Sústavná práca na predlžovaní výdychovej fázy prostredníctvom vydržovaných tónov v zvládnutom rozsahu nástroja. Rozširovanie hmatového ambitu v rozsahu od c1–po a3. Stabilizovanie hry tenuto, legato. Vyrovnávanie polôh. Zväčšovanie dynamických plôch. Práca jazyka (nasadzovanie a mäkké ukončovanie tónov). Hra stupníc dur a mol (harmonické a melodické) do 4 predznamenaní

v zvládnutom rozsahu, T5, D7, zm7 - veľký rozklad v tenute, legate. Aplikovanie nadobudnutých vedomostí v oblasti techniky hry na flaute na vhodne zvolených prednesoch. Pestovanie estetického cítenia (zvuková predstava plného a čistého tónu). Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre / duo, trio, kvarteto/ v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi.

Notový materiál:

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- zdokonaľovanie hráčskej techniky (dychovej, tónovej, prstovej techniky),
- zavádzanie nácviku jednoduchého staccata,
- zdokonaľovanie hry melodických ozdôb,
- upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c1 po a3 s následným rozširovaním po c4,
- hra stupníc dur a mol,
- prehľbovanie vedomostí v oblasti štýlových období,
- zväčšovanie dynamických plôch s prihliadnutím na intonáciu,
- riešenie technických problémov podriaďovať hudobnému výrazu a interpretácii skladby.

Obsah:

Ovládajú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu. Majú osvojené primerane ich veku a dispozíciám postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania. Zdokonaľujú prácu na tvorbe kultúrneho tónu a intonácii. Pri technických aj melodických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách. Ovládajú hru stupníc dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní (harmonické, melodické). Zahrajú akordy T5-veľký rozklad T5,D7,zm7v tenute, legate a obraty po 4 cez 2 oktávy. Vedia používať výrazové prostriedky vo väčších dynamických škálach. Hrajú náročnejšie skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Notový materiál:

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroj, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- osvojiť si hru stupníc z hľadiska tempa dur a mol (harmonické, melodické) do 4 predznamenaní,
- zahrať akordy T5-veľký rozklad T5,D7,zm7 v tenute, legate, staccate a obraty po 4 cez 2 oktávy, C dur – c mol cez 3 oktávy,
- ovládať techniku hry jednoduchého staccata,
- aplikovať techniku hry oktáv a intervalových spojov v legate, s rôznou dynamickou plochou,
- ovládať tempové označenia, melodické ozdoby a ďalšie výrazové prostriedky,
- dokázať nadobudnuté technické zručnosti hry aplikovať v hre technických cvičení a prednesových skladieb.

Obsah:

Zdokonaľovanie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu. Prehlbovanie nádychovej fázy (práca na obsažnom a rýchlom nádychu) a predlžovanie výdychovej fázy vzhľadom na hru náročnejších prednesov. Rozširovanie dynamickej škály – hrou: p f p, f p f. Stabilizovanie techniky hry jednoduchého staccata. Zavádzanie nácviku dvojitého staccata. Upevňovanie hmatového ambitu u žiaka v rozsahu od c1-po c4. Hra stupníc dur a mol. Zdokonaľovanie rytmického cítenia hrou náročnejších technických etúd a prednesových skladieb. Rozvíjanie hráčskej techniky v súčinnosti s rozvojom muzikality.

Notový materiál:

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 2 etudy rôzneho charakteru,
- 1 prednesová skladba.

HRA NA KLARINETE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Klarinet je spomedzi drevených dychových nástrojov najmladší. Na rozdiel od iných nástrojov má široké uplatnenie v ľudovej, komornej, symfonickej, opernej, tanečnej, džezovej a napokon aj v sólovej hre. Hra na tomto nástroji predpokladá dobrú sluchovú dispozíciu hráča a istú fyzickú vyspelosť. Z tohto dôvodu je vhodné začínať s prípravným nástrojom - zobcová flauta, čo umožňuje kreovať v predstihu správne návyky dýchania, uvoľneného postoja pri hre, oboznámiť sa s hudobným zápisom a jeho čítaním a rozvíjať rytmické cítenie. Zámerom študijného zamerania Hry na klarinete, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov.

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT PRVEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA (ISCED 1 B):

- ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroji,
- počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie,
- preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku,
- je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení
- zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania

RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY PREDMETU - HRA NA KLARINETE

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

Učebný plán číslo	10	
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia	
Študijné zameranie	Hra na kontrabase, viole, harfe, pikole, priečnej flaute, hoboji, klarinete, saxafóne, B trúbke, Es trúbke krídlovke, lesnom rohu, pozaune, baritóne, heligóne, tube, fagote, ľudových nástrojoch, cirkevná a chrámová hudba, základy hudobnej kompozície	
Vek	neurčuje sa	
Dĺžka štúdia	2 roky	
Predmet	Ročník:	
	1.	2.
	(počet hodín týždenne)	
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5
2. Inštrumentálny sprievod	0,5	0,5
3. Hudobná náuka	1,5	1,5
Spolu:	3,5	3,5

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

Učebný plán číslo	13			
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na pikole, pričnej flaute, hoboji, klarinete, saxafóne, B trúbke, Es trúbke, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytóna, heligóna, tube, ľudových nástrojoch, * zobcových flautách, fagote			
Vek	od 11 rokov, príp. 10 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo	-	-	1	1
3. hra v súbore alebo hra v orchestri	-	-	2	2
3. Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	-
Spolu: 1. 2. 4. 1. 3. 4.	3	3	4	2,5
			5	3,5

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 2-krát týždenne

Ciele:

- oboznámiť sa s nástrojom, jeho zložením a starostlivosťou,
- osvojiť si základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie, nástroja, postavenie prstov, základy reberno-bránicového dýchania),
- vedieť nasadiť a ukončiť tón, dbať na kultúrnosť tónu,
- hrať vydržované tóny, zvládať hru v rozsahu e – c2,
- v rámci artikulácie ovládať hru tenuto, legato,
- ovládať základné durové a molové stupnice do 2 predznamenaní s T5,
- interpretovať jednoduché ľudové a umelé piesne.

Obsah:

Oboznámenie sa s nástrojom, jeho zložením a starostlivosťou. Správne držanie tela, držanie nástroja - postavenie prstov. Bránicové dýchanie - nátlak. Výslovnosť - nasadenie, ukončenie tónu - kultúra tonu. Hra vydržovaných tónov. Zvládnuť tony v rozsahu e - c2. Tenuto a legato. Hra základných durových stupníc a molových do 2 predznamenaní s T5. Jednoduché ľudové a umelé piesne.

Notový materiál:

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- upevňovanie správnych základných hráčskych návykov,
- zdokonaľovanie správneho reberno-bránicového dýchania, kultúra tónu,
- význam vydržovaných tónov, technika hry staccata, dynamické odtiene - crescendo a decrescendo,
- základné durové a molové stupnice do 4 predznamenaní s T5,
- hra v rozsahu e - g2. Hra v celých, polových, štvrtových i osminových hodnotách,
- osvojovanie si základných hudobno-teoretických pojmov: pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo,
- budovanie intonačnej a rytmickej predstavy. Rozlišovanie durového a molového tónorodu, intervaly v. 2, m. 2,
- piesne a ľahšie inštruktívne skladby sólo alebo so sprievodom klavíra. Hra v dvojhlase (žiak, učiteľ).

Obsah:

Upevňujú si správne základné hráčske návyky naďalej pracujú na zdokonaľovaní reberno-bránicového dýchania. Pracujú na kultúre tónu. Poznajú metódu správneho rozohrávania so zameraním na stabilitu tónu – vydržované tóny. Pracujú s technikou hry staccata, hrajú v dynamických odtieňoch, rozlišujú crescendo, decrescendo. Praktizujú a zdokonaľujú sa v základných durových a molových stupniciach do 4 predznamenaní s T5. Aplikujú hru v rozsahu e - g2. Používajú nové rytmické prvky (hra v osminových notách a pomlčkách). Zahrajú piesne a ľahšie inštruktívne skladby sólo alebo so sprievodom klavíra.

Notový materiál:

Záverečná skúška:

- 2 stupnice,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- poznať časti nástroja, zvládať zloženie a rozloženie nástroja,
- zvládnuť prstovú a jazykovú techniku,
- hrať v rozsahu e –f3,
- ovládať hru tenuto, staccato a legato,
- aplikovať hru durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov a D7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu,
- ovládať plynulé čítanie nôt,
- orientovať sa v notovom zápise a hrať jednoduché skladby z listu,
- aplikovať elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika),
- hrať zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek,
- ovládať prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami,
- ovládať hru polovej, štvrtovej a osminovej noty s bodkou,
- schopnosť hrať so sprievodom a vedome rozlišovať silu, dĺžku, výšku a farbu tónu,
- interpretovať viachlasé skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom.

Obsah:

Hygiena a údržby nástroja. Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu (e -f3) výraznou dychovou oporou. Hra tenuto, staccato. Zdokonaľovanie väzieb legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy. Hra durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní, T5 a D7 rôznymi artikuláciami v mierne rýchlom tempe v dosiahnutom rozsahu. Elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika). Nácvik kratších skladieb a piesní spamäti. Hra so sprievodom a vedome rozlíšenie sily, dĺžky, výšky a farby tónu. Nácvik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D7 a jeho obraty, primavolta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.

Pojmy:

celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra. Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, intervalov v.2, m2, v3, m3, č4, č5. Striedanie osminových nôt a osminových triol, bodkovaný rytmus osminové hodnoty.

Notový materiál:

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2-krát týždenne

Ciele:

- poznať základnú starostlivosť o nástroj (zloženie, rozloženie, čistenie),
- zvládať prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách,
- hrať v rozsahu e – f3,
- ovládať hru tenuto, staccato, legato,
- zvládnu hru durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D7 a zm7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu,
- uplatňovať intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu,
- rozlišovať a ovládať hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly,
- hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so spievadom z nôt aj spamäti,
- schopnosť práce v súboroch,
- verejným účinkovaním získať osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii.

Obsah:

Starostlivosť o nástroj. Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu. Prstová a jazyková technika. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff).

Hra tenuto, staccato, plynulé väzby legáta s prechodom do dvojčiarkovanej oktávy. Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T5, D7 a zm7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchлом tempe. Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Nácvik partov (orchestrálnych, súborových).

Uvedenie hudobno-teoretických poznatkov v praxi: dur a mol kvintakord, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.

Pojmy:

triola, synkopa, ligatúra, legato, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, zm7, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5, v6, m6, zv4. Striedanie osminových nôt, osminových triol a šestnástinových nôt, bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty, hra veľkej trioly.

Notový materiál:

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- ovládanie starostlivosti o nástroj,
- upevnenie prstovej a jazykovej techniky,
- hra v rozsahu e – g³,
- žiak bezpečne ovláda a kombinuje hru tenuto, staccato, aplikuje hru portamento,
- hra durových a molových stupníc do siedmich predznamenaní a príslušných tonických kvintakordov, D7 a zm7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu, hra chromatickej stupnice,
- využívanie širokého spektra výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti),
- samosťnosť pri štúdiu partov a hre v súborech.

Obsah:

Starostlivosť o nástroj - jednoduchá údržba, čistenie. Plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátlaku, snaha o tónovú vyrovnanosť v celom používanom rozsahu. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Hra 1. - 7. poloha. Tenuto, staccato, plynulé väzby legáta v dvojčiarkovanej oktáve, hra portamento. Zvládanie prstovej a jazykovej techniky. Hra durových a molových stupníc do šiestich predznamenaní, T5, D7 a zm7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Hra chromatickej stupnice. Návčik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Návčik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov v praxi.

HRA NA SAXOFÓNE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Hra na saxofóne predpokladá dobrú sluchovú dispozíciu hráča a istú fyzickú vyspelosť. Z tohto dôvodu je vhodné začínať s výučbou vo veku 7 – 10 rokov, prihliadajúc na individuálny vývoj žiaka. Do tej doby je vhodné a často sa aj využíva ako prípravný nástroj zobcová flauta, prípadne detský soprán saxofón, čo umožňuje kreovať v predstihu správne návyky dýchania, uvoľneného postoja pri hre, oboznámiť sa s hudobným zápisom a jeho čítaním a rozvíjať rytmické cítenie. Zámerom študijného zamerania Hra na saxofóne, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov.

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT PRVEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA (ISCED 1 B):

- ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroji,
- počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie,
- preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku,
- je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení,
- zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni,
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1 . ČASŤ

Učebný plán číslo	10	
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia	
Študijné zameranie	<p style="text-align: center;">Hra na</p> <p style="text-align: center;">kontrabase, viole, harfe, pikole, priechnej flaute, hoboji, klarinete, saxafóne, B trúbke, Es trúbke, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytóna, heligóna, tube, fagote, ľudových nástrojoch, cirkevná a chrámová hudba, základy hudobnej kompozície</p>	
Vek	neurčuje sa	
Dĺžka štúdia	2 roky	
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie 2 roky	
Predmet	Ročník:	
	1.	2.
	(počet hodín týždenne)	
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5
2. Inštrumentálny sprievod	0,5	0,5
3. Hudobná náuka	1,5	1,5
Spolu:	3,5	3,5

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2 . ČASŤ

Učebný plán číslo	13			
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na pikole, pričnej flaute, hoboji, klarinete, saxafóne, B trúbke, Es trúbke, krídlovke, lesnom rohu, pozaune, barytóna, heligóna, tube, ľudových nástrojoch, * zobcových flautách, fagote			
Vek	od 11 rokov, príp. 10 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo	-	-	1	1
3. hra v súbore alebo hra v orchestri	-	-	2	2
3. Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	-
Spolu: 1. 2. 4. 1. 3. 4.	3	3	4	2,5
			5	3,5

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- schopnosť popísať nástroj a poznať zásady jeho údržby,
- vedieť zaujať správny postoj a držanie tela, pri hre ovládať noty v rozsahu g1 - c 3 (vyspelejší žiaci môžu ovládať rozsah od d1 po d3),
- nasadzovať tón jazykom,
- zvládnuť hru 4 durových stupníc a tonických kvintakordov v rámci jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu,
- zahrať ľudovú pieseň v rôznych tóninách, interpretovať rytmické cvičenia - etudy, tleskanie a scatovanie predpísaného rytmu.

Obsah:

Nácvik reberno-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja. Budovanie nátisku. Hra dlhých tónov, nasadzovanie. Rozsah g1 – c 3. Tenuto, staccato. Jednoduché skladby, ľudové piesne. Rytmické etudy, tleskanie a scatovanie predpísaného rytmu. Stupnice do 4 predznamenaní, durový kvintakord - T5. Základné hodnoty nôt a pomlčiek. Pojmy: celá, polová, štvrt'ová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, tempo. Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy. Jednoduchá transpozícia.

Notový materiál:

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- ovládať základy nástrojových návykov: postoj, držanie tela,
- zdokonaľovať základy správneho reberno-bránicového dýchania,
- reprodukovat' jednoduché skladby podľa notového zápisu,
- ovládať hru v rozsahu d1 - c 3 (d3), vyspelejší žiaci aj c1, h-malé, b malé,
- hra tenuto, legato a staccato,
- zahrať stupnice do 4 predznamenaní a tonický kvintakord, stupnice interpretovať v rámci jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu, systém hry po najvyšší a najnižší akordicky ton, ktorý žiak vie zahrať,
- aplikovať hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových nôt a pomlčiek, hru noty s bodkou a hru osminových triol,
- zvládnuť striedanie osminových nôt a osminových triol.

Obsah:

Zvládnutie základných nástrojových návykov: postoj, držanie tela. Reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku. Hra dlhých tónov. Interpretácia v rámci dosiahnutého rozsahu d1 – c 3. Tenuto, staccato, legato. Stupnice do 4 predznamenaní a T5-akordov v dosiahnutom rozsahu. Piesní dvojhlasne (iný žiak, učiteľ). Jednoduché skladby so sprievodom. Pojmy: celá, polová, štvrtová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo. Rozlišovanie durového a molového tónorodu. Intervaly v. 2, m. 2. Striedanie osminových nôt a osminových triol.

Notový materiál:

Záverečná skúška:

- 1 durová, 1 molová stupnica, T5 – akord.
- 1 pieseň.
- 1 etuda.
- 1 prednesová skladba.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- oboznámiť sa s históriou nástroja, zvládať zloženie, rozloženie nástroja a ošetrovanie nástroja,
- zvládať prstovú a jazykovú techniku,
- ovládať hru v rozsahu c1-f3,
- aplikovať hru tenuto, staccato a legato,
- zahrať durové a molové stupnice do 4 predznamenaní, a príslušné tonické kvintakordy a D7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu,
- ovládajú plynulé čítanie nôt,
- orientovať sa v notovom zápise schopnosť hrať jednoduché skladby z listu,
- aplikovať elementárne hudobno-výrazové prostriedky (dynamika, zmeny tempa, frázovanie, agogika),
- ovládať hru zo zápisu celých, polových, štvrtových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek,
- zvládať prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami, hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou,
- hrať so sprievodom a vedome rozlišovať silu, dĺžku, výšku a farbu tónu,
- hrať viachlasé skladby so spolužiakmi, alebo učiteľom,
- verejným účinkovaním získavajú osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii.

Obsah:

Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku. Dlhé tóny v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Tenuto, staccato. Zdokonaľovanie väzieb legáta pri prechode do dvojčiarkovanej oktávy. Hra durových a molových stupníc do štyroch predznamenaní, T5 a D7 rôznymi artikuláciami v mierne rýchлом tempe v dosiahnutom rozsahu. Návčik kratších skladieb a piesní pamäti. Návčik partov (orchestrálnych, súborových).

Pojmy: prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno, triola, synkopa, ligatúra, legato, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, forma, predohra, dohra, medzihra. Budovanie intonačnej a rytmickej predstavy. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5. Striedanie osminových nôt a osminových triol, bodkovaný rytmus osminové hodnoty. Viachlasné skladby -komorná hra. Verejná prezentácia nadobudnutých kompetencií.

Notový materiál:

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- zvládať prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách,
- hrať v rozsahu b - f3,
- ovládať hru tenuto, staccato, legato,
- reprodukovať durové a molové stupnice do 6 predznamenaní a príslušné tonické kvintakordov, D7 a zm7 po troch a po štyroch, dosiahnutom rozsahu,
- uplatňovať intonačnú istotu v dosiahnutom rozsahu,
- rozlišovať a ovládať hru osminových triol a bodkovaného rytmu, hru veľkej trioly,
- hrať rozsiahlejšie prednesové skladby so sprievodom, z nôh aj spamäti,
- realizovať sa v súboroch,
- verejným účinkovaním získavať osobné skúsenosti v zvládnutí trémy, psychického a fyzického zaťaženia vo vypätej situácii.

Obsah:

Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku, a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu. Zvládanie prstovej a jazykovej techniky. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou využívanie širokej dynamickej škály (p až ff). Tenuto, staccato. Plynulé väzby legáta s prechodom do dvojčiarkovanej oktávy. Durové a molové stupnice do 6 predznamenaní, T5, D7 a zm7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Nácvik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia teoretických vedomostí v praxi: stupnica, durový a molový kvintakord, D7 a jeho obraty, zm7 a jeho obraty, prstová technika, jazyková technika, prima volta, seconda volta, Da Capo, D.C. al Fine, dal segno.

Pojmy: triola, synkopa, ligatúra, legato, dynamika, piano, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, forma, dohra, medzihra. Rozlišovanie durového a molového kvintakordu, D7, zm7, intervalov v2, m2, v3, m3, č4, č5, v6, m6, zv4. Striedanie osminových nôh, osminových triol a šestnástinových nôh bodkovaný rytmus osminové, šestnástinové hodnoty. Hra veľkej trioly.

Notový materiál:

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- neustála práca na plynulom reberno-bránicovom dýchaní,
- aplikovanie dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou,
- hra v rozsahu b - fis3,
- žiak využíva širokú dynamickú škálu, zvláda prstovú a jazykovú techniku v rýchlejších tempách,
- ovládajú a kombinujú tenuto, staccato, legato, portamento,
- reprodukuje durové a molové stupnice do 7 predznamenaní a príslušné tonické kvintakordov, D7 a zm7 po troch a po štyroch, v dosiahnutom rozsahu,
- práca s chromatickou stupnicou,
- intonačná istota v dosiahnutom rozsahu,
- žiak využíva široké spektrum výrazových a dynamických možností pri interpretácii rozsiahlejších prednesových skladieb (z nôt aj spamäti).

Obsah:

Dôraz na plynulé reberno-bránicové dýchanie. Budovanie nátisku a tónovej vyrovnanosti v celom používanom rozsahu. Hra dlhých tónov v dosiahnutom rozsahu s výraznou dychovou oporou. Využívanie širokej dynamickej škály (p až ff) 1. – 7. poloha. Zvládanie prstovej a jazykovej techniky. Tenuto, staccato, portamento. Plynulé väzby legáta v dvojčiarkovej oktáve. Durové a molové stupnice do 7 predznamenaní, T5, D7 a zm7 rôznymi artikuláciami v stredne rýchlom tempe. Hra chromatickej stupnice. Nácvik rozsiahlejších skladieb a piesní spamäti. Nácvik partov (orchestrálnych, súborových). Aplikácia teoretických vedomostí v praxi.

HRA NA STRUNOVÝCH NÁSTROJOCH

HRA NA GITARE

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT 1. ČASTI I. STUPŇA

ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA:

- si osvojí základné návyky a schopnosti (správne držanie tela a nástroja pri hre, správne postavenie rúk),
- používa základné technické prvky hry (hru apoyando, tirando, arpeggio, hru štvorzvukov, legato),
- podľa notového zápisu hrá v I. až V. polohe,
- interpretuje jednoduchšie skladbičky s použitím dynamiky a farebných registrov,
- využíva základné harmonické funkcie pri sprievode piesní a vníma náladu skladby.

ABSOLVENT 2. ČASTI I. STUPŇA

ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA:

- interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni,
- ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti,
- je schopný naladiť si nástroj,
- vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou,
- objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti,
- sprevádza podľa notácie i akordických značiek.

RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY PREDMETU - HRA NA GITARE

Učebný plán číslo	4							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Hra na husliach, violončele, gitare, cimbale, akordeóne							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelá- vanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týž- denne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo	-	-	1	1	1 1,5*	1 1,5*	1 1,5*	1 1,5*
3. hra v súbore alebo hra v orchestri	-	-	2	2	2	2	2	2
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	
Spolu: 1. 2. 4. 1. 3. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5-4*	3,5-4*	3,5-4*	2,5-3*
			4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	3,5

*) V študijnom zameraní Hra na gitare sa komorná hra v 3. a 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia a v 1. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia vyučuje v rozsahu 1 hodina týždenne, v 2. - 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia sa komorná hra vyučuje v rozsahu 1,5 hodiny týždenne.

Počet hodín týždenne: od II. polroka 1 – príprava ku hre na nástroji (skupinové vyučovanie - 2 žiaci)

Ciele:

- správne sedenie a poloha tela a rúk pri hre,
- prípravné cvičenia hry palcom a prstami pravej ruky na prázdnych strunách,
- orientácia na hmatníku v 1. polohe na strunách e-h-g-d,
- koordinácia hry oboch rúk,
- hra a rytmizácia jednoduchých jednohlasných piesní a riekaniek,
- základy hudobnej teórie podľa obsahu PHV,
- rytmické hodnoty nôt celej, polovej, štvrt'ovej, osminovej,
- pochopenie rytmickej hodnoty polovej noty s bodkou,
- piano, forte.

Obsah:

Žiak spozná fyziologicky správne držanie nástroja, polohu tela a rúk pri hre. Osvojí si elementárne technické prvky hry na gitare. Orientuje sa v 1. polohe hmatníka. Skoordinuje hru oboch rúk. Interpretuje jednoduchú jednohlasnú ľudovú pieseň. Aplikuje hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná hudobná náuka. Pozná základné hudobné pojmy. Rozumie rytmickej hodnote polová nota s bodkou. Hrá so sprievodom učiteľa. Aplikujú melodickú, rytmickú, harmonickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier. Rozpoznajú v hre dynamiku piano a forte.

Notový materiál:

Hra ľudových piesní z rôznych zborníkov ľudových piesní, učebníc hudobnej náuky pre ZUŠ, učebníc hudobnej výchovy pre ZŠ, prípadne iných dostupných materiálov.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- Hra spamäti 2 piesne alebo riekanky.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- fyziologicky správne držanie nástroja, tela a rúk pri hre,
- hra tirando i apoyando prstami i palcom,
- spájanie notového zápisu s orientáciou na hmatníku,
- hra v 1. polohe hmatníka na všetkých strunách,
- koordinácia oboch rúk,
- hra jednooktávových durových a stupníc v rozsahu jednej oktávy (minimum C dur, G dur),
- rozpoznanie výšky, sily a dĺžky tónu,
- elementárne rytmické hodnoty nôt a pomlčiek,
- základné typy taktov (4/4, 3/4, 3/8), bodka pri note, ligatúra, posuvky.

Obsah:

Ovládajú správne sedenie a elementárne technické prvky hry na gitare. Zahrajú tirando a apoyando prstami aj palcom. Spájajú notový zápis s orientáciou v 1. polohe hmatníka na všetkých strunách. Zahrajú jednoduchý dvojhlas s použitím prázdnych strún. Interpretujú jednoduchú dvojhlasnú skladbu. Skoordinujú pri hre obidve ruky. Zahrajú jednooktávové stupnice. Aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Poznajú základné vlastnosti tónu.

Notový materiál:

E. PUJOL:	Racionálna škola hry na gitare založená na zásadách Tárregovej techniky
A. CARLEVARO:	School of guitar (Exposition of Instrumental Theory)
J. CARDOSO:	Umenie a metódy techniky hry na gitare
A. SÁDLIK:	Škola stupníc a akordov pre gitaru
J. JIRMAL:	Škola hry na kytaru

Hra ľudových piesní z rôznych zborníkov ľudových piesní, učebníc hudobnej náuky pre ZUŠ, učebníc hudobnej výchovy pre ZŠ, prípadne iných dostupných materiálov.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- hra trojhlasu v súzvuku i v arpeggiu s použitím dvoch prstov a palca pravej ruky,
- uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu,
- hra jednooktávových stupníc dur a mol do 4 # a 1 b s použitím základných akordov (bez barré),
- orientácia v 1. a 2. polohe hmatníka,
- základné dynamické stupne (p, mf, f), akcent,
- hra z listu,
- rytmické zadelenie synkopy,
- Da Capo al Fine,
- vnímanie melodických fráz v piesni,
- rozlíšenie durového a molového tónorodu.

Obsah:

Žiaci zahrajú trojzvuk v súzvuku i arpeggiu. Hrajú jednooktávové stupnice a kadencie, Spájajú notový zápis s orientáciou v 1. a 2.polohe. Hrajú s aplikovaním dynamiky. Vedia hrať z listu primeraný zápis. Zahrajú synkopu a poznajú hudobný termín Da Capo al Fine. Predvedú zmysel pre výstavbu melódie a frázovanie. Rozpoznajú charakter skladby podľa nálady. Zahrajú rôzne variácie arpeggia.

Notový materiál:

A. CARLRVARO:	Microestudios for guitar
J. JIRMAL:	Škola hry na kytaru
A. SÁDLIK:	Škola stupníc a akordov pre gitaru – nácvik výmeny polôh
V. TUKAČ:	Gitarová škola Carulli – Carcassi
E. PUJOL:	Racionalna skola hry na gitaru II
A. CARLEVARO:	Guitar Masterclass
T. STACHAK:	Gitarová prvá trieda
F. SOR:	Etudy
Š. RAK:	Minutová sóla

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2x týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1x týždenne

Ciele:

- rozširovanie poznatkov,
- orientácia v 1.2 a 3. polohe hmatníka,
- hranie bodkovaného rytmu,
- štvorzvuk,
- legáto s použitím prázdnej struny,
- nácvik malého barré,
- farebné registre,
- dvojoktávové stupnice s kadenciou s použitím malého barré,
- hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore.
- hra šestnástinových nôt a bodkovaného rytmu,
- základné tempá skladieb (Andante, Moderato, Allegro, Allegretto),
- vnímanie rôzneho tempa, dynamiky a nálady v skladbách,
- rozvíjanie harmonického cítienia.

Obsah:

Spájať notový zápis s orientáciou v 1.,2. a 3.polohe. Hrať jednoduché legáto. Používanie farebných registrov pri hre. Zapojiť nové rytmické modely. Zahrať štvorzvuk hraný súčasne palcom a trojicou prstov pravej ruky. Oboznámiť sa s malým barré. Stupnice hrať dvojoktávovo. Hrať z listu primeraný zápis. Hrať v komornom, súborovom zoskupení. Aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Vnímajú charakter skladby. Hrajú so sprievodom učiteľa.

Notový materiál:

A. CARLRVARO:	Microestudios for guitar
J. JIRMAL:	Škola hry na kytaru
A. SÁDLIK:	Škola stupníc a akordov pre gitaru – nácvik výmeny polôh
V. TUKAČ:	Gitarová škola Carulli – Carcassi
E. PUJOL:	Racionálna škola hry na gitaru II
A. CARLEVARO:	Guitar Masterclass
T. STACHAK:	Gitarová prvá trieda
Š. RAK:	Minutová sóla

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu,
- hra vzostupného a zostupného legata v rôznych kombináciách,
- orientácia v 5. polohe hmatníka,
- upevňovanie hry malého barré,
- tlmenie prstami pravej ruky a staccato,
- rozširovanie a zdokonaľovanie úderov hry prstami pravej ruky,
- arpeggio prstami pravej ruky v rôznych variáciách,
- hra progresívnej dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo),
- durové a molové stupnice s kadenciou s použitím typových prstokladov ľavej ruky a rytmických variácií pravej ruky,
- hra z listu, komorná hra, alebo hra v súbore,
- zložitejšie rytmické útvary (triola, zložitejší bodkovaný rytmus),
- rytmický sprievod (valčík, polka),
- melodická fráza. Melódia a sprievod. Rozvíjanie harmonického cítienia.

Obsah:

Žiaci hrajú s uvoľneným hracím aparátom. Hrajú legato, spájajú notový zápis s orientáciou v 1. až v 5. Polohe. Zvládajú spôsob hry malého barré. Ovládajú tlmenie a skracovanie tónov, hrajú s kvalitným tónom. Ovládajú zložitejšie arpeggia, hrajú s dynamikou. Zahrajú stupnice s typovými prstokladmi. Vedia hrať z listu primeraný zápis. Hrajú v komornom, súborovom zoskupení. Aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Spoznajú základné typy rytmického sprievodu. Vnímajú melodickú frázu v skladbách. Rozlíšia melódiu od sprievodu. Osvoja si jednoduchý sprievod.

Notový materiál:

A. CARLEVARO:	Microestudios for guitar
J. JIRMAL:	Škola hry na kytaru
A. SÁDLIK:	Škola stupníc a akordov pre gitaru – nácvik výmeny polôh
V. TUKAČ:	Gitarová škola Carulli – Carcassi
E. PUJOL:	Racionálna škola hry na gitaru II
A. CARLEVARO:	Guitar Masterclass
T. STACHAK:	Gitarová prvá trieda
F. SOR:	Etudy
Š. RAK:	Minutová sóla

Záverečná skúška:

- 1 dvojtábová stupnica,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

1. ROČNÍK

Ciele:

- výmena polohy ľavej ruky v rôznych polohách hmatníka,
- hra a upevňovanie veľkého barré a jeho využitie v akordoch,
- upevnenie hry legato, staccato,
- hra arpeggií v rôznych prstokladových variáciách,
- nácvik a aplikácia jednoduchých melodických ozdôb v etudách a skladbách (príraz, nátril, mordent),
- hra dvojtávových stupníc (dur, mol) v rôznych tempách a rytmických variantoch pravej ruky,
- hra akordov s použitím veľkého barré,
- hra z listu, komorná hra, alebo hra v súbore,
- zápis jednoduchých melodických ozdôb,
- zložitejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly),
- rytmický sprievod (polka, valčík, pochod, tango a pod.).

Obsah:

Žiaci ovládajú plynulú výmenu polohy ľavej ruky. Zahrajú veľké barré, legáto a staccato. Ovládajú zložitejšie arpeggia aj v rýchlejších tempách. Zahrajú jednoduché melodické ozdoby. Hrajú stupnice a kadencie. Vedia hrať z listu primeraný zápis. Hrajú v komornom, súborovom zoskupení. Poznajú zápis jednoduchých melodických ozdôb. Aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1,5 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- úvod do hry s nechtami,
- nácvik hry pizzicato,
- hra prirodzených flažoletov,
- vzostupné, zostupné a kombinované legato na viacerých tónoch,
- upevňovanie hry jednoduchých melodických ozdôb,
- zdokonaľovanie hry podľa akordických značiek,
- durové a molové stupnice s použitím rôznych prstokladov pravej ruky,
- hra z listu, komorná hra, alebo hra v súbore,
- uplatnenie kadencií v sprievode piesní,
- využitie poznatkov o vedení hlasov a melódie v skladbe,
- klasicizmus a romantizmus v gitarovej literatúre,
- zápis a spôsob hry flažoletov,
- vedomé vnímanie agogických a dynamických zmien v hudbe,
- rozvíjanie harmonického cítenia.

Obsah:

Žiaci hrajú nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka). Demonštrujú v hre nové technicko-výrazové prostriedky. Poznajú akordické značky, hrajú stupnice a kadencie. Vedia hrať z listu primeraný zápis. Hrajú v komornom, súborovom zoskupení. Ovládajú harmonickú funkciu akordov. Poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia klasicizmu a romantizmu. Poznajú zápis flažoletov. Vnímajú agogické a dynamické zmeny v hudbe. Sprevádzajú s využitím kadencií.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1,5 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- ovládajú hru nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka),
- demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky,
- aplikujú zásady interpretácie hudby baroka,
- skoorinujú hru oboch rúk,
- zahrajú dvojtákové a trojtákové stupnice s kadenciou,
- vedia hrať z listu primeraný zápis, hrajú v komornom, súborovom zoskupení,
- aplikujú hudobno-teoretické poznatky,
- poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia baroka a renesancie,
- ovládajú hru zložitejšieho rytmického sprievodu podľa akordických značiek,
- vnímajú polyfóniu.

Obsah:

Zdokonaľovanie hry s nechtami. Návnik zložitejších melodických ozdôb (skupinka, obal, trilok). Zdokonaľovanie hry prirodzených flažoletov a návnik umelých flažoletov. Aplikácia melodických ozdôb a flažoletov v skladbách. Samostatné vedenie hlasov a echo dynamika v barokových skladbách. Zdokonaľovanie činnosti a koordinácie oboch rúk. Cvičenia na zväčšenie rozsahu ľavej ruky. Durové a molové stupnice dvojtákové a trojtákové s kadenciou. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Barok a renesancia v gitarovej literatúre Rytmickeý akordický sprievod (bossa-nova, samba a pod.). Vnímanie jednotlivých hlasov v interpretovaných skladbách

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1,5 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedieť samostatne pracovať so skladbou,
- hrať s uvoľneným hracím aparátom,
- demonštrovať v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky,
- hrať stupnice a kadencie,
- vedieť hrať z listu primeraný zápis,
- hrať v komornom, súborovom zoskupení,
- zanalyzovať skladbu z hľadiska formy a harmónie,
- poznať slovenskú gitarovú literatúru,
- vedieť objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu.

Obsah:

Samostatná práca so skladbou z technickej a výrazovej stránky. Aplikovanie osvojených poznatkov do interpretácie skladieb. Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb, flažoletov, pizzicato, legato, arpeggia. Úvod do hry tremola. Nácvičenie a použitie rasguada. Durové a molové typové stupnice s kadenciou v rozsahu celého hmatníka. Používanie akordických sprievodov. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Aplikovanie hudobno-teoretických poznatkov do hry skladieb. Analýza skladieb z hľadiska formy a harmónie. Súčasná hudba v gitarovej literatúre a slovenská gitarová literatúra. Sluchová kontrola vlastnej interpretácie a jej zhodnotenie.

Záverečná skúška:

- 1 durová a 1 molová stupnica,
- 1 etudy rozličného technického charakteru,
- 2 prednesové skladby.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA A ŠPD

Učebný plán číslo	20			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2b. Komorná hra	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Hudobná náuka **)	1.2	1.2	1.2	1.2
	1	1	1	1
Spolu:	1. 2a. 3.	3	3	3
	1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- ovládanie nových zložitejších technicko-výrazových prostriedkov,
- hra trojoktávových stupnic s využitím typových prstokladov aj v oktávach a kadencie s využitím veľkého barré,
- aplikovanie v interpretácii skladieb techniky hry rasguado,
- základná orientácia v španielskej ľudovej hudbe.

Obsah:

Zdokonaľovanie techniky hry arpeggio, rasguado, glissando. Legato na niektorom z tónov akordu. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu celého hmatníka vo všetkých tóninách s rôznymi variantmi prstokladov pravej ruky a kadencie v rôznych polohách. Intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy. Rasguado. Španielska ľudová hudba v gitarovej literatúre. Rôzne typy rasguada. Charakteristika typických tancov Španielska. Rytmus a metrum najtypickejších tancov Španielska.

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- používanie nových osvojených technických a výrazových prostriedkov (melodické tremolo, glissando v melódii i akorde),
- hra trojoktávových stupnic s využitím typových prstokladov aj v terciách a kadencie s využitím veľkého barré,
- hra z listu,
- interpretácia tanečných foriem,
- orientácia v gitarovej literatúre latinsko-amerických skladateľov,
- žiak vníma a vedome kontroluje metrum a rytmus latinsko-amerických foriem.

Obsah:

Nácvik tremola v rýchlejšom tempe. Legato na niektorom tóne akordu. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a kadencie v rôznych polohách. Intervalové stupnice v terciách v rozsahu dvoch oktáv. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Hudba latinsko-amerických skladateľov v gitarovej literatúre. Typické tanečné formy Latinskej Ameriky. Metrum a rytmus najznámejších latinsko-amerických foriem. Sebakontrola rytmického prevedenia interpretácie skladieb.

HRA NA SLÁČIKOVÝCH HUDOBNÝCH NÁSTROJOCH

HRA NA HUSLE

Poslanie a charakteristika predmetu:

Žiak študijného zamerania hra na sláčikových hudobných nástrojoch sa orientuje v žánrovo a štýlovo rôz-
norodej hudobnej literatúre pre sláčikové nástroje v rámci svetovej a domácej tvorby. Prijíma
a spracováva informácie o nových trendoch vo vývoji umenia v hre na sláčikových hudobných nástrojoch,
formou umeleckého zážitku z koncertov a významných podujatí. Poznáva diela významných interpretov
sláčikovej hry. Porovnáva výkony interpretov sláčikovej hry a hudobných telies a na základe analýzy po-
súdi hodnotu umeleckého diela. Formuje svoj hudobný vkus a umelecko-estetické vnímanie účasťou na
umeleckých predstaveniach. Komunikuje v spoločnosti opierajúc sa o poznatky a informácie získané štú-
diom na základnej umeleckej škole a v kontexte celoživotného vzdelávania.

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT 1. ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA:

- o nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v oblasti hudobná teória, dejiny hudby, harmónia a hudobná estetika,
- o ovláda interpretáciu na hudobnom nástroji v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi psychofyzikálnymi dispozíciami,
- o má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia,
- o je schopný systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej interpretácie,
- o teoretické poznatky konfrontuje s praktickými interpretačnými činnosťami,
- o používa IKT pri poznávaní hudobnej literatúry svojho nástroja, vizuálne a sluchové poznatky dokáže aplikovať počas vlastnej interpretácie,
- o ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu,
- o v spolupráci s učiteľom dokáže analyzovať a následne reprodukovať zapísaný notový text. Rozu-
mie hudobno-výrazovým, technickým a artikulačným označeniam notového zápisu interpretova-
nej skladby a uplatňuje ich počas hry,
- o dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie. Pozná pravidlá kultúrneho správania sa
na koncertných podujatiach a umeleckej prezentácie,
- o výsledky svojej práce preukazuje na verejnosti. Dokáže porovnať a ohodnotiť interpretačné vý-
kony svoje a rovesníkov. Verbálne vyjadruje vlastné pocity a postrehy z vnímania hudobného
diela,

- rozvíja svoje hudobné schopnosti a zručnosti v rámci predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri. Poznatky o nácviu získané na vyučovaní aplikuje počas domácej prípravy,
- pozná umelecké zoskupenia svojho mesta a regiónu. Je otvorený prijímaniu nových skúseností a poznatkov
-

RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY PREDMETU - HRA NA HUSLIACH

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Učebný plán číslo	3							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Hra na klavír, hra na keyboarde							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu,	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra			1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4	4	2,5

Učebný plán číslo	4							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Hra na husliach, violončele, gitare, cimbale, akordeóne							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroj, hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo			1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. hra v súbore alebo hra v orchestri			2	2	2	2	2	2
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu: 1. 2. 4.	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4,5	4,5	3
1. 3. 4.			4,5	4,5	5	5	5	3,5

Počet hodín týždenne: od II. polroka 1 – príprava ku hre na nástroji (skupinové vyučovanie - 2 žiaci)

Ciele:

- základy hry na nástroji, uvoľnený, ale aktívny hrací aparát,
- synchronizácia obidvoch rúk počas hry,
- technika hry sláčikom, technické cvičenia na uvoľnené držanie sláčika.
- Détaché,
- hra pri žabke, špičke a v strede,
- sluchová predstavivosť,
- technika hry ľavej ruky,
- prstoklad v prvej polohe.
- intonačná, arytmická predstavivosť, rytmické riekanky, charakter a nálada hudobnej skladby, piesne,
- základné delenie dynamiky (f, mf, p), elementárne základy dynamického cítenia,
- rozvoj rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavivosti počúvaním hry pedagóga a hudobných nahrávok skladieb blízkych veku žiaka.

Obsah:

Žiaci demonštrujú elementárne základy postavenia a držania huslí a sláčika pri hre. Uplatňujú kreatívne didaktické hry za účelom dosiahnutia uvoľneného držania sláčika. Reprodukujú účelové cvičenia zamerané na zapojenie všetkých častí pravej ruky od ramena až po prsty pri hre. Uložia slák podľa určeného smeru a demonštrujú rovnomerný ťah celým sláčikom po jednej strune bez rušivých pazvukov. Aplikujú počas hry détaché celým sláčikom, dve krátke noty pri žabke, špičke, v strede alebo kombinujú dlhé ťahy s krátkymi. Rozoznajú v notovom zápise znaky charakteristické pre sláčikové nástroje (žabka, špička, stred, hp, dp). Rozlíšia sluchom durovú a molovú tóninu. Reprodukujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené a mäkké ukladanie prstov ľavej ruky na hmatník bez zvuku, neskôr hrou pizzicato, arco. Uplatňujú v hre prstoklady podľa uváženia pedagóga (zvyčajne v prstoklade durovej tóniny). Definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb. Reprodukujú po učiteľovom predhraní krátke melodické útvary pizzicato, arco a rytmické útvary sláčikom. Elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách slákom k spievaným riekankám a piesňam. Používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty. Dokážu vytlieskať rytmus skladby pred jej interpretáciou. Aplikujú v svojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky. Uplatňujú v hre základy dynamického cítenia. Opíšu vlastnými slovami náladu, tempo, dynamiku a charakter jednoduchej hudobnej skladby. Interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby spamäti. Opíšu emocionálne zážitky z počúvanej skladby.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,
- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2-krát týždenne

Ciele:

- základy hry na nástroji,
- technika hry ľavej ruky, tvorba tónu, technika hry sláčikom,
- znalosť nôt v husľovom kľúči v rozsahu g-h2,
- prstoklad,
- žabka, špička, stred, hp (horná polovica), dp (dolná polovica),
- repetícia, prima volta, seconda volta, dynamika, hudobno-výrazové prostriedky, vibráto,
- détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach a v oboch smeroch, jednoduché staccato, legato,
- stupnice, technické cvičenia a etudy,
- intonačná arytmičná predstavivosť,
- hra spamäti,
- rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť, súhra, rytmizácia, melodizácia,
- estetický prejav.

Obsah:

Žiaci demonštrujú vzpriamený a uvoľnený postoj, kontrolujú s pomocou učiteľa prirodzené a uvoľnené držanie huslí a sláčika, koordinujú prácu oboch rúk počas hry, upravujú s pomocou učiteľa činnosť, pohyby ramena a predlaktia ľavej ruky.

Kladú dôraz na uvoľnené a prirodzené postavenie zápästia ľavej ruky a správne, mäkké ukladanie prstov na hmatník. Kontrolujú pomocou učiteľa intonačnú čistotu a kvalitu tónu. Uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov učiteľa.

Ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulú výmenu pri žabke a špičke, hru v hornej a dolnej polovici sláčika.

Reprodukovujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčikom po strunách a prechod cez struny bez sprievodných pazvukov. Poznajú umiestnenie prsta na strune a spájajú s názvom noty, ktorú prst hrá. Reprodukovujú jednoduchú skladbu v durovej, molovej tónine podľa notového zápisu. Použijú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty.

Správne s pomocou učiteľa zadedia sláčik pri kombinovaní krátkych smykov s dlhšími rytmickými hodnotami. Určia smer ťahu sláčikom a jeho umiestnenie podľa označení charakteristických pre sláčikové nástroje. Aplikujú v hre základné dynamické, artikulačné a opakovacie znamienka podľa notového zápisu. Reprodukovujú prípravné cvičenia na nácvik vibráta, ovládajú technické spôsoby hry détaché, legato, staccato. Zahrajú plynule stupnicu a kvintakord minimálne v rozsahu jednej oktávy naučeným technickým spôsobom podľa návrhu učiteľa (výber C, G, D, A, alebo iné). Reprodukovujú rytmicky a intonačne správne po učiteľovom predhraní krátke melodické a rytmické útvary. Interpretujú intonačne a rytmicky správne, so správnym zadelením sláčika podľa rytmu piesne a jednoduché skladby spamäti. Udržujú tempo a rytmus v súhre s melodickým alebo harmonickým nástrojom. Uplatňujú základné pravidlá počas interpretácie na verejnosti (príchod, úklon, postavenie na pódiu, správanie).

Notový materiál:

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- sústavne kontrolovať prirodzený, uvoľnený postoj a držanie hudobného nástroja,
- demonštrovať uvedomelú hru v prvej polohe,
- určiť podľa notového zápisu notu, jej umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom,
- interpretovať jednoduché skladby s prstokladmi v durovej a molovej tónine, so zvýšeným 3. a zníženým 1. prstom,
- dokázať sa podľa sluchu alebo s pomocou učiteľa intonačne doladiť,
- používať tlak na sláčik za účelom dosiahnutia dynamického rozpätia požadovaného v hre, aplikovať počas hry dynamické rozdiely forte, mezzoforte a piano, crescendo a decrescendo,
- zvládnuť techniku hry détaché, legato, staccato,
- uplatňovať jednoduché hudobno-výrazové prostriedky podľa notového zápisu alebo podľa návrhu učiteľa, aplikujú v hre tempové označenia allegro, moderato, adagio a iné,
- dokázať rytmicky obmieňať určený jednoduchý model,
- demonštrovať prípravné pohybové cvičenia ľavej ruky zamerané na nácvik vibráta bez sláčika,
- transponovať podľa sluchu krátke melodické úseky do iných tónin, rytmicky obmieňať jednoduchý melodický motív,
- interpretovať ľudové piesne alebo prednesové skladby spamäti,
- sústredia sa na melodickú líniu svojho hlasu pri interpretácii v dvojhľase alebo s harmonickým nástrojom.

Obsah:

Hrací aparát. Predstava o kvalite husľového tónu počúvaním hry pedagóga a iných interpretov husľovej hry. Hra v prvej polohe. Čítanie nôt v rozsahu g –h2 aj s posuvkami.

Prstoklad, hmaty. Nácvik a kontrola činnosti ľavej ruky počas hry na rôznych miestach hmatníka. Pohyblivosť prstov ľavej ruky, pružný dopad a rýchly odskok.

Sluchová sebakontrola, tvorba tónu. Zdokonaľovanie tvorby kultivovaného tónu.

Delenie dynamiky podľa sluchu i v zápise (p, mf, f, crescendo, decrescendo). Polová a štvrtová nota s bodkou, triola, synkopa.

Rytmická a intonačná predstavivosť. Zvyšovanie tempa hry. Hudobno-výrazové prostriedky.

Vibráto. Transpozícia krátkych melodických úsekov do iných tónin podľa sluchu.

Improvizácia pri obmieňaní jednoduchého rytmického modelu.

Zdokonaľovanie pamäti interpretáciou ľudových piesní a prednesových skladieb hrou bez nôt. Hra v dvojhľase alebo s harmonickým sprievodom.

Notový materiál:

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- hrací aparát,
- tvorba intonačne čistého tónu,
- zvyšovanie technickej, interpretačnej úrovne a tempa skladieb,
- prstoklady v zníženej polohe, prvý s druhým prstom a zvýšený tretí prst,
- dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy,
- technika pravej ruky, technické spôsoby hry,
- hudobno-výrazové prostriedky,
- hra na iných miestach na hmatníku,
- medzipolohové výmeny, prstoklad a hmaty v III. Polohe,
- rytmická presnosť počas hry v danom metre, triola, synkopa, bodkovaný rytmus vo štvrtovom a osminovom takte,
- hudobno-výrazové prostriedky, tempové označenia andante, allegretto, lento,
- komorné, súborové a orchestrálne zoskupenia,
- hra spamäti,
- technické cvičenia zamerané na nácvik vibráta,
- hra jednoduchých skladieb z listu.

Obsah:

Žiaci samostatne kontrolujú svoj postoj, držanie huslí a sláčika. Korigujú intonačnú čistotu počas hry podľa pokynov učiteľa alebo samostatne. Zahrajú intonačne čisto hudobné skladbičky v prvej polohe. Reprodukujú dvojoktávové stupnice s príslušnými rozloženými kvintakordami, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie a zdokonalenie intonačnej čistoty, kvality tónu, rytmu, hry v polohách, polohových výmen, technických spôsobov hry, výrazových prostriedkov.

Aplikujú technické spôsoby détaché pri žabke, špičke, v strede sláčika, legato (2, 3,4 noty), staccato, martelé, portamento.

Používajú tlak ruky na sláčik s cieľom dosiahnutia požadovanej dĺžky a intenzity zvuku. Interpretujú podľa individuálnych zručností v iných, než v I. polohe. Kladú dôraz na uvoľnený pohyb ľavej ruky pri prechodoch do polôh so zreteľom na súčasný plynulý kĺzavý pohyb palca a prvého prsta.

Definujú noty z notového zápisu v rozsahu po III. Polohu.

Používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote noty. Zahrajú rytmicky správne triolu, synkopu, interpretujú precízne rytmické hodnoty v rámci daného metra. Aplikujú hudobno-výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise.

Používajú interpretačné prostriedky pri znázorňovaní charakteru a nálady skladby.

Rozlíšia interpretačne v skladbe predohru, dohru, hudobnú tému, frázu, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách.

Uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytmizácii melodickej línie.

Sústredia sa popri vlastnej hre na harmonický sprievod, prípadne ďalšie súčasne znejúce hlasy. Interpretujú piesne a prednesové skladby spamäti.

Používajú vibráto na dlhých notách. Rozlíšia na základe počúvania klasickú, ľudovú, modernú hudbu. Zahrajú jednoduché skladbičky, piesne z listu.

Notový materiál:

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- hrací aparát,
- starostlivosť o hudobný nástroj,
- hudobná terminológia,
- dvojtákové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy,
- technika hry sláčkikom, technické spôsoby hry – spiccato,
- technika hry ľavej ruky,
- zvyšovanie tempa hry,
- hry v polohách, medzipolohová výmena,
- prstoklad, hmaty v III. polohe,
- sluchová sebakontrola,
- triola, synkopa, bodkovaný rytmus, tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu,
- hudobno-výrazové prostriedky,
- analýza hudobnej skladby,
- malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma, štýlové tance,
- štúdium interpretovanej skladby s porozumením,
- kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu,
- hra spamäti, hra z listu,
- hudobná komunikácia, hudobná tvorivosť.

Obsah:

Žiaci korigujú správny postoj a používanie hracieho aparátu počas inštrumentácie. Kontrolujú činnosť oboch rúk počas interpretácie.

Ovládajú hygienu a základnú údržbu hudobného nástroja. Prepájajú vedome získané teoretické poznatky s praktickými zručnosťami v inštrumentácii.

Používajú hudobnú terminológiu v rozsahu podľa obsahu vyučovania a individuálnych dispozícií žiaka. Pohotovo definujú noty v husľovom kľúči vo vyšších polohách alebo minimálne interpretovaných skladieb. Interpretujú durové a molové stupnice cez dve oktávy s rozloženým kvintakordom s prechodom do vyšších polôh s využitím technických spôsobov hry détaché celým sláčkikom a v rôznych jeho častiach, 2,3,4 legato, staccato, spiccato, martelé.

Používajú správnu časť sláčika, tlak na slák a dĺžku pri interpretácii technických spôsobov hry, tempa, dynamiky. Kladú dôraz na dopad a odskok prstov z hmatníka pri zvyšovaní tempa hry.

Prenášajú ľavú ruku do vyšších polôh (III. poloha), s dôrazom na súčasné prenášanie palca.

Reprodukovujú stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie prstokladov a získanie hmatovej istoty v III. alebo v inej hranej polohe.

Doladia samostatne intonačné nedostatky pomocou prázdnych strún.

Zahrajú rytmicky precízne v rámci daného metra so správnym zadelením sláčika náročnejšie rytmické útvary. Interpretujú hudobné skladby s výrazným rytmom a kombináciami rôznych rytmických prvkov. Disponujú husľovým tónom adekvátnym používanému hudobnému nástroju a fyziologickým danostiam žiaka. Uplatňujú v interpretácii agogiku. Intenzívnejšie pracujú s dynamickou škálou. Používajú vibráto.

Definujú s pomocou učiteľa tóninu, metrum, tónový rozsah, dynamiku, rytmické prvky, použité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovanej skladbe.

Rozlíšia s pomocou učiteľa formálnu výstavbu, (diely) časti, charakteristické znaky interpretovanej skladby.

Demonštrujú zásady správania a etikety na koncertných vystúpeniach ako interpreti aj ako poslucháči. Interpretujú prednesové skladby spamäti.

Aplikujú hudobné kompetencie získané na predmetoch individuálneho vyučovania v komornej, súborovej a orchestrálnej hre.

Zahrajú z listu jednoduché skladby a piesne. Aplikujú elementárne prvky tvorivosti v jednoduchých skladbách a ľudových piesňach.

Používajú technické spôsoby (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), hudobno-výrazové prostriedky pri práci s hudobnou témou.

Notový materiál:

Záverečná skúška:

- 1 durová a 1 molová melodická stupnica v dvoch oktávach,
- 1 etuda,
- 1 prednesová skladba.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA A ŠPD

Učebný plán číslo	20			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2b. Komorná hra	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Hudobná náuka **)	1.2	1.2	1.2	1.2
	1	1	1	1
Spolu:	1. 2a. 3.	3	3	3
	1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- uvoľnená a intonačne čistá hra v polohách a pri výmene polôh,
- žiak interpretuje artikulačne zreteľne, čistou intonáciou a kvalitným tónom náročnejšie diatonické stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia, etudy a skladby v doposiaľ osvojených polohách,
- používa správnu dĺžku, časť a tlak na sláčik pri hre technických spôsobov détaché, martelé, legato, staccato, spiccato, sautillé a ich kombinácií vo zvýšenom tempe,
- interpretácia skladieb s dvojhmatmi a akordmi,
- aplikovanie prstokladov a hmatov v rozsahu do piatej polohy podľa naučených stupníc,
- majú prehľad o hudobných skladateľoch komponujúcich skladby pre husle,
- interpretácia skladieb rôznych štýlových období v pestrých hudobných formách nevynímajúc skladby súčasných autorov,

- žiak aplikuje všetky technické a hudobno-výrazové prostriedky vyznačené v notovom zápise, stvára charakter skladby využitím dynamiky, farebných odtieňov tónu, vibrátom, technických, výrazových prostriedkov a agogiky počas hry,
- žiak interpretuje z listu menej náročné sólové i komorné skladby, aktívne prezentuje svoje hudobné schopnosti v sólovej a skupinovej hre, demonštruje tvorivé nápady a prostriedky improvizácie počas interpretácie.

Obsah:

Korigovanie pohybov celého hracieho aparátu a činností oboch rúk počas hry. Práca s farbou tónu za účelom znázornenia nálady hraného úseku, skladby. Rozvíjanie harmonického, melodického, rytmického cítenia a predstavivosti v rámci skupinovej interpretácie. Prispôbenie sa frázovaniu a využitím hudobnovýrazových prostriedkov počas súhry. Samostatné štúdium menej náročného hudobného materiálu sólovej a skupinovej hry.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – komorná hra alebo hra v súbore / 1-krát týždenne

Ciele:

- žiak samostatne reguluje intonačnú istotu a tónovú kultúru vo všetkých doposiaľ prebraných polohách,
- interpretácia hudobného materiálu so zreteľom na funkčné pohyby jednotlivých častí obidvoch rúk,
- žiak uplatňuje adekvátnu dĺžku a tlak na sláčik počas sláčikových výmen v hre technických spôsobov v rôznom tempe,
- žiak zahrá súvislý úsek hudobnej skladby v dvojhmatoch,
- žiak vie zapísať a zadeliť do taktov jednoduchú melódiu v určenej tónine, tvorí vhodné prstoklady v hraných polohách na základe určenia tóniny z notového zápisu,
- pohotové reakcie na metrické a rytmické zmeny v skladbách,
- žiak demonštruje charakter a náladu skladby prirodzeným frázovaním, uplatňovaním širokej dynamickej škály, farebných zvukových odtieňov, vibráta, využitím technických, výrazových prostriedkov a agogiky,
- interpretácia sólovej skladby a súborové alebo orchestrálne party z listu,
- žiak aplikuje technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), glissando počas tvorivej práci s témou,
- experimentácia s jemnými dynamickými a farebnými odtieňmi tónu, ktoré je možné na husliach dosiahnuť.

Obsah:

Dbanie na účelové zapojenie jednotlivých častí obidvoch rúk pri interpretácii hudobného materiálu. Hra stupníc, technických cvičení a etud na zameraných na osvojenie prstokladov a hmatov v šiestej a siedmej polohe alebo v doposiaľ prebraných polohách. Formovanie postavenia ľavej ruky počas plynulých medzi-pohových výmen a hry v polohách. Hra technických cvičení a etud zameraných na zdokonaľovanie správneho a plynulého ukladania prstov ľavej ruky počas hry dvojhmatov. Definovanie foriem a využitých interpretačných prostriedkov suity a variácií alebo iných interpretovaných skladieb. Dbanie na presnú artikuláciu rytmu v danom metre pri hre náročnejších rytmických útvarov. Analýza formálnej výstavby a využitých hudobno-výrazových prostriedkov v interpretovaných skladbách s pomocou učiteľa.

HRA NA KLÁVESOVÝCH NÁSTROJOCH

HRA NA KLAVÍR

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT PRÍPRAVNÉHO ŠTÚDIA:

- má správne sedenie a postavenie ruky pri hre na klavíri,
- sluchovo rozlišuje tóny na klaviatúre: nízke - vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé, vie sa orientovať na klaviatúre,
- na elementárnej úrovni rozlišuje dynamiku a tempo skladieb,
- rozpoznáva noty v husľovom kľúči, rozoznáva základné hodnoty nôt a pomlčiek,
- orientuje sa v základných hudobno-výrazových prostriedkoch,
- má osvojenú hru non legato a portamento.

ABSOLVENT PRVEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA - (ISCED 1B):

- orientuje sa vo všetkých durových aj molových stupniciach,
- prehrá etudy rôznych technických zameraní, podľa svojich možností ovláda hru z listu,
- vie pri hre tvoriť farbu tónu a používa celú dynamickú škálu, pri hre používa zložitejšie melodické ozdoby,
- samostatne naštudováva vybrané skladby,
- využíva správnu pedalizáciu pri hre,
- rozpoznáva hudobné formy skladby.

ABSOLVENT DRUHEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA - (ISCED 2B):

- vie prakticky používať poznatky z hudobnej teórie a dejín hudby pri hre na klavíri, rozpoznáva tóniny, intervaly, akordy, akordické značky, základné znaky hudobných štýlov, foriem, používa hudobnú ako aj klavírnu terminológiu v pôvodnom znení,
- absolvoval etudy rôznych technických zameraní na väčších plochách a v rýchlejšom tempe s dôrazom na pasážovú, akordickú, oktavovú techniku,
- jeho interpretačné výstupy sú kultivované,
- orientuje sa v skladbách polyfonického, klasického, moderného ale aj populárneho charakteru,
- ovládal hru z listu, vie transponovať, hrať podľa sluchu so sprievodom a absolvoval základy improvizácie.

ABSOLVENT II. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA:

- absolvoval technické a koncertné etudy na zdokonalenie technických zručností hry na klavíri,
- interpretoval každé štýlové obdobie, formu či žáner,
- vie si samostatne vybrať notový materiál pričom zohľadňuje svoje hráčske zručnosti,
- absolvoval viacero verejných vystúpení kde deklaroval svoje interpretačné schopnosti,
- vie svoj interpretačný výkon ohodnotiť a interpretovanú skladbu hudobne rozobrať z rôznych hľadísk,
- má návyk v kolektívnej hre s rôznymi nástrojovými zoskupeniami,
- samostatne tvorí sprievod pomocou akordických značiek alebo bez nich,
- oboznámil sa s notografickým programom.

ABSOLVENT II. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA – ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH:

- má správne sedenie a postavenie ruky pri hre na klavíri,
- sluchovo rozlišuje tóny na klaviatúre: nízke - vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé, vie sa orientovať na klaviatúre, orientuje sa vo všetkých durových aj molových stupniciach,
- vie pri hre tvoriť farbu tónu a používa celú dynamickú škálu, pri hre používa zložitejšie melodické ozdoby,
- absolvoval technické a koncertné etudy na zdokonalenie technických zručností hry na klavíri,
- interpretoval každé štýlové obdobie, formu či žáner,
- vie si samostatne vybrať notový materiál pričom zohľadňuje svoje hráčske zručnosti,
- absolvoval viacero verejných vystúpení kde deklaroval svoje interpretačné schopnosti,
- vie svoj interpretačný výkon ohodnotiť a interpretovanú skladbu hudobne rozobrať z rôznych hľadísk,
- má návyk v kolektívnej hre s rôznymi nástrojovými zoskupeniami,
- samostatne tvorí sprievod pomocou akordických značiek alebo bez nich,
- oboznámil sa s notografickým programom

RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY PREDMETU - HRA NA KLAVÍR

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Učebný plán číslo	3							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Hra na klavír, hra na keyboarde							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu,	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra			1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	2,5	2,5	3,5	3,5	4	4	4	2,5

Poznámka k UP č. 3:

Na návrh triedneho učiteľa môže riaditeľ školy pridať štvorročnú hru aj žiakom 2. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania. V 3. a 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy. V rámci povolenej úpravy je možné tieto predmety uvedené v bode 2 UP č. 3 nahradiť iným vyučovacím predmetom HO so skupinovú formou vyučovania podľa ŠkVP.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA, ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Učebný plán číslo	20			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2a.- Štvorročná hra alebo sprievod, alebo	0,5	0,5	0,5	0,5
2b. Komorná hra alebo hra v súbore, alebo hra v orchestri	1-2	1-2	1-2	1-2
3. Hudobná náuka	1	1	1	1
Spolu:	1. 2a. 3.	3	3	3
	1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5
Učebný plán číslo	20			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie	Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, cimbale, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji hra z listu, príprava k súhre	1,5	1,5	1,5	1,5
2a.- Štvorročná hra alebo sprievod *)	0,5	0,5	0,5	0,5

2b. Komorná hra alebo hra v súbore, alebo hra v orchestri		1-2	1-2	1-2	1-2
3. Hudobná náuka **)		1	1	1	1
Spolu:	1. 2a. 3.	3	3	3	3
	1. 2b. 3.	4-5	4-5	4-5	4-5

*) *Nezahŕňa korepetíciu.*

***) *HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru, a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní.*

Poznámka: V študijnom zameraní Hra na klávesových nástrojoch rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorročná hra alebo sprievod riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: od II. polroka 1 - príprava ku hre na nástroji (skupinové vyučovanie – 2 žiaci)

Ciele:

- viesť žiaka k interpretačným návykom: postavenie rúk, orientácia na klavíri, používanie hracieho aparátu,
- naučiť žiaka hudobno-teoretické poznatky, základy hudobných foriem, technické cvičenia,
- naučiť žiaka spôsob hry na klavíri, základné hudobno-interpretáčny návyky, rôzne klavírne výrazové prostriedky, hru na klavíri podľa sluchu,
- naučiť žiaka základy hry na klavíri spamäti a z nôt, rozvíjať percepčné návyky a základy elementárneho sluchovo-harmonického cítenia.

Obsah:

Používanie správnych základov interpretačných návykov, rozlišovanie notového zápisu v husľovom kľučí, základné hodnoty nôt, pomlčiek, základy rôznych hudobno-výrazových prostriedkov, cvičenia na správne použitie hracieho aparátu, technické prstové cvičenia, uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, zvládnutie spôsobu hry - non legato, portamento, interpretácia ľudových piesní a jednoduchých prednesových skladieb jednou rukou, striedaním rúk, dvoma rukami non legato podľa sluchu a podľa notového zápisu, aplikácia elementárnych hudobno-výrazových prostriedkov: dynamika, elementárna agogika, hra podľa sluchu: ľudové piesne v C dur (v rozsahu 5 tónov) so sprievodom kvinty (T-D), hra z nôt aj spamäti skladby z klavírnej literatúry primeranej náročnosti, rozlíšenie sluchom silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, rozpoznanie sluchovo v elementárnej forme durový a molový tónorod (veselý – smutný), rozpoznanie v elementárnej forme jednoduchú dvojdielnu hudobnú formu (sloha – refrén, pomalá časť – rýchla časť, veselá časť – smutná časť).

Notový materiál:

Z. JANŽUROVÁ, M. BOROVÁ:	Klavírna školička, Panton 1975
F. EMONTS:	Europäische Klavierschule Band I., Schott
J. MAŠINKA:	Klavírna čítanka, Opus
Z. BÖHMOVÁ, A. GRÜNFELDOVÁ, A. SARAUER:	Klavírní škola pro začátečníky
D. HIRSCHBERG:	Technic is fun
J. CHAOIUS:	Premieres Lecture, Pro musicca 1994
W. STARR:	Practical Piano Skill Brown Publishers Debuque, Iowa
S. RESCHOVSKI:	Zongoraiskola
L. FLETCHER:	Klavírna škola, Buffalo, USA
L. ŠIMKOVÁ:	Klavírní prvouka, Supraphon Praha 1990

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- naučiť žiaka k základným interpretačným návykom, klaviatúra, notopis (v husľovom kľučí: g – g2, v basovom: c – g1), hodnoty nôt, pomlčiek,
- poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza,
- hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada,
- základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami,
- technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia,
- technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírnych škôl. Stupnice: hra durových stupníc zvlášť a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez dve oktávy + durový 5- akord melodický a harmonický,
- spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba,
- klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou,
- hudobná pamäť. Praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby,
- percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu. Rytmus a metrum. Rytmizácia textu, melodizácia textu. Základy hry z listu.
Sprievod vo forme kvinty: T– D.

Obsah:

Aplikovanie základov správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, orientácia na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, definovanie nôt, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe, rozoznanie označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, vysvetlenie základných hudobných a umeleckých termínov v rozsahu študovaných skladieb, rozlišovanie časti jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, používanie správneho prstokladu pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, durové stupnice zvlášť a v protipohybe, klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, frázovanie, dynamika: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, tempo: moderato, allegro, vystihnutie charakteru, nálady a obsahu hudby, interpretácia skladieb: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie (aj spamäti), pedalizácia, spôsoby hry non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v oboch rukách, ľudové piesne podľa sluchu s jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty, základy hry z listu, aplikácia pri interpretácii základných rytmických útvarov, hra z listu skladby nižšej náročnosti.

Notový materiál:

- Z. JANŽUROVÁ: M. BOROVIČKA: Klavírna školička, Panton 1975
F. EMONTS: Europäische Klavierschule Band I., Schott
J. MAŠINKA: Klavírna čítanka, Opus
- Z. BÖHMOVÁ,
A. GRUNFELDOVÁ, A. SARAUER: Klavírní škola pro začátečníky
- D. HIRSCHBERG: Technic is fun.
J. DOSTAL: Klavírní čítanka pro 1. a 2. roč. ZUŠ
B. BARTÓK: Mikrokozmos
I. M. MORHANQUE – MOTCHANE: La petit Clavier – škola pre začiatočníkov
T. MATTHAY: First Lights
A. NIKOLAJEV: Škola hry na klavíri
I. E. GNESINA: Malé etudy pre začínajúcich Etudy dľa fortepiano naraznyje vidy
tehniky – I. klasss, Kyjev 1976
- J. BLATNÝ: První etudy op. 23
L. SCHUTTE: 25 malinkich etud op. 108
M. SCRABBOK: Škola pre začiatočníkov I., II., III. zošit
F. EMONTS: Spiel mit fünf Tönen, Schott Mainz 1992
P. EBEN: 100 lidových písní ve snadném slohu
P. EBEN: Lidové písně a koledy, Panton Praha 1987
D. ŠOSTAKOVIČ: Detský zošit
A. ALBRECHT: Malým umelcom
I. HOPP: Deťom pre radosť I. diel op 28
I. PARÍK: Pastierik z Drábska, Slov. hud. fond, Bratislava 1982

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

Ciele:

- naučiť žiaka k základným interpretačným návykom, klaviatúra, notopis, hodnoty nôt, pomlčiek,
- zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, Fdur - Ces dur,
- molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka – a, e, h, d, g, c mol harmo- nická),
- zväčšovanie rozpätia ruky, hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických prob- lémov,
- kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál,
- hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdob: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby jed- noduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i basovom kľúči,
- návyky samostatného štúdia jednoduchých skladieb. Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematičnosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov,
- hra z listu: klavírna literatúra z nižšieho ročníka,
- sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový adurový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu,
- metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary: Transponovanie jednoduchých melodických útvarov, hra ľudových piesní podľa sluchu spoužitím T,D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudovým piesňam.

Obsah:

Správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, základné tempové označenia v notovom zápise, durové stupnice s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, molové stupnice harmonických a, e, h mol a d, g, c mol, tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, dynamika, kantiléna v oboch ru- kách, práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, zvládnutie prvkov klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru, tvorba tónu, kantilény a správneho frázovania, praktické ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb: frázovanie dlhších melodických celkov, používanie predpísaného prstokladu v skladbe, súčasný pedál, 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takt, interpretácia vybraných skladieb spamäti, hra z listu, rozoznanie sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu, molový a durový tónorod, rytmizácia a vytlieskavanie, rozoznanie sluchom a v notách základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus, transponovanie krátkych melodických útvarov do jednoduchých tónin.

Notový materiál (výber):

C. CZERNY:	op. 599, op. 261, op. 821
J. B. DUVERNOY:	op. 176, op. 120
H. LEMOINE:	Detské etudy, op.37
K. BERTINI:	25 etud op. 100
I. HURNÍK:	Etudy

- E. HRADECKÝ: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993
- A. ALBRECHT: Drobné skladby pre mládež, opus, Bva
- B. BARTÓK: Zongorázi ifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III,
- V. BOKES: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy
- D. CIMAROSA: Vybrané sonáty, Muzgiz
- J. CIKKER: Čo mi deti rozprávali (Akvarely)
- M. CLEMENTI, F. KUHLAU,
L. DUSÍK: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka. Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.
- P. I. ČAJKOVSKIJ: Album pre mládež, op. 39, SHV
- I. DIBÁK: Suity, Čriepky
- L. DUSÍK: sonatíny, op. 20 (r. Kundera)
- P. EBEN: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písne a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton
- E. HRADECKÝ: Detský karneval, Malé jazzové album
- E. SATIE: Detské kresbičky
- E. SUCHOŇ: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita
- G. SVIRDOV: Album pre deti
- I. SZEGHY: Pôjdeme do ZOO
- J. S. BACH: Knižôčka skladieb
- Z. KODÁLY: 24 kis kánon a fekete bulete

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2x týždenne

1 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1x týždenne

Ciele:

- legato v tempe, technika staccato. Technika jednoduchých skokov, akordická hra. Synkopický pedál. Kantiléna v pravej a ľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca s ňou. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady,
- pasážová technika: zdokonaľovanie sdôrazom na legato, presná a zrozumiteľná artikulácia tónov, plynulé podkladanie a nadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov,
- durové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene),
- molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách,
- rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb. Schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia. Práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou. Frázovanie dlhších melodických útvarov a správnosť obsahového stvárnenia skladieb,
- koordinácia rúk a nôh pri používaní pedálu. Melodické ozdoby: plynulá hra. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty a pod.), prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu. Hra z listu. Vybrané štýlové obdobia: percepčné vnímanie. Transponovanie.

Obsah:

Zvládnutie hry legato a staccato v tempe, technika jednoduchých skokov, súčasný a synkopický pedál, využívanie percepcie a kantilény vo svojej hre, samostatné rozlišovanie kantilény v pravej a ľavej ruke, návyky akordickej techniky hry v interpretácii, durové a molové stupnice (harmonické a melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe podľa svojich schopností, hra a tvorba tonického kvintakordu s obratmi + malý rozklad spolu, naštudovanie v priebehu roka niekoľko etúd primeranej náročnosti, porozumenie umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb ich charakteru, obsahu, nálady, tempa a štýlového obdobia, frázovanie dlhších melodických útvarov, charakterové stvárnenie skladby, zvládnutie prstokladu (podkladanie, nadkladanie, rozklady plynule), hra jednoduchých melodických ozdôb, interpretácia skladieb rôznych štýlových období, hra z listu, transpozície jednoduchých melódií, identifikovanie základných harmonických funkcií.

Notový materiál (výber):

C. CZERNY:	op. 599, op. 261, op. 821
J. B. DUVERNOY:	op. 176, op. 120
H. LEMOINE:	Detské etudy, op. 37
I. HURNÍK:	Etudy
E. HRADECKÝ:	Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993
A. ALBRECHT:	Drobné skladby pre mládež, opus, Bva
B. BARTÓK:	Zongorázi ifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III,
L. v. BETHOVEN:	Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G - dur BERGER: Invencie
V. BOKES:	Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy
D. CIMAROSA:	Vybrané sonáty, Muzgiz

- J. CIKKER: Čo mi deti rozprávali (Akwarely)
- M. CLEMENTI, F. KUHLAU,
- L. DUSÍK: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka. Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.
- P. I. ČAJKOVSKIJ: Album pre mládež, op. 39, SHV
- I. DIBÁK: Suity, Čriepky
- L. DUSÍK: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)
- P. EBEN: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písne a koledy, Panton, 100 lidových písni, Panton
- E. H.GRIEG: Lyrické skladby I
- E. HRADECKÝ: Detský karneval, Malé jazzové album
- D. KABALEVSKIJ: Klavírny album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, ľahké variácie, op. 51.
- E. SATIE: Detské kresbičky
- E. SUCHOŇ: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suite
- G. SVIRIDOV: Album pre deti
- I. SZEGHY: Pôjdeme do ZOO
- J. S. BACH: Knižočka skladieb
- Z. KODÁLY: 24 kis kánon a fekete buleten

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- cvičenia pre zväčšovanie rozpätia ruky, rytmické cvičenia. Molové stupnice melodické a harmonické, durové stupnice. Tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, štvorzvuk: príprava hraním zmenšeného septakordu,
- etudy – rôzneho technického a tempového zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách,
- farebnosť tónu a dynamická škála. Hra v rýchлом tempe zodpovedajúcej úrovni daného ročníka. Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického. Kantiléna v oboch rukách (použiť polyfonické prvky): rozvíjanie. Práca s hudobnou frázou skladby, samostatná diferenciacia frázy. Melodické ozdoby - príraz, nátril, obal. Hra v rýchлом tempe. Samostatné používanie pedálu,
- hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období. Polyfonické skladby s prihliadnutím na obsah a náročnosť; prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné,
- hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov. Harmonické cítěnie - základné harmonické funkcie, analýza. Transponovanie jednoduchých melódií, ľudové piesne: hra podľa sluchu s použitím T, D.

Obsah:

Cvičenia na rozširovanie rozpätia rúk hraním štvorzvuku zvlášť, všetky molové (melodické aj harmonické) a durové stupnice kombinovaným spôsobom cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v primeranom tempe, tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, etudy rôzneho technického zamerania, tvorba farby tónu a dynamickej škály pri hre, samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka, zvládnutie práce s diferenciaciou frázy skladby, zvládnutie hry zložitejších melodických ozdôb, hra v rýchlejšom tempe, samostatná pedalizácia v jednoduchých skladbách, rozpoznanie hudobnej formy skladby, jej štruktúru a jednotlivé časti, technická a umelecká artikulácia skladieb, samostatné naštudovanie jednoduchých skladieb.

Notový materiál (výber):

C. CZERNY:	op. 599, op. 261, op. 821
J. B. DUVERNOY:	op. 176, op. 120
H. LEMOINE:	Detské etudy, op. 37
K. BERTINI:	25 etud op. 100
E. HRADECKÝ:	Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993
A. ALBRECHT:	Drobné skladby pre mládež, opus, Bva
B. BARTÓK:	Zongorázi ifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III,
L. v. BETHOVEN:	Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G – dur
R. BERGER:	Invencie
V. BOKES:	Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy
J. CIKKER:	Čo mi deti rozprávali (Akvarely)

M. CLEMENTI, F. KUHLAU,

- L. DUSÍK: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka. Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.
- P. I. ČAJKOVSKIJ: Album pre mládež, op. 39, SHV
- I. DIBÁK: Suity, Čriepky
- L. DUSÍK: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)
- P. EBEN: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písne a koledy, Panton, 100 lidových písni, Panton
- E. H. GRIEG: Lyrické skladby I
- E. HRADECKÝ: Detský karneval, Malé jazzové album
- D. KABALEVSKIJ: Klavírny album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, Ľahké variácie, op. 51.
- J. MENDELSSOHN-BARTHOLDY: Šesť detských skladieb, op. 72, výber
- E. SATIE: Detské kresbičky
- E. SUCHOŇ: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suite
- G. SVIRIDOV: Album pre deti
- I. SZEGHY: Pôjdeme do ZOO
- J. S. BACH: Knižočka skladieb
- Z. KODÁLY: 24 kis kánon a feketé buleten

Záverečná skúška:

- 2 skladby primeranej náročnosti rozličných štýlových období, hra pamäti.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- durová, molová, chromatická stupnica: uvedenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre,
- pasážová technika, akordová technika: zdokonaľovanie. Durové a molové stupnice. Štvorhlasný akord podľa fyziologických možností žiaka – zvlášť, rozložene. Veľký rozklad. Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou),
- etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky, pedalizácia,
- štýlová interpretácia po technickej a výrazovej stránke. Hudobno-interpretáčny prostriedky: trilok, glissando, chromatika - návyky a zdokonaľovanie hry,
- zvládnutie skladieb: polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu, zamerať sa na skladbu z obdobia romantizmu, moderné – u žiakov, ktorí inklinujú k modernej hudbe zaraďujeme klavírne úpravy skladieb pop. hudby zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník,
- hra z listu. Transponovanie. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D. Tvorba sprievodu.

Obsah:

Durové a molové stupnice v plynulom tempe v kombinovanom pohybe, zdokonaľovanie pasážovej a akordovej techniky, akordovú techniku, T5 s obratmi (tenuto, staccato, rozložene), veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, chromatické stupnice, hra etúd rôzneho technického zamerania, zdokonaľovanie pedálovej techniky, rozvoj rytmického čítania, osvojovanie si správnych návykov hudobno-interpretáčnych prostriedkov, interpretácia skladieb z obdobia romantizmu, polyfónia primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu, aplikácia princípov tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek, hra z listu, transpozície jednoduchých melodických útvarov, komponovanie vlastných hudobných skladieb, hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D, hra podľa akordických značiek.

Notový materiál (výber):

C. CZERNÝ:	op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636
J. B. DUVERNOY:	op. 276 op. 120
S. HELLER:	40 klavírnych etud op. 45; 46; 47
B. BARTÓK:	Mikrokozmos
M. DVOŘÁK:	Jazzové klavírne etudy
J. JIRÁNEK:	Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9
V. JÚZLOVÁ:	Prípravné technické cvičenia pre improvizáciu a sprievody ľudových piesní
J. ZIMMER:	op. 59
I. HURNÍK:	Etudy
A. ALBRECHT:	12 klavírnych skladbičiek, Opus 5 - II

- L. v. BEETHOVEN: Bagatelles et Ecossaies, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatína C dur
- L. v. BEETHOVEN: Ecossaies und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke, r. Köhler, Peters
- J. BRAHMS: Valčíky, op. 39
- C. DEBUSSY: 2 arabesky, Malý pastier, GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky
- I. DIBÁK: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita
- M. DLOUHÝ: Bagately pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU
- P. EBEN: Malé portréty, Panton 1969
- G. GERSHWIN: Preludia pre klavír EDY'S SCORE 1992
- M. GLINKA: Tarantella Valčík na rozloučenou
- E. H. GRIEG: Klavírne kusy
- E. H. GRIEG: Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters
- E. H. GRIEG: Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon
- E. H. GRIEG: Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters
- J. HAYDN: Das neue Klavierbüchlein, Litolff, Album, Peters
- J. HAYDN: 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz
- J. HAYDN: Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952
- S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz
- J. N. HUMMEL: Tyrolské variácie
- F. CHOPIN: Album snažších skladeb, r. Fišerová
- J. IBERT: Histosies
- D. KABALEVSKIJ: Ausgewählte Klavierstücke für Kinder, op. 27, Peters, Šest' pjes, op.88, Fortepian-naja muzyka č. 9
- D. KABALEVSKIJ: Album pre mládež, Supraphon
Klavírne skladby 20.storočia (SAINT, SAENS, FAURÉ, RAVEL, HONEGGER, PO-ULENC) (OPUS 1988)
- Z. KODÁLY: Detské tance, EMB 1971
- W. LUTOSLAWSKI: Trzy utwory dla mlodziezy, PWN 1969
- W. LUTOSLAWSKI: Bukoliki, PWM
- W. LUTOSLAWSKI: Folk Melodies for Piano, PWM 1971
- F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969
- D. MILHAUD: Brazílske tance
- W. A. MOZART: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur W. A. MOZART: Nemecké tance, r. Solc
- E. SATIE: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy
- R. SCHUMANN: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68
- R. SCHUMANN: Kartki z albumu, op. 124, PWM
- M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenská sonatína op. 75

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- poznatky a pochopenie väčších hudobných foriem: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby. Dejiny hudby v súlade s predmetom hudobná náuka a preberanými skladbami,
- harmonické funkcie, akordy, akordické značky: rozširovanie rozsahu vedomostí. Durová, molová, chromatická stupnica – uvedenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, ich aplikácia v prednesovej literatúre. Akordická, pasážová, oktavová technika: zdokonaľovanie zručností,
- durové a molové stupnice: hra v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene). Štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť. Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou),
- etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky. Zložitejšie melodické ozdoby,
- zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby, prednesové skladby rôznych štýlov a žánrov. Hra z listu. Sluchovo-motorické zručnosti. Počúvanie sa pri hre, sluchová kontrola.,
- samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov, základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S a D. Schopnosť navrhnúť riešenie technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa zvládnutých akordických značiek.

Obsah:

Systematizácia hudobno-teoretických vedomostí z predchádzajúcich ročníkov, zdokonaľovanie poznatkov o väčších hudobných formách, harmonické funkcie, akordy a akordické značky, štruktúra durovej a molovej, chromatickej stupnice, zdokonaľovanie akordickej, pasážovej, oktavovej techniky, všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe, hra veľkého rozkladu – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách, kultivovaný hudobno-interpretáčny prejav, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia zložitejších polyfonických skladieb s náročnejším vedením hlasov, prednesové skladby rôznych štýlov - klasické a moderné, zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník, verejné prezentácie, hra z listu, rozvoj sluchovo-motorických zručností, samostatne urobené transpozície jednoduchých melodických útvarov, základy improvizácie, tvorba vlastných skladbičiek, ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných harmonických funkcií, návrh riešenia technického a výrazového problému, sprievod podľa akordických značiek.

Notový materiál (výber):

C. CZERNÝ:	op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636
J. B. DUVERNOY:	op. 276 op. 120
S. HELLER:	40 klavírnych etud op. 45; 46; 47
B. BARTÓK:	Mikrokozmos
M. DVOŘÁK:	Jazzové klavírne etudy
J. JIRÁNEK:	Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9
V. JÚZLOVÁ:	Prípravné technické cvičenia pri improvizácii a sprievody ľudových piesní
J. ZIMMER:	op. 59
I. HURNÍK:	Etudy

- A. ALBRECHT: 12 klavírnych skladbičiek, Opus 5 - II
- L. v. BEETHOVEN: Bagatelles et Ecossaies, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatína C dur
- J. BRAHMS: Valčíky, op. 39
- C. DEBUSSY: 2 arabesky, Malý pastier, GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky
- I. DIBÁK: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suite pre klavír, Malá suite pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suite, op. 44, Melancholická suite
- M. DLOUHÝ: Bagatelly pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU
- P. EBEN: Malé portréty, Panton 1969
- G. GERSHWIN: Preludia pre klavír EDY'S SCORE 1992
- M. GLINKA: Tarantella Valčík na rozloučenou
- E. H. GRIEG: Klavírne kusy
- E. H. GRIEG: Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters
- E. H. GRIEG: Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon
- E. H. GRIEG: Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters
- J. HAYDN: Das neue Klavierbüchlein, Litolff, Album, Peters
- J. HAYDN: 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz
- J. HAYDN: Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952
- S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz
- J. N. HUMMEL: Tyrolské variácie
- F. CHOPIN: Album snažších skladeb, r. Fišerová
- J. IBERT: Histories
- D. KABALEVSKIJ: Album pre mládež, Supraphon

Klavírne skladby 20.storočia: (SAINT, SAENS, FAURÉ, RAVEL, HONEGGER, POULENC) (OPUS 1988)

- Z. KODÁLY: Detské tance, EMB 1971
- W. LUTOSLAWSKI: Folk Melodies for Piano, PWM 1971
- F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969
- D. MILHAUD: Brazílske tance
- W. A. MOZART: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur W. A. MOZART: Nemecké tance, r. Solc
- E. SATIE: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy
- R. SCHUMANN: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68
- R. SCHUMANN: Kartki z albumu, op. 124, PWM
- M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenská sonatína op. 75
- M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944 J. SIBELIUS: Pieseň bez slov

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- tónina – samostatné určovanie tóniny - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách. Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie,
- hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení,
- všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene. D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení,
- etudy rôzneho technického zamerania. Kultivovaný hudobno-interpretáčny prejav: rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby,
- zvládnutie skladieb:
polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov,
klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír,
- hra z listu. Metro -rytmické cítenie. Sluchovo-hudobná predstavivosť. Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr vpravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb),
- samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Obsah:

Aplikácia poznatkov o väčších hudobných formách v klavírnej interpretácii, vedomostí o harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách pri tvorbe sprievodu, zdokonaľovanie pasážovej techniky, oktávová technika, etudy zamerané na vybrané technické problémy, všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické, hra štvorhlasného akordu s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi, zvládnutie samostatnej práce so skladbou, zdokonaľovanie farebnosti tónu a rozširovanie dynamickej škály, využívanie chromatiky, gli-sandá, aleatorika, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia zložitejších polyfónnych skladieb, interpretácia skladieb rôznych období, štýlov a žánrov, pochopenie väčšej cyklickej formy, zameranie sa na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb, rozvíjanie sluchovej predstavivosti, hra z listu skladby primeranej náročnosti, prehĺbenie rytmického cítenia, samostatnosť v transponovaní, sprievod v akordických značkách.

Notový materiál (výber):

C. CZERNY: op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636

- J. B. DUVERNOY: op. 276 op. 120
 S. HELLER: 40 klavírnych etud op. 45; 46; 47
 B. BARTÓK: Mikrokozmos
 M. DVOŘÁK: Jazzové klavírne etudy
 J. JIRÁNEK: Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9
 V. JÚZLOVÁ: Prípravné technické cvičenia pri improvizácii a sprievody ľudových piesní
 J. ZIMMER: op. 59
 I. HURNÍK: Etudy
 A. ALBRECHT: 12 klavírnych skladbičiek, Opus 5 - II
 L. v. BEETHOVEN: Bagatelles et Ecosaisies, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatina C dur
 L. v. BEETHOVEN: Ecosaisien und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke, r. Köhler, Peters
 J. BRAHMS: Valčíky, op. 39
 C. DEBUSSY: 2 arabesky, Malý pastier, GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky
 I. DIBÁK: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita
 M. DLOUHÝ: Bagatelly pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU
 P. EBEN: Malé portréty, Panton 1969
 G. GERSHWIN: Preludia pre klavír EDY'S SCORE 1992
 M. GLINKA: Tarantella Valčík na rozloučenou
 E. H. GRIEG: Klavírne kusy
 E. H. GRIEG: Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters
 E. H. GRIEG: Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon
 E. H. GRIEG: Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters
 J. HAYDN: Das neue Klavierbüchlein, Litolf, Album, Peters
 J. HAYDN: 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz
 J. HAYDN: Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952
 S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz
 J. N. HUMMEL: Tyrolské variácie
 F. CHOPIN: Album snažších skladeb, r. Fišerová
 J. IBERT: Histosies
 Z. KODÁLY: Detské tance, EMB 1971
 W. LUTOSLAWSKI: Folk Melodies for Piano, PWM 1971
- F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969
- D. MILHAUD: Brazílske tance
 W. A. MOZART: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur W. A. MOZART: Nemecké tance, r. Solc
 E. SATIE: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy
 R. SCHUMANN: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68
 R. SCHUMANN: Kartki z albumu, op. 124, PWM
 J. SIBELIUS: Pieseň bez slov
- M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenská sonatina op. 75
 M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944 J.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

1 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

Ciele:

- tónina – samostatné určovanie tóniny - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe,
- v akordických značkách,
- základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie. Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení,
- všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene. D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktavových cvičení,
- etudy rôzneho technického zamerania. Kultivovaný hudobno-interpretáčny prejav: rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby,
- zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír,
- hra z listu. Metro-rytmické čítanie. Sluchovo-hudobná predstavivosť. Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr vpravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb),
- samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie,
- vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Obsah:

Systematizácia a kompletizácia vedomostí z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre, definovanie tóniny, samostatné určenie tóniny, definovanie: intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky, základné znaky hudobných štýlov, foriem, používanie hudobnej, klavírnej terminológie v pôvodnom znení, všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi, etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktavovú techniku, rozvoj kultivovaného hudobno-interpretáčného prejavu, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník, hra z listu, rozvoj sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro-rytmického čítania, rytmické cvičenia na rozdielne usporiadania rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke, transponovanie, základy improvizácie, vlastná tvorba, hra podľa sluchu so sprievodom.

Notový materiál (výber):

C. CZERNY:	op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636
J. B. DUVERNOY:	op. 276 op. 120
S. HELLER:	40 klavírnych etud op. 45; 46; 47
B. BARTÓK:	Mikrokozmos
M. DVOŘÁK:	Jazzové klavírne etudy
J. JIRÁNEK:	Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9

- V. JÚZLOVÁ: Prípravné technické cvičenia pri improvizácii a sprievody ľudových piesní
 J. ZIMMER: op. 59
 I. HURNÍK: Etudy
 A. ALBRECHT: 12 klavírných skladbičiek, Opus 5 – II
 L. v. BEETHOVEN: Bagatelles et Ecosaises, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatina C dur
 L. v. BEETHOVEN: Ecosaisen und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke, r. Köhler, Peters
 J. BRAHMS: Valčíky, op. 39
 C. DEBUSSY: 2 arabesky, Malý pastier, GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky
 I. DIBÁK: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita
 M. DLOUHÝ: Bagately pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU
 P. EBEN: Malé portréty, Panton 1969
 G. GERSHWIN: Preludia pre klavír EDY'S SCORE 1992
 M. GLINKA: Tarantella Valčík na rozloučenou
 E. H. GRIEG: Klavírne kusy
 E. H. GRIEG: Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters
 E. H. GRIEG: Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon
 E. H. GRIEG: Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters
 J. HAYDN: Das neue Klavierbüchlein, Litolf, Album, Peters
 J. HAYDN: 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz
 J. HAYDN: Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952
 S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz
 J. N. HUMMEL: Tyrolské variácie
 F. CHOPIN: Album snažších skladeb, r. Fišerová
 J. IBERT: Histosies
 Z. KODÁLY: Detské tance, EMB 1971
 W. LUTOSLAWSKI: Folk Melodies for Piano, PWM 1971
 F. MENDELSSOHN – BARTHOLDY: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969
 D. MILHAUD: Brazílske tance
 W. A. MOZART: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur W. A. MOZART: Nemecké tance, r. Solc
 R. SCHUMANN: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68
 R. SCHUMANN: Kartki z albumu, op. 124, PWM
 M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Slovenská sonatina op. 75
 M. SCHNEIDER – TRNAVSKÝ: Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944 J. SIBELIUS: Pieseň bez slov
 E. SUCHOŇ: Preletel sokol (7 – II) Keď sa vlci zišli, suita

Záverečná skúška:

- 1 skladba z obdobia baroka,
- 1 skladba z obdobia klasicizmu,
- 1 skladba z obdobia romantizmu,
- 1 skladba z obdobia hudba 20. a 21. storočia.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

alebo 1-2 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- analýza študovaných skladieb z rôznych hľadísk,
- stupnice: zdokonalenie hry paralelných stupníc,
- cvičenia: zamerané na technické problémy študovaných skladieb,
- etudy: technické aj koncertné etudy,
- zdokonaľovanie: technických zručností hry na klavíri, interpretačné zvládnutie skladieb, samostatný prístup k nácviku skladieb, hru z listu,
- interpretácia: skladby rôznych foriem, období, štýlov, žánrov a charakteru,
- verejné vystúpenie, komorná hra, korepetície,
- vlastná tvorba.

Obsah:

Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť emocionálny a racionálny prístup k nim. Paralelné stupnice, akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry v súlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami.

Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb. Technické a koncertné etudy, zamerané na aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri. Samostatný prístup k nácviku skladieb: rozvíjanie.

Komplexný osobný repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, alebo náročnejšia sonatina podľa individuálnych možností žiaka, baroková skladba, prednesová skladba z obdobia romantizmu, populárna hudba v zodpovedajúcej úprave pre klavír.

Uvedomelá interpretácia skladieb. Verejná interpretácia.

Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby.

Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach.

Pohotovosť čítania nôt hrou z listu. Sluchová analýza počutého hudobného prejavu.

Návyky korepetície.

Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických značiek, základy hudobnej kompozície.

Notový materiál:

Vid'. v kapitole Štúdium pre dospelých

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

alebo 1-2 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- analýza študovaných skladieb z rôznych hľadísk, počutého hudobného prejavu, sluchovo základné harmonické funkcie T, S, D,
- stupnice: zdokonalenie hry paralelných stupníc,
- cvičenia: zamerané na technické problémy študovaných skladieb,
- etudy: technické aj koncertné etudy,
- zdokonaľovanie: technických zručností hry na klavíri, interpretačné zvládnutie skladieb, samostatný prístup k nácviku skladieb, hru z listu, výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby,
- interpretácia: skladby rôznych foriem, období, štýlov, žánrov a charakteru,
- verejné vystúpenie, komorná hra, korepetície,
- vlastná tvorba a improvizácia.

Obsah:

Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť emocionálny a racionálny prístup k nim. Paralelné stupnice, akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry v súlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami.

Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb. Technické a koncertné etudy, zamerané na aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri. Samostatný prístup k nácviku skladieb: rozvíjanie.

Komplexný osobný repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, alebo náročnejšia sonatina podľa individuálnych možností žiaka, baroková skladba, prednesová skladba z obdobia romantizmu, populárna hudba v zodpovedajúcej úprave pre klavír.

Uvedomelá interpretácia skladieb. Verejná interpretácia.

Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby.

Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach.

Pohotovosť čítania nôt hrou z listu. Sluchová analýza počutého hudobného prejavu.

Návyky korepetície. Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických značiek, základy hudobnej kompozície. Návšteva koncertov, počúvanie hudobných nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia o vypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých štýlov a spôsobov interpretácie. Sluchová analýza základných harmonických funkcií T, S, D.

Notový materiál:

Vid'. v kapitole Štúdium pre dospelých

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

alebo 1-2 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- analýza študovaných skladieb z rôznych hľadísk, počutého hudobného prejavu, sluchovo základné harmonické funkcie T, S, D,
- stupnice: zdokonalenie hry paralelných stupníc,
- cvičenia: zamerané na technické problémy študovaných skladieb,
- etudy: technické aj koncertné etudy,
- zdokonaľovanie: technických zručností hry na klavíri, interpretačné zvládnutie skladieb, samostatný prístup k nácviku skladieb, hru z listu, výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby,
- interpretácia: skladby rôznych foriem, období, štýlov, žánrov a charakteru,
- verejné vystúpenie, komorná hra, korepetície,
- vlastná tvorba a improvizácia.

Obsah:

Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť emocionálny a racionálny prístup k nim. Paralelné stupnice, akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry v súlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami.

Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb. Technické a koncertné etudy, zamerané na aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri. Samostatný prístup k nácviku skladieb: rozvíjanie.

Komplexný osobný repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, alebo náročnejšia sonatína podľa individuálnych možností žiaka, baroková skladba, prednesová skladba z obdobia romantizmu, populárna hudba v zodpovedajúcej úprave pre klavír.

Uvedomelá interpretácia skladieb. Verejná interpretácia.

Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby.

Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach. Pohotovosť čítania nôh hrou z listu.

Sluchová analýza počutého hudobného prejavu. Návyky korepetície.

Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických značiek, základy hudobnej kompozície.

Návšteva koncertov, počúvanie hudobných nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia o vypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých štýlov a spôsobov interpretácie.

Sluchová analýza základných harmonických funkcií T, S, D.

Rozvíjanie predpokladov na štúdium na učiteľských a hudobných fakultách vysokých škôl.

Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby.

Základy hudobnej kompozície.

Notový materiál:

Vid'. v kapitole Štúdium pre dospelých

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

alebo 1-2 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- analýza študovaných skladieb z rôznych hľadísk, počutého hudobného prejavu, sluchovo základné harmonické funkcie T, S, D,
- stupnice: zdokonalenie hry paralelných stupníc,
- cvičenia: zamerané na technické problémy študovaných skladieb,
- etudy: technické aj koncertné etudy,
- zdokonaľovanie: technických zručností hry na klavíri, interpretačné zvládnutie skladieb, samostatný prístup k nácviku skladieb, hru z listu, výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby,
- interpretácia: skladby rôznych foriem, období, štýlov, žánrov a charakteru,
- verejné vystúpenie, komorná hra, korepetície, interpretácia s uvedením, hodnotenie vlastného výkonu, diskusia o interpretácii,
- vlastná tvorba a improvizácia.

Obsah:

Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk. Poznatky z oblasti IKT technológií, oboznámenie sa s elektronickými hudobnými nástrojmi, notografickým programom (napr. Sibelius, Finale) a nástrojmi. Paralelné stupnice a akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry v súlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami. Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb. Technické a koncertné etudy pre aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri. Samostatný vyber a budovanie osobného repertoáru. Interpretačné zvládnutie skladieb, diskusia o interpretácii. Samostatný prístup k nácviku skladieb: rozvíjanie. Repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, skladba z obdobia baroka alebo klasicizmu, zložitejšia polyfonická skladba, prednesová skladba z obdobia romantizmu alebo inštruktívna skladba, populárna hudba v zodpovedajúcej úprave pre klavír. Verejná prezentácia. Uvedomelá interpretácia skladieb, spojená s vlastným ohodnotením sa. Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby. Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach. Pohotovosť čítania nôt hrou z listu: rozvíjanie. Sluchová analýza počutého hudobného prejavu. Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických značiek. Základy hudobnej improvizácie a kompozície.

Notový materiál:

Vid'. v kapitole Štúdium pre dospelých

Záverečná skúška:

- Skladby rozličných štýlových období, alebo charakterov primeranej náročnosti.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

alebo 1-2 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- naučiť žiaka k základným interpretačným návykom, klaviatúra, notopis (v husľovom kľuči: g – g2, v basovom: c – g1), hodnoty nôt, pomlčiek,
- poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza,
- hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada,
- základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami,
- technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičeni,
- technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírnych škôl. Stupnice: hra durových stupníc zvlášť a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez dve oktávy + durový 5- akord melodický a harmonický,
- spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba,
- klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou,
- hudobná pamäť. Praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby,
- percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu. Rytmus a metrum. Rytmizácia textu, melodizácia textu. Základy hry z listu. Sprievod vo forme kvinty: T– D.

Obsah:

Aplikovanie základov správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, orientácia na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, definovanie nôt, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe, rozoznanie označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, vysvetlenie základných hudobných a umeleckých termínov v rozsahu študovaných skladieb, odlišovanie časti jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, používanie správneho prstokladu pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, durové stupnice zvlášť a v protipohybe, klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, frázovanie, dynamika: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, tempo: moderato, allegro, vystihnutie charakteru, nálady a obsahu hudby, interpretácia skladieb: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie (aj spamäti), pedalizácia, spôsoby hry non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v obidvoch rukách, ľudové piesne podľa sluchu s jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty, základy hry z listu, aplikácia pri interpretácii základných rytmických útvarov, hra z listu skladby nižšej náročnosti.

Notový materiál:

- M. KURTEVA: Klavírna škola pre začiatočníkov – I.-II. diel, H plus 1991
Z. JANŽUROVÁ, M. BOROVIČ: Klavírna školička, Panton 1975
F. EMONTS: Europäische Klavierschule Band I., Schott
J. MAŠINKA: Klavírna čítanka, OPUS
Z. BÖHMOVÁ, A. GRÜNFELDOVÁ,
A. SARAUER: Klavírní škola pro začátečníky
D. HIRSCHBERG: Technic is fun.
J. DOSTAL: Klavírní čítanka pro 1. a 2. roč. ZUŠ
B. BARTÓK: Mikrokozmos
I. M. MORHANQUE – MOTCHANE: La petit Clavier – škola pre začiatočníkov
M. MORHANQUE – MOTCHANE: Principes élémentaires de la technique pianistique d après
la méthode A. Cortôt (Salabert, Paris)
B. BARTÓK: Erste Zeitan Klavier, Schott
T. MATTHAY: First Lights
A. NIKOLAJEV: Škola hry na klavíri
KLEINOVÁ, FIŠEROVÁ, MÜLLEROVÁ: Album etud
I. E. GNESINA: Malé etudy pre začínajúcich Etudy dľa fortepiano naraznyjevidytechniky –
I. klass, Kyjev 1976
J. BLATNÝ: První etudy op. 23
L. SCHÜTTE: 25 malinkich etud op. 108
M. SCABBOG: Škola pre začiatočníkov I., II., III. zošit
M. AARON: Škola I., II. III. Zošit
A. GRÜNFELDOVÁ, Z. BÖHMOVÁ: Technická úhozová cvičení pri nižší a střední stupeň
F. EMONTS: Spiel mit fünf Tönen, Schott Mainz 1992
F. EMONTS: Polyfónnahra I., Schott
Ľahká klavírna tvorba baroka, Schott
Progressivní klavír Baroko O, KvintaPraha 1991
Progressivní klavír Baroko I, KvintaPraha 1991
J. S. Bach: Knižička skladieb pre A. M. Bachovú, výber
P. EBEN: 100 lidových písní ve snadném slohu
P. EBEN: Lidové písně a koledy, Panton Praha 1987
D. ŠOSTAKOVIČ: Detský zošit
A. ALBRECHT: Malým umelcom
I. HOPP: Deťom pre radosť I. diel op 28
I. PARÍK: Pastierik z Drábska, Slov. hud. fond, Bratislava 1982
V. ŘÍNOVSKÝ: Pro cvičení zábavu op. 83

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

alebo 1-2 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- naučiť žiaka k základným interpretačným návykom, klaviatúra, notopis, hodnoty nôt, pomlčiek.
- zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, Fdur - Ces dur,
- molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka – a, e, h, d, g, c mol harmo- nická),
- zväčšovanie rozpätia ruky, hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických prob- lémov,
- kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál,
- hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdob: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickkej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby jed- noduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i baso- vom kľúči,
- návyky samostatného štúdia jednoduchých skladieb. Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematickosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov,
- hra z listu: klavírna literatúra z nižšieho ročníka,
- sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový a durový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu,
- metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary: Transponovanie jednoduchých melodických útvarov, hra ľudových piesní podľa sluchu spoužitím T, D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudo- vým piesňam.

Obsah:

Správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, základné tempové označenia v notovom zápise, durové stupnice s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, molové stupnice harmonické a, e, h mol a d, g, c mol, tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, dynamika, kantiléna v oboch ru- kách, práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, zvládnutie prvkov klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru, tvorba tónu, kantilény a správneho frázova- nia, praktické ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skl- adieb: frázovanie dlhších melodických celkov, používanie predpísaného prstokladu v skladbe, súčasný pe- dál, 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takt, interpretácia vybraných skladieb spamäti, hra z listu, rozoznanie sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu, molový a durový tónorod, rytmizácia a vytlieskavanie, rozoznanie sluchom a v notách základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodko- vaný rytmus, transponovanie krátkych melodických útvarov do jednoduchých tónin.

Notový materiál (výber):

- C. CZERNY: op. 599, op. 261, op. 821
B. BARTÓK: Mikrokozmos zošit II., III.
J. B. DUVERNOY: op. 176, op. 120
H. LEMOINE: Detské etudy, op. 37
K. BERTINI: 25 etud op. 100
I. HURNÍK: Etudy
E. HRADECKÝ: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993
A. ALBRECHT: Drobné skladby pre mládež, opus, Bva
B. BARTÓK: Zongoráziiifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III,
L. v. BETHOVEN: Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G - dur BERGER: Invencie
V. BOKES: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy
D. CIMAROSA: Vybrané sonáty, Muzgiz
J. CIKKER: Čo mi deti rozprávali (Akvarily)
- M. CLEMENTI, F. KUHLAU,
L. DUSÍK: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka. Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.
- P. I. ČAJKOVSKIJ: Album pre mládež, op. 39, SHV
I. DIBÁK: Suity, Čriečky
L. DUSÍK: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)
P. EBEN: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písně a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton
E. H. GRIEG: Lyrické skladby I
E. HRADECKÝ: Detský karneval, Malé jazzové album
- D. KABALEVSKIJ: Klavírny album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, Ľahké variácie, op. 51.
- J. MENDELSSOHN-BARTHOLDY: Šesť detských skladieb, op. 72, výber
E. SATIE: Detské kresbičky
L. SLUKA: Hrátky, Panton 1970, Hry a sny (r. Doležalova), Supraphon 1966, Malá klavírní suita (r. Resler), Panton
E. SUCHOŇ: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita
G. SVIRIDOV: Album pre deti
I. SZEGHY: Pôjdeme do ZOO
J. S. BACH: Knižočka skladieb
Z. KODÁLY: 24 kiskánon a fekete buleten

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 1-krát týždenne

alebo 1-2 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- analýza študovaných skladieb z rôznych hľadísk, počutého hudobného prejavu, sluchovo základné harmonické funkcie T, S, D,
- stupnice: zdokonalenie hry paralelných stupníc,
- cvičenia: zamerané na technické problémy študovaných skladieb,
- etudy: technické aj koncertné etudy,
- zdokonaľovanie: technických zručností hry na klavíri, interpretačné zvládnutie skladieb, samostatný prístup k nácviku skladieb, hru z listu, výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby,
- interpretácia: skladby rôznych formiem, období, štýlov, žánrov a charakteru,
- verejné vystúpenie, komorná hra, korepetície,
- vlastná tvorba a improvizácia.

Obsah:

Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk s cieľom vyvážiť emocionálny a racionálny prístup k nim. Paralelné stupnice, akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry vsúlade s technickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami. Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb. Technické a koncertné etudy, zamerané na aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri. Samostatný prístup knácviku skladieb: rozvíjanie. Komplexný osobný repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, alebo náročnejšia sonatina podľa individuálnych možností žiaka, baroková skladba, prednesová skladba z obdobia romantizmu, populárna hudba v zodpovedajúcej úprave pre klavír. Uvedomelá interpretácia skladieb. Verejná interpretácia. Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby. Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach. Pohotovosť čítania nôt hrou z listu. Sluchová analýza počutého hudobného prejavu. Návyky korepetície. Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických značiek, základy hudobnej kompozície. Návšteva koncertov, počúvanie hudobných nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia ovypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých štýlov a spôsobov interpretácie. Sluchová analýza základných harmonických funkcií T, S, D. Rozvíjanie predpokladov na štúdium na učiteľských a hudobných fakultách vysokých škôl. Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby. Základy hudobnej kompozície.

Notový materiál:

Vid'. v 1. a 2. ročníku Štúdia pre dospelých

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – hra na nástroji, hra z listu, príprava k súhre (individuálne vyučovanie) / 2-krát týždenne

0,5 – štvorročná hra (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) 1-krát týždenne

alebo 1-2 – komorná hra (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) 1-krát týždenne

Ciele:

- analýza študovaných skladieb z rôznych hľadísk, počutého hudobného prejavu, sluchovo základné harmonické funkcie T, S, D,
- stupnice: zdokonalenie hry paralelných stupníc,
- cvičenia: zamerané na technické problémy študovaných skladieb,
- etudy: technické aj koncertné etudy,
- zdokonaľovanie: technických zručností hry na klavíri, interpretačné zvládnutie skladieb, samostatný prístup k nácviku skladieb, hru z listu, výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby,
- interpretácia: skladby rôznych formiem, období, štýlov, žánrov a charakteru,
- verejné vystúpenie, komorná hra, korepetície, interpretácia s uvedomením, hodnotenie vlastného výkonu, diskusia o interpretácii,
- vlastná tvorba a improvizácia.

Obsah:

Rozbor študovaných skladieb z rôznych hľadísk. Poznatky z oblasti IKT technológií, oboznámenie sa s elektronickými hudobnými nástrojmi, notografickým programom (napr. Sibelius, Finale) a nástrojmi. Paralelné stupnice a akordy: opakovanie a zdokonaľovanie hry vsúlade stechnickými požiadavkami podľa vzdelávacích štandardov II. stupňa základného štúdia a so študovanými skladbami. Cvičenia, stupnice a akordy, zamerané na riešenie technických problémov študovaných skladieb. Technické a koncertné etudy pre aktualizáciu a zdokonaľovanie technických zručností hry na klavíri. Samostatný vyber a budovanie osobného repertoáru. Interpretačné zvládnutie skladieb, diskusia o interpretácii. Samostatný prístup k nácviku skladieb: rozvíjanie. Repertoár: každé štýlové obdobie, hudobná forma či žáner: I. časť sonáty, skladba z obdobia baroka alebo klasicizmu, zložitejšia polyfonická skladba, prednesová skladba z obdobia romantizmu alebo inštruktívna skladba, populárna hudba v zodpovedajúcej úprave pre klavír. Verejná prezentácia. Uvedomelá interpretácia skladieb, spojená s vlastným ohodnotením sa. Návyky hry v rôznych nástrojových zoskupeniach, príp. v kapelách populárnej hudby. Návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach. Pohotovosť čítania nôt hrou z listu: rozvíjanie. Sluchová analýza počutého hudobného prejavu. Samostatná tvorba sprievodu, tvorba sprievodu podľa akordických značiek. Základy hudobnej improvizácie akompozície.

Notový materiál:

Vid'. v 1. a 2. ročníku Štúdia pre dospelých

Záverečná skúška:

- Skladby rozličných štýlových období, alebo charakterov primeranej náročnosti.

ŠTVORRUČNÁ HRA

Predmet je určený pre žiakov študijného zamerania Hra na klavír od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia, druhej časti I. stupňa základného štúdia a II. stupňa základného štúdia, štúdiom pre dospelých.

Charakteristika predmetu: V priebehu vzdelávania žiaci rozvíjajú hudobné kompetencie v rámci súhry so žiakom toho istého zamerania. Zdokonaľujú inštrumentálne a percepčné schopnosti, zručnosti počas interpretácie vlastného partu pri súčasnom vnímaní hry druhého žiaka. Štúdium v rámci tohto predmetu významne rozvíja rytmické, melodické a harmonické cítenie žiakov a zmysel pre spoločné stvárnenie hudobno-výrazových prostriedkov, frázovanie, artikuláciu.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinová výučba – 2 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať základy návykov kolektívneho hrania,
- rozlíšiť part primo a secondo,
- navzájom sa počúvať pri súhre, interpretovať jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu,
- hrať spoločne jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- vedieť vyjadriť charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov.

Obsah: Osvojiť si princípy kolektívneho hrania – súhra. Zosúladienie spoločných činností žiakov – nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Oboznámiť žiakov s delením hudobných partov pri takomto type hry, ich význam pri interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre. Základné návyky komornej hry.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinová výučba – 2 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- rozumieť základným princípom kolektívneho hrania, rozoznať part primo a secondo,
- sluchovo sa vedieť kontrolovať pri hre, hrať v rovnom pohybe dvoma rukami jednoduché melódie,
- pri hre využívajú základné hudobno-výrazové prostriedky na vyjadrenie charakteru
- skladby.

Obsah: Osvojiť si princípy kolektívneho hrania – súhra. Zosúladienie spoločných činností žiakov – nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Oboznámiť žiakov s delením hudobných partov pri takomto type hry, ich význam pri interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre. Základné návyky komornej hry. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom – štvorručne skladby podľa notového zápisu.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinová výučba – 2 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- rozumieť základným princípom kolektívneho hrania, rozoznať part primo a secondo, elementárna analýza týchto partov,
- sluchovo sa vedieť kontrolovať pri hre, hrať v rovnom pohybe dvoma rukami jednoduché melódie, pohotovo reagovať,
- pri hre využívajú základné hudobno-výrazové prostriedky na vyjadrenie charakteru skladby,
- interpretovať part primo a secondo v štvorročných skladbách primerane náročnosti žiaka.

Obsah:

Osvojiť si princípy kolektívneho hrania – súhra. Zosúladenie spoločných činností žiakov – nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Vedieť definovať delenie hudobných partov pri takomto type hry, ich význam pri interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorročnej klavírnej hre. Základné návyky komornej hry. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu ľudovej piesne v úprave skladateľa primerane danostiam žiaka. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom – štvorročne skladby podľa notového zápisu.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinová výučba – 2 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedieť charakterizovať part primo a secondo, analyzovať ich,
- sluchovo sa vedieť kontrolovať pri hre, hrať v rovnom pohybe dvoma rukami jednoduché melódie, pohotovo reagovať,
- pri hre využívajú základné hudobno-výrazové prostriedky na vyjadrenie charakteru skladby,
- interpretovať part primo a secondo v štvorročných skladbách primerane náročnosti žiaka.

Obsah:

Zdokonaľovať princípy kolektívneho hrania – súhra. Zosúladenie spoločných činností žiakov – nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Analýza jednotlivých hudobných partov pri takomto type hry, ich význam pri interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorročnej klavírnej hre. Zdokonaľovanie návykov komornej hry. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu ľudovej piesne v úprave skladateľa primerane danostiam žiaka. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom – štvorročne skladby podľa notového zápisu.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinová výučba – 2 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedieť charakterizovať part primo a secondo, analyzovať ich,
- sluchovo sa vedieť kontrolovať pri hre, hrať v rovnom pohybe dvoma rukami jednoduché melódie, pohotovo reagovať,
- pri hre využívajú základné hudobno-výrazové prostriedky na vyjadrenie charakteru skladby,
- interpretovať part primo a secondo v štvorročných skladbách primerane náročnosti žiaka.

Obsah:

Zdokonaľovať princípy kolektívneho hrania – súhra. Zosúladenie spoločných činností žiakov – nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Analýza jednotlivých hudobných partov pri takomto type hry, ich význam pri interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorročnej klavírnej hre. Zdokonaľovanie návykov komornej hry. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu ľudovej piesne v úprave skladateľa primerane danostiam žiaka. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom – štvorročne skladby podľa notového zápisu.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinová výučba – 2 žiaci / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedieť charakterizovať part primo a secondo, analyzovať ich,
- sluchovo sa vedieť kontrolovať pri hre, hrať v rovnom pohybe dvoma rukami jednoduché melódie, pohotovo reagovať,
- pri hre využívajú základné hudobno-výrazové prostriedky na vyjadrenie charakteru skladby,
- interpretovať part primo a secondo v štvorročných skladbách primerane náročnosti žiaka.

Obsah:

Zdokonaľovať princípy kolektívneho hrania – súhra. Zosúladenie spoločných činností žiakov – nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Analýza jednotlivých hudobných partov pri takomto type hry, ich význam pri interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorročnej klavírnej hre. Zdokonaľovanie návykov komornej hry. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu ľudovej piesne v úprave skladateľa primerane danostiam žiaka. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom – štvorročne skladby podľa notového zápisu.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne štúdium / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedieť hrať z listu,
- preukázať návyky sebakontroly a sebahodnotenia,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre, chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb, aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom -štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii, sluchovo si kontrolujú súhru pri kolektívnej hre.

Obsah:

Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro–rytmická stavba skladby. Hra z listu. Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom -štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne štúdium / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedia hrať z listu,
- preukážu návyky sebakontroly a sebahodnotenia,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre, chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb, aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii, sluchovo si kontrolujú súhru pri kolektívnej hre,
- pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení,
- interpretujú skladby rôznych štýlov a žánrov.

Obsah:

Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro –rytmická stavba skladby. Hra z listu. Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení. Hra skladieb rôznych štýlov a žánrov. Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne štúdium / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedieť hrať z listu,
- preukázať návyky sebakontroly a sebahodnotenia,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre, chápu úlohu a význam partu primo a secundo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb, aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom -štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu,
- pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro –rytmická stavba skladby, dynamika a iné hudobno-výrazové prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii, sluchovo si kontrolujú súhru pri kolektívnej hre,
- pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení,
- interpretujú skladby rôznych štýlov a žánrov.

Obsah:

Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro –rytmická stavba skladby. Hra z listu. Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secundo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom -štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení. Hra skladieb rôznych štýlov a žánrov. Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne štúdium / 1-krát týždenne

Ciele:

- vedieť hrať z listu,
- preukázať návyky sebakontroly a sebahodnotenia,
- docieľať rozvoj klavírných a technických návykov,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre, chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb, aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom -štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu,
- pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika a iné hudobno-výrazové prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii, sluchovo si kontrolujú súhru pri kolektívnej hre,
- pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení,
- interpretujú skladby rôznych štýlov a žánrov.

Obsah:

Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro–rytmická stavba skladby. Hra z listu. Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom -štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení. Hra skladieb rôznych štýlov a žánrov. Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.

HLASOVÁ VÝCHOVA – SPEV

PROFIL ABSOLVENTA

ABSOLVENT PRVEJ ČASTI. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA (ISCED 1 B):

- ovláda základné spevácke návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome využívať pri interpretácii piesní,
- pri spievaní preukazuje schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu, chápe textový obsah prednesených skladieb,
- samostatne pracuje s notovým materiálom,
- orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.

ABSOLVENT DRUHEJ ČASTI I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELÁVANIA (ISCED 2 B):

- ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia tónu,
- spevácke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu veku,
- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti,
- dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu umožňujú plynule nadviazať na ďalšie štúdium.

ABSOLVENT II. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH:

- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka, ktorý je schopný umelecky i technicky vyspelého prejavu,
- dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať piesne a skladby rôznych štýlov a žánrov,
- esteticky vníma a tvorivo rozvíja svoje schopnosti,
- spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v oblasti kultúry a umenia,
- vie prezentovať svoj umelecký výkon aj názor na umenie.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Učebný plán číslo	8								
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia								
Študijné zameranie	Hlasová výchova, spev								
Vek	8 rokov, príp. 7								
Dĺžka štúdia	8 rokov								
Stupeň vzdelávania Predmet:	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				
Predmet	Ročník				Ročník				
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)				
1.a Hlasová výchova (v skupine 2 žiakov)	1,5	1,5	1,5	-	-	-	-	-	
1.b Spev (individuálne štúdium)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
2. Obligátny nástroj (klávesové nástroje, príp. iný nástroj)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
3. Komorný spev alebo	-	-	1	1	1	1	1	1	
4. zborový spev	-	-	2	2	2	2	2	2	
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1		
Spolu: 1a. 2. 5.	3	3							
1b. 2. 5.	3	3							
1a. 2. 3. 5.			4						
1b. 2. 4. 5.			5						
1b. 2. 3. 5.				4	4	4	4	3	
1b. 2. 4. 5.				5	5	5	5	4	

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Učebný plán číslo	22			
Stupeň štúdia	II.- stupeň základ. štúdia a štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie	Spev			
Vek	od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Sólový spev	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Hra na nástroji (klavír a iné)	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Hudobná náuka *)	1	1	1	1
Spolu pre začiatočníkov:	3	3	3	3
Spolu pre pokročilých:	2	2	2	2

*) Je určená pre začiatočníkov (starších). HN je povinný predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru.

Poslanie a charakteristika predmetu:

vychádzajúc z učebných osnov - hlasová výchova je pre deti, ktoré učíme zásadám hlasovej hygieny, správne držaniu tela pri speve, ako aj vnímaniu rytmu a intonácie, prostredníctvom ľahkých technických cvičení. Ide o žiakov, ktorí absolvovali dva roky prípravného štúdia, kde už začali s pedagógom vnímať hudbu, ako prostriedok na vyjadrovanie prostredníctvom tónov.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Učebný plán: č. 8 1a.

Počet hodín týždenne:

1,5 – hlasová výchova (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 2-krát týždenne

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- pestovať v žiakoch záujem o hudbu,
- vnímanie hudby ako prostriedok k rozvoju muzikality a položeniu základov k ďalšiemu nosnému pilieru v rozvoji hudobného vnímania,
- po štúdiu v PŠ pokračovať v pestovaní zmyslu pre metroritmiku, postupne zlepšovať intonačné návyky.

Obsah:

Dbáť na správne držanie tela pri speve, uvoľňovanie brady pri speve, pokojné nadychovanie sa do hĺbky celých pľúc, ako aj vydychovanie pri speve, prostredníctvom tvorenia tónu. Postupné zmršťovanie brušných svalov ako prostriedok na podporu tónu, jeho pevnosti a intonačnej stability. Mäkké a opreté nasadzovanie tónu. Snažiť sa o kompaktnosť v tvorení vokálov, teda ich jednotnosť - a, e, i, o, u. Prispôbiť technické cvičenia týmto vokálom, farebná jednotnosť.

Notový materiál:

L. DANIEL:	Píšťalôčka moja
K. LAPŠANSKÁ:	Do, re, mi, fa
Š. KANTOR:	Piesne pre najmenších
H. REPASSYOVÁ:	Spievajže si, spievaj
A. MOYZES:	Detské pesničky
O. FERENCZY:	Spievaná abeceda
M. NOVÁK:	Dobre je nám
T. FREŠO:	Stupnica piesní, a iné

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>Formovať a budovať kladný vzťah k spevu, hudbe, ľudovej piesni. Detské a ľudové piesne spievať intonačne čisto, ale aj rytmicky správne interpretovať. Poznať a správne interpretovať jednoduché technické hlasové cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 10 detských ľudových piesní. V rámci komorného spevu poznať 2 - 4 komorné zborové piesne. Vedieť zopakovať a rytmicky interpretovať jednoduché ukážkové vzory. Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu c1 - a1.</p>	<p>1 verejné vystúpenie v priebehu polroka – dve piesne kontrastného charakteru.</p>

Didaktické postupy a metódy práce:

Predmet hlasová výchova úzko nadväzuje na PHV. Nesporne treba od samých začiatkov pestovať v deťoch hlasovú kultúru prostredníctvom skladieb pre výchovu mladých spevákov. Prostredníctvom dychových cvičení vytvoriť správne dychové danosti adekvátne veku a stupňu vyspelosti žiaka.

2. ROČNÍK

Učebný plán: č. 8 1a.

Počet hodín týždenne:

1,5 – hlasová výchova (skupinové vyučovanie – 2 žiaci) / 2-krát týždenne

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality,
- zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť,
- sústavne zlepšovať intonačné návyky.

Obsah:

Správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

Notový materiál:

K. LAPŠANSKÁ:	Do, re, mi, fa
O. DEMO:	Z klenotnice slovenských ľudových piesní
Š. KANTOR:	Piesne pre najmenších
H. REPASSYOVÁ:	Spievajže si, spievaj
A. MOYZES:	12 ľudových piesní zo Šariša
V. NOVÁK:	25 slovenských ľudových piesní

a iné podľa individuálnych schopností žiaka

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej zložke, intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 10 - 12 detských ľudových piesní. V rámci zborového spevu poznať 3 - 5 komorných piesní. Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu h až h1.	1 verejné vystúpenie v priebehu polroka – dve piesne kontrastného charakteru.

Didaktické postupy a metódy práce:

Predmet hlasová výchova úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestuje v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe, ako aj rozvíja celkové hudobné cítenie mladých ľudí.

Podľa UP č. 7 od 3. ročníka sa žiaci z predmetu Hlasová výchova preradujú na SPEV.

SPEV

Spev ako hlavný predmet, pripravuje žiakov tak, aby po úspešnom ukončení I. stupňa SZUŠ mohli pokračovať na II. stupni SZUŠ, prípadne štúdium na Konzervatóriu, pedagogických školách, ako aj pre samostatnú umeleckú činnosť v súboroch, alebo spoluúčasť na kultúrnom živote v rámci mesta, regiónu.

Spev je od nepamäti najprirodzenejší prejav človeka. Výuka spevu má vzbudiť v deťoch hudobnú predstavu rozvíjať ich všeobecnú hudobnosť, dať im základné spevácke návyky a pripraviť ich po technickej stránke na ďalšie štúdium spevu a to v oblasti sluchovej, rytmickej, intonačnej, pamäťovej, ktorá zodpovedá ich veku, vyspelosti, ako aj predpokladu pre vytvorenie správnych speváckych návykov. Môžeme povedať, že ľudský hlas je nástroj veľmi zložitý a jemný. Žiadny iný hudobný nástroj vyrobený ľudskou rukou a dôvtipom, nie je tak tvárny a výrazovo bohatý, nemá toľko farieb a odtieňov ako práve ľudský hlas.

Pre tieto vlastnosti predmet spev má neodmysliteľné miesto v školskom vzdelávacom programe.

Dnes už práve v oblasti spevu máme na čom stavať. I v celosvetovom meradle má práve Slovenská spevácka škola popredné miesto. Výuka spevu nadväzuje na tradíciu Talianskeho Bell canta a Talianskej speváckej školy cantileny. Celý rad speváckych osobností svetového mena študovalo a dodnes študujú spev na Slovensku. Naši speváci majú otvorené dvere na pódia celého sveta.

Úlohou pedagóga spevu je vniknúť do najjemnejších odtieňov hlasového mechanizmu.

Zo skúseností umelcov a pedagógov sa vytvorili systémy, ktoré slúžia ako metodické vodidlá a uľahčujú vyučujúcim i žiakom nájsť správnu cestu pri zdokonaľovaní, ovládaní a postupnom rozvíjaní sily svojho nástroja – hlasu.

Keď vychádzame z toho faktu, že hlasové ústrojenstvo je tiež hudobný nástroj na ktorom možno hrať a keďže školením chceme svoj nástroj ovládať, je úlohou učiteľa, aby žiak svoj nástroj poznal aj po stránke odbornej – poznal jeho stavbu, materiál a mechanizmus, aby pochopil funkciu svojho nástroja a aby získané poznatky správne použil.

Poslanie a charakteristika predmetu:

Spev je určený pre deti, ktoré majú väčšie predpoklady zvládnuť ťažšie učivo a hudobný materiál, ako deti rovnakého vekového stupňa, avšak na nižšom stupni zdatnosti a sú zaradení na predmet hlasový výchova. Ako aj u detí s hlasovou výchovou, aj pre žiakov navštevujúcich spev pedagóg učí deti vnímať rytmus, intonáciu, prostredníctvom technických cvičení.

Pedagóg musí pôsobiť na kultivované držanie tela a učiť ich základom hlasovej hygieny. Postupne sa rozvíjajú základné spevácke návyky v oblasti speváckeho postoja, správneho nádychu, ako aj rozširovania hlasového rozsahu.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1.ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (individuálne štúdium) / 2-krát týždenne

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- pestovať u žiakov záujem o hudbu, prehľbovať ich nadanie, učiť ich vnímať hudbu, ako prostriedok vyjadrovania,
- v neposlednom rade učíme deti rozvíjať svoju muzikalitu, aby sme im položili základy k ďalšiemu nosnému pilieru v rozvoji hudobného vnímania,
- pokračujeme v pestovaní zmyslu pre metro – rytmiku, postupne zlepšujeme intonačné návyky.

Obsah:

Predpokladom pre zaradenie do tejto študijnej skupiny je rýchlejšie muzikálne napredovanie ako ich rovesníkov s hlasovou výchovou. V prvom ročníku sa pedagóg musí sústrediť na utvrdenie a zlepšenie intonačných návykov, zlepšenie počúvania jednotlivých hlasoch v súzvuku, čo je predpokladom pre lepšie počúvanie a orientáciu v harmónii. Samozrejme treba žiaka viesť k zlepšeniu dychových možností, keďže tieto deti sú ešte vo vývojovom štádiu a dychová kapacita pľúc je vo vývoji. Mäkké a opreté nasadzovanie tónu, snažiť sa o kompaktnosť vokálov, ich jednotnosť.

Notový materiál:

O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

A. MOYZES: 12 ľudových piesní zo Šariša

I. DIBÁK: Ej háje, háje

V. NOVÁK: 25 slovenských ľudových piesní

P. CÓN: Slovenské ľudové piesne I.

B. BROŽOVÁ: Album detských piesní

P. EBEN: V trávě

V. NEUMANN Tri šnúrky pesničiek

A. TROKANOVA: Detský rok

a iné podľa individuálnych schopností žiaka.

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov.</p> <p>Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských ľudových piesní.</p> <p>Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu c1 - h1. Interpretovať jednoduché ukážkové vzory.</p>	<p>1 verejné vystúpenie 1-krát v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.</p>

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (individuálne štúdium) / 2-krát týždenne

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality,
- zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť,
- zlepšovať intonačné návyky u týchto mimoriadne nadaných detí,
- prehľbovať ich nadanie a muzikalitu, ako aj sústrediť sa na ich individualitu.

Obsah:

Predpokladom pre zaradenie do tejto skupiny je samozrejmosť, že tieto deti budú napredovať rýchlejšie. Správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

Notový materiál:

K. LAPŠANSKÁ:	Do, re, mi, fa
O. DEMO:	Z klenotnice slovenských ľudových piesní.
H. REPASSYOVÁ:	Spievajže si, spievaj
M. SMUTNÁ - VLKOVÁ:	Metodika spevu I. – II.
Ľ. PAVLOVOČOVÁ - BAKOVÁ:	Spievaj si vtáčatko
A. MOYZES:	12 ľudových piesní zo Šariša
V. NOVÁK:	25 slovenských ľudových piesní.
P. CÓN:	Slovenské ľudové piesne I.

Zbierka Slávik Slovenska - zbierka slovenských ľudových piesní
a iné podľa individuálnych schopností žiaka

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>Žiak je schopný zaspievať vybrané detské piesne, ako aj ľudové piesne intonačne čisto, rytmicky správne, ako aj začať výrazovo členiť daný hudobný materiál.</p> <p>Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej a intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia. Staccato, legato.</p> <p>Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 15 - 17 ľudových piesní, alebo detských piesní. V rámci zborového spevu poznať 3 - 6 komorných piesní.</p> <p>Pokojne sa orientovať v rozsahu h až c2. Aktívne sa zapájať do koncertného diania.</p>	<p>Verejné vystúpenie 1-krát v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.</p>

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (Individuálne štúdium) / 2-krát týždenne

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / týždenne

1 – korepetícia (skupinové vyučovanie – 2 až 8 žiakov) / 1-krát týždenne

1 – komorný spev (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- pestovať v týchto žiakoch záujem o hudbu,
- intenzívne zveľaďovať a podporovať ich talent,
- pracovať na rozšírení dynamickej a agogickej škály prednesu,
- viesť kantilénu.

Obsah:

Pripravovať reberno–bránicové dýchanie, stále dbať na kompaktné a hlboké nadýchnutie do bránice a tým viesť žiaka k úplnému využitiu bránice ako dychového aparátu potrebného na dobré a intonačne čisté spievanie. Uvedomene rozvíjať a zdokonaľovať pamäťové schopnosti.

Notový materiál:

O. DEMO:	Z klenotnice ľudových piesní
Ľ. PAVLOVIČOVÁ – BAKOVÁ:	Spievaj si, vtáčatko.
A. MOYZES:	Dvanásť ľudových piesní zo Šariša
I. DIBÁK:	Ej, háje, háje
P. CÓN:	Slovenské ľudové piesne I.
L. DANIEL:	Píšťalôčka moja
K. LAPŠANSKÁ:	Do, re, mi, fa
H. REPASSYOVÁ – M. ŠIMKO:	Spievajže, si spievaj

a iné podľa individuálnych schopností žiaka

KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
<p>Žiak je schopný detské, ľudové ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať staccato a portamento.</p> <p>Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 20 - 22 detských ľudových piesní.</p> <p>Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu c1 – d². Interpretovať jednoduché ukážkové vzory.</p> <p>V rámci zborového spevu alebo komorného spevu poznať 3 - 6 komorných piesní.</p>	<p>Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.</p>

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (Individuálne štúdium)

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

1 – korepetícia (skupinové vyučovanie – 2 až 8 žiakov) / 1-krát týždenne

1 – komorný spev (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- upevňovať a naďalej rozvíjať tvorenie správnych speváckych návykov,
- rozširovať vedomosti žiaka o ďalšie náročnejšie technické prvky zamerané na prácu s dychom / reberno – bráničné - cesto abdominálne dýchanie/,
- rozširovať hlasový rozsah oboma smermi,
- s hlasom pracovať opatrne vzhľadom na možné začiatkové mutačné problémy, ako šelest, hlasový zlom a pod,
- pri vážnejších problémoch odporučiť foniatrické vyšetrenie,
- rozvíjať harmonické a dynamické cítenie,
- pracovať na uvedomelom speváckom prejave a repertoár vyberať primerane veku žiaka čo do obsahu každej piesne a pri jeho vlastnom výbere ho správne usmerňovať,
- rozvíjať harmonické cítenie, spievať viachlasne piesne, vokalizy, spev z listu – intonačne cvičenia a jednoduchšie piesne rôzneho charakteru, spolupráca s korepetítorom, spievanie na inštrum. podklady - CD, MP 3 a pod,
- pravidelne pripravovať žiakov na koncertne a kultúrne vystúpenia, súťaže.

Obsah:

Vyberať technické cvičenia v hlasovom rozsahu každého žiaka individuálne v dur a mol tónine, rôzne melodické postupy, vychádzať zo strednej hlasovej polohy a postupne ho rozširovať. Snažiť sa o vyrovnanie hlasu v celej hlasovej polohe. Používať náročnejšie technické prvky, ako staccato, portamento, legato, crescendo, decrescendo a pod. Navodiť ľahký hlavový ton opretý na dychu, zdokonaľovať reberno – bráničné dýchanie, spevácku artikuláciu, uvedomelý prednes na základe správneho výberu piesni a pochopenie obsahu. Zdokonaľovať orientáciu v notovom zápise, spev z listu, vyber jednoduchších intonačných cvičení, vokaliz a piesni. Učiť žiaka dodržiavať zásady hlasovej hygieny. Rozširovať hudobný rozhľad žiaka.

Záverečná skúška:

- 1 solmizačné cvičenie,
- 1 ľudová pieseň v úprave skladateľa,
- 1 umelá pieseň.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (Individuálne štúdium)

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

1 – korepetícia (skupinové vyučovanie – 2 až 8 žiakov) / 1-krát týždenne

1 – komorný spev (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- interpretujú spamäti zvukovo vyrovnaným hlasom v celej hlasovej polohe 8-10 piesní so sprievodom klavíra alebo CD,
- ovládajú tvorbu staccata so správnym použitím dychovej opory,
- preukazujú zmysel pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy,
- dodržiavajú zásady hlasovej hygieny, čím predchádzajú mutačným šelestom a hlasovým zlomom
- interpretujú piesne so správnym výrazom primeraným svojmu veku,
- samostatne pracujú s notovým materiálom.

Obsah:

Piesne rôzneho charakteru a žánru. Tvorba staccata so správnym použitím dychu na bránici. Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného dýchania a budovania dychovej opory, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu, rozširovanie hlasového rozsahu oboma smermi, spievanie prechodných tónov s nasadením zhora. Predchádzanie prípadným mutačným šelestom a hlasovým zlomom vhodným a šetrným výberom hlasových cvičení. Rozširovanie hudobného rozhľadu žiaka hudobným materiálom, ktorý je svojím obsahom a náročnosťou primeraný ich veku a schopnostiam.

Notový materiál:

Vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku a schopnostiam - danostiam žiaka.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (individuálne štúdium)

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

1 – korepetícia (skupinové vyučovanie – 2 až 8 žiakov) / 1-krát týždenne

1 – komorný spev (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- Disponujú spoľahlivým technicky vyspelejším a kultivovanejším hudobným prejavom, potrebným na zvládnutie 8 - 10 náročnejších ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra alebo CD,
- spájajú teoretické poznatky s hudobnou predstavivosťou,
- plne využívajú dychovú oporu,
- rozvíjajú hudobnú predstavivosť prepojením notového zápisu so zvukovou predstavou,
- ovládajú zásady hlasovej hygieny z dôvodu predmutačného a mutačného obdobia,
- prejavujú záujem o hudobnú literatúru, o kultúru a o aktuálne dianie v umeleckom svete podľa svojho záujmu,
- zrozumiteľné reprodujú text aj v cudzom jazyku.

Obsah:

Piesne rôzneho charakteru a žánru. Neustále upevňovanie speváckej techniky a rozširovanie o ďalšie prvky. Rozvíjanie plynulej kantilény s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz (striedanie staccata a legata). Spievanie vokaliz. Odstraňovanie mutačného šelestu a hlasových zlomov. Štúdiu skladieb rôzneho štýlu a žánru. Štúdium piesní v cudzom jazyku.

Notový materiál:

Vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku a schopnostiam - danostiam žiaka.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (individuálne štúdium)

0,5 – obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj), individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

1 – korepetícia (skupinové vyučovanie – 2 až 8 žiakov) / 1-krát týždenne

1 – komorný spev (skupinové vyučovanie – 2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- zvládnu s primeraným výrazom interpretáciu vokaliz a 8 skladieb so sprievodom klavíra alebo CD,
- vedome demonštrujú rozširujúcu sa kapacitu dýchania,
- využívajú nadobudnuté technické schopnosti k prepojeniu tvorby tónu a dychu a zdokonaľovaniu ľahkosti a prirodzenosti hlasu,
- zvládajú spevácku artikuláciu, výslovnosť a znelosť tónu,
- sú schopní dynamicky a agogicky rozlíšiť obsahovú a výrazovú stránku skladby,
- sú schopní interpretácie piesní rôznych štýlových období, interpretujú piesne i v cudzom jazyku,
- uvedomene sa koncentrujú a sústredia pred verejným sólovým vystúpením,
- preukážu kultivovaný prejav na verejnosti.

Obsah:

Štúdium primerane náročných vokaliz a skladieb rôznych štýlových období. Predlžovanie a zdokonaľovanie dychových fráz, zdokonaľovanie reberno-bránicového dýchania a dychovej opory. Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie - voix mixte, zdokonaľovanie plynulej kantilény, navodzujúce vety, heslá a výzvy učiteľa pri technických cvičeniach. Rozvíjanie primeranej technickej vyspelosti a kultivovanosti hudobného prejavu žiaka. Rozširovanie hudobného obzoru žiaka neustálym spoznávaním nových piesní. Vystupovanie na interných a verejných koncertoch školy.

Notový materiál:

Vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku a schopnostiam - danostiam žiaka.

- zvládnu so sprievodom klavíra interpretáciu 2 vokaliz a 6-8 piesní,
- aplikujú získané spevácke zručnosti a návyky pri interpretácii,
- rešpektujú problémy vyplývajúce z mutácie,
- majú schopnosť využívať technické možnosti IKT,
- zaujímajú vlastný postoj k hodnote umeleckého diela,
- preukážu dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, aby mohli s úspechom nadviazať na štúdium vyššieho sekundárneho umeleckého vzdelávania.

Obsah:

Dve primerane náročné vokalizy a 6-8 piesní rôzneho charakteru a štýlového obdobia. Udržanie správnej speváckej techniky. Ľahké a prirodzené zaobchádzanie s celým fonačným aparátom. Spoznávanie nových skladieb a piesní a cez počúvanie svetoznámych interpretov rozlišovanie ich štýlovej interpretácie, (získavanie notového materiálu, hudobných nahrávok). Pripravovanie absolventského repertoáru, ktorý odznie na verejnom absolventskom koncerte a absolventskej skúške.

Notový materiál:

Vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku a schopnostiam - danostiam žiaka.

Záverečná skúška:

- 1 vokaliza,
- 2 ľudové charakterovo odlišné piesne,
- 2 umelé charakterovo a štýlovo rozdielne piesne.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA A ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (Individuálne štúdium), 2x týždenne

0,5 – hra na nástroji (klavír a iné) (Individuálne štúdium), 1-krát týždenne

Ciele:

- upevňovať a ďalej rozvíjať tvorenie správnych speváckych návykov,
- rozširovať vedomosti žiaka o ďalšie náročnejšie technické prvky zamerané na prácu s dychom (reberno – bráničné dýchanie, costo abdominálne), rozširovať rozsah hlasu oboma smermi,
- s hlasom pracovať opatrne vzhľadom na vek žiakov - začiatkové mutačné problémy, ako šelest, hlasový zlom a pod. Pri vážnejších problémoch odporučiť foniatické vyšetrenie,
- rozvíjať harmonické a dynamické cítenie. Pracovať na uvedomelom speváckom prejave a repertoár vyberať primerane veku žiaka čo do obsahu každej piesne a pri jeho vlastnom výbere ho správne usmerňovať,
- rozvíjať harmonické cítenie, spievať viachlasné piesne, vokalizy, (napr. Concone op. 9) spev z listu – intonačné cvičenia a jednoduchšie piesne rôzneho charakteru, spolupráca s korepetítorom, spievanie na inštrum. podklady - CD, MP 3 a pod,
- pravidelne pripravovať žiakov na koncertné a kultúrne vystúpenia, súťaže.

Obsah:

Vyberať technické cvičenia v hlasovom rozsahu každého žiaka individuálne v dur a mol tónine, rôzne melodické postupy, vychádzať zo strednej hlasovej polohy a postupne ho rozširovať oboma smermi. Snažiť sa o vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe. Používať náročnejšie technické prvky, ako staccato, portamento, legato, crescendo, decrescendo a pod. Navodiť ľahký hlavový tón opretý na dychu, zdokonaľovať reberno – bráničné dýchanie, spevácku artikuláciu, uvedomelý prednes na základe správneho výberu piesní a pochopenie obsahu. Zdokonaľovať orientáciu v notovom zápise, spev z listu, výber jednoduchších intonačných cvičení, vokaliz a piesní. Učiť žiaka dodržiavať zásady hlasovej hygieny. Rozširovať hudobný rozhľad žiaka.

Notový materiál:

Vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku a schopnostiam - danostiam žiaka.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (Individuálne štúdium) / 2x týždenne

0,5 – hra na nástroji (klavír a iné), (Individuálne štúdium) / 1-krát týždenne

Ciele:

- dodržiavať zásady hlasovej hygieny, nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov a naďalej zdokonaľovať správne spevácke návyky, reberno – bráničné dýchanie (budovanie dychovej opory), artikuláciu, intonáciu, rytmus,
- snažiť sa o zjednotenú výslovnosť a farebnú vyrovnanosť v každom hlase (soprán, mezzosoprán, alt), mäkké nasadenie a tvorenie tónu,
- rozširovanie hlasového rozsahu, precítený uvedomelý prednes,
- hudobnú pamäť a predstavivosť.

Obsah:

Správnym výberom hudobného materiálu rozvíjať schopnosť žiakov, emociálne prežívať piesne rôznych štýlových období a hudobných žánrov. Interpretovať jednohlasné, dvoj a viachlasné piesne, kánony, a cappella, alebo s klavírom, prípadne s rôznym inštrumentálnym sprievodom, alebo s hudobným podkladom CD, MP 3 a pod. Spoznávať krásu slovenských ľudových a umelých piesní v umeleckom spracovaní hudobných skladateľov ako aj zborových skladieb iných národov. Počas školského roka sa zúčastňovať na interných, verejných koncertoch a kultúrnych podujatiach.

Notový materiál:

Vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku a schopnostiam - danostiam žiaka.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (Individuálne štúdium) / 2x týždenne

0,5 – hra na nástroji (klavír a iné) (Individuálne štúdium) / 1-krát týždenne

Ciele:

- upevňovať a kultivovať spevácke návyky a vedomosti,
- základné pojmy fyziológie hlasu,
- upevňovať spevný dych – dychové cvičenia,
- tvorenie tónov na základe rezonancii,
- stavba vokálov na hlasovom strede (spojenie samohlások so spoluhláskami)
- miešanie rezonancií
- špeciálny technický výcvik (vokalizy, solfedža a pod.)
- vzhľadom na pred-mutačné (prípadne už mutačné) obdobie pracovať s hlasom čo najšetrnejšie a výberom vhodných cvičení predchádzať, prípadne odstrániť mutačný šelest a hlasové zlomy,
- dbať, aby vokalizácia a spevácka dikcia bola primeraná obsahu spievaného textu i veku žiaka,
- zjemňovať zmysel žiaka pre krásu viazania tónu - kantilény a hudobnej frázy, veku primerane zvyšovať nároky na vystihnutie obsahu piesní.

Obsah:

Prirodzené držanie tela pri speve - dychová opora, kosto – abdominálne dýchanie – reberno- bránicové dýchanie - hlasový rozsah - prepojenie hlasovej a hrudnej rezonancie - plynulé spievanie kantilény - dvoj- hlasný, trojhlasný spev. Neustále dbať na prirodzené držanie tela pri speve- zdokonaľovať dýchanie, budovanie dychovej opory (apogio). Vyrovnávať hlas v celej hlasovej polohe- „voix mixtu“ (prechodné tóny spievať s nasadením z hora), brumendo - cvičenia na predchádzanie mutačných šelestov a hlasových zlomov v strednej polohe na dychovej opore. Hlasové cvičenia v rozsahu oktávy - zjemňovať zmysel žiaka pre krásu a plynulosť kantilény - príprava na komorný spev. Dobrovoľná účasť na speváckych súťažiach - vystupovanie na interných a verejných koncertoch - schopnosť interpretovať ťažšie piesne – komorný, viachlasný spev.

Notový materiál:

Vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku a schopnostiam - danostiam žiaka.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne:

1,5 – spev (Individuálne štúdium) / 2x týždenne

0,5 – hra na nástroji (klavír a iné) (Individuálne štúdium) / 1-krát týždenne

Ciele:

- ďalšie upevňovanie a kultivovanie speváckych návykov a vedomostí,
- pri technických cvičeniach zapájanie hlasového registra a jeho vyrovnanie s hrudným registrom,
- stupnice, trojzvuk, štvorzvuk v dur i mol,
- messa di voce už i vo vyššej polohe, podľa schopností žiaka,
- rozložené akordy, staccato, legato smerom hore i dole,
- ak je žiak hlasovo – technicky pripravený, trilok v pomalom tempe (ako pomocné technické cvičenie na rozvíjanie voľnej vybrácie hlasu),
- cvičenia v celom rozsahu hlasu s prihliadnutím na prirodzenú tesitúru,
- ovládanie prechodov z p, pp do mf, f, ff a späť,
- dôsledná príprava a premyslená, výber skladieb na absolventské skúšky a absolventský koncert.

Obsah:

Opreté, miešané a kryté tvorenie hlasu v prirodzenej tesitúre hlasu i rozšírenia oboma smermi. Uvoľnený a vyrovnaný hlas v celom jeho rozsahu, uvoľnený, prirodzený postoj i prejav speváka. Jednotnosť farby vo fortissime, forte, ako aj v pianissime a piano, tvorenie široko – spevnej melódie, frázovanie, bez forsирования. Prednes, výraz, emócia a pod. Správna spevácka artikulácia.

Notový materiál:

Vhodný výber sólových, komorných a zborových piesní, primerané veku a schopnostiam - danostiam žiaka.

Záverečná skúška

- 1 pieseň z obdobia baroka,
- 1 pieseň z obdobia klasicizmu,
- 1 pieseň z obdobia romantizmu,
- 1 pieseň z obdobia 20. a 21. storočia.

Z dlhoročného štúdia spevu, vniknutím do hlasovej techniky uvedomujeme si, že „krásny spev“ (Bell canto) bol a je najvyššou požiadavkou vokálnej pedagogiky na Slovensku.

OBLIGÁTNY NÁSTROJ

Predmet je určený žiakom študijného zamerania Hlasová výchova, spev. Vyučuje sa počas trvania štúdia na I. stupni základného štúdia prvej aj druhej časti pričom začína od 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia.

Charakteristika predmetu: Obligátny nástroj umožňuje získanie zručnosti v hre na klávesovom alebo inom melodickom nástroji nevyhnutných pri naštudovávaní repertoáru a orientovaní sa v klavírnych partoch (pri osvojovaní si technických základov hry sa riešenie fyziologicko-metodických otázok obmedzuje na minimum). Predmet vyučujú učitelia s danou kvalifikáciou, napr. hru na klavíri vyučuje odborný pedagóg predmetu hra na klavíri a pod.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
- získať prstokladové návyky,
- definovať noty, hodnoty nôh, pomlčiek a označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte v študovanej skladbe.

Obsah:

Uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, koordinácia rúk a nôh. Budovanie a postupné rozširovanie spôsobu hry a úderovej gramotnosti (non legato). Orientácia na klavíratúre. Notopis - v husľovom kľúči: g - g², v basovom: c - g¹, hodnoty nôh, pomlčiek, poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji,
- používať správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca),
- aplikovať poznatky z oblasti frázovania.

Obsah:

Utvrdzovanie správneho spôsobu používania hracieho aparátu a koordinácie rúk a nôh. Technické cvičenia: vhodné prstové a iné cvičenia z klavírnych škôl. Spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, kantilena v obidvoch rukách.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- používať správne sedenie, resp. státie, postavenie rúk,
- zvládnuť hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe v súlade s obsahovými štandardmi,
- zvládnuť hru tonického kvint akordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť,
- aplikovať spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato,
- pracovať správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku,
- používať správne predpísaný prstoklad v skladbe,
- interpretovať vybrané skladby.

Obsah:

Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky. Hra stupníc. Hra akordov: tonický kvint akord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť. Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite. Systematický nácvik hudobného materiálu. Základy používania pedálu.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- používať správne sedenie za klavírom, postavenie rúk,
- zvládnuť hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe,
- zvládnuť hru molových harmonických stupníc,
- zvládnuť hru tonického kvint akordu s obratmi,
- dokázať frázovať dlhšie melodické celky,
- používať správne predpísaný prstoklad v skladbe.

Obsah:

Práca s technikou na základe zvukovej predstavy, pri ktorej sa koordinujú pohybové reakcie – rozvíja sa hrací aparát dieťaťa. Zvládnutie durových stupníc poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka. Molové stupnice poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka. Hra akordov: tonický kvint akord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť. Skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Návyky správneho prstokladu.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať uvedomele a samostatne pracovať s melodickou líniou zvládnu základnú techniku nástroja,
- dokázať efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou, počúvať sa pri hre,
- dokázať správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu.

Obsah:

Koordinácia oboch rúk a technická zručnosť: osamostatňovanie funkcie pravej a ľavej ruky. Legato v tempe: vyrovnanie. Sluchovo-hudobná predstava: rozvíjanie. Uvedomovanie si svojich rozvojových možností, akceptovanie spätnej väzby. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady a tempa: formovanie.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- rozumieť umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb,
- dokázať efektívne pracovať s hudobnou a sluchovou predstavou,
- ovládať hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických),
- rozpoznať základné harmonické funkcie, vedieť ich analyzovať,
- interpretovať skladby rôznych štýlových období.

Obsah:

Rozvíjanie a zdokonaľovanie vedomostí a zručností nadobudnutých v predchádzajúcom štúdiu. Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb. Durové a molové stupnice v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu. Zvládnutie skladieb: tance, menuety, fughetty apod., prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na vokálnych skladbách,
- rozpoznávať hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- zvládnuť interpretáciu skladieb, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby,
- improvizácia.

Obsah:

Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie. Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné. Samostatná a efektívna práca na daných skladbách.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- dokázať samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka,
- pracovať správne s hudobnou frázou skladby,
- rozpoznávať hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- zvládnuť interpretáciu skladieb: polyfonické skladby náročnejšieho charakteru, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné,
- aplikovať základy tvorby harmonického sprievodu.

Obsah:

Vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu: rozvíjanie a zdokonaľovanie. Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického. Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období. Harmonické cítenie.

HRA NA NÁSTROJI

Predmet je určený žiakom študijného zamerania Spev na II. stupni základného štúdia, štúdiom pre dospelých od 1. ročníka tejto časti.

Charakteristika predmetu: Hra na nástroji nadväzuje na Obligátny nástroj.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- zdokonaľovať návyky hudobno-interpretačných prostriedkov,
- interpretovať prednesové skladby rôzneho charakteru primeranej náročnosti,
- zdokonaľovať harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou stránkou,
- aplikovať princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek.

Obsah:

Rozvíjanie zručností nadobudnutých v predošlom štúdiu. Interpretácia skladieb rôzneho charakteru a štýlu. Rozvíjanie sluchovo-motorických zručností. Hra ľudových piesní, improvizácia.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- zdokonaľovať štýlovú interpretáciu po technickej a výrazovej stránke,
- demonštrovať hudobno-teoretické vedomosti z predchádzajúcich ročníkov,
- aplikovať princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek.

Obsah:

Interpretácia skladieb primeranej náročnosti. Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- interpretovať skladby rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách,
- venovať pozornosť kultivovanému hudobno-interpretačnému prejavu,
- preukázať základy improvizácie,
- zahrať ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných harmonických funkcií.

Obsah:

Rozvíjanie technických zručností. Kultivovanie hudobno-interpretačných výrazových prostriedkov. Využívanie hudobno-teoretických poznatkov. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 0,5 – individuálne vyučovanie / 1-krát týždenne

Ciele:

- systematizovať hudobno-teoretické vedomosti z predchádzajúcich ročníkov,
- interpretovať klavírne skladby a vokálne sprievody rôznych štýlov - transponujú samostatne jednoduché melodické útvary,
- tvorba sprievodu.

Obsah:

Systematizácia a rozvíjanie hudobno-teoretických vedomostí z predchádzajúcich ročníkov. Interpretácia klavírnych skladieb a vokálnych sprievodov zodpovedajúcich technickým a interpretačným požiadavkám jednotlivých žiakov. Tvorba sprievodu.

KOMORNÝ SPEV

Predmet je určený žiakom študijného zamerania Hlasová výchova, spev v prvej aj druhej časti I. stupňa základného štúdia pričom jeho výučba sa začína v 3. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia.

Charakteristika predmetu: Komorný spev, predmet umelecko-odbornej prípravy, rozvíja intonačnú a harmonickú predstavivosť žiaka a jeho schopnosť výrazovo, dynamicky a rytmicky sa zjednotiť s ostatnými spievajúcimi. Žiaci pripravujúci sa na štúdium na stredných odborných a vysokých školách s hudobným a pedagogickým zameraním môžu študovať formou rozšíreného štúdia.

1. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1- skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1x týždenne

Ciele:

- ovládať jednoduchý dvojhlasný spev,
- aplikovať pri spievaní viachlasu spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu.

Obsah:

Jednoduché ľudové piesne v úprave pre dva hlasy. Dodržiavanie správnych speváckych zásad.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1- skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- ovládať jednoduchý dvojhlasný spev,
- aplikovať v duetách spevácke dychové a technické zručnosti,
- preukázať používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii.

Obsah:

Jednoduchšie umelé dvojhlasné skladby so sprievodom klavíra. Aplikácia technických zručností získaných na hodinách spevu. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.

2. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- ovládať technicky vyspelejší a kultivovanejší hudobný prejav viachlasu,
- aplikovať v duetách spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu,
- zvládnuť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť pri štúdiu vybraného hudobného materiálu.

Obsah:

Interpretácia viachlasých piesní rôzneho charakteru a štýlu. Dodržiavanie správnej dychovej opory a hlasových zásad. Systematická práca na vytváraní súhry.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- vo vokálnych skladbách preukázať intonačnú a rytmickú presnosť,
- zvládnuť súhru s klavírnym, inštrumentálnym sprievodom alebo s reprodukoványm podkladom.

Obsah:

Náročnejšie viachlasné skladby. Interpretácia komorných skladieb s iným hudobným nástrojom a klavírnym sprievodom alebo dvojhlasú s inštrumentálnym podkladom.

3. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- bezpečne ovládať spievanie dvojhlasu a viachlasu,
- aplikovať pri speve získané spevácke dychové a technické zručnosti,
- zvládnu interpretáciu diel rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom.

Obsah:

Duettá rôzneho žánru podľa dispozícií žiakov. Dodržiavanie správnej dychovej a hlasovej techniky.

4. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1 – skupinové vyučovanie (2 až 9 žiakov) / 1-krát týždenne

Ciele:

- aplikovať vytrvalosť, disciplínu, tvorivú predstavivosť pri spievaní dvoj a viachlasu,
- sústrediť sa na prirodzenú dikciu rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu,
- interpretovať skladby s vyjadrením nálady v prednese a porozumením obsahu skladby.

Obsah:

Dôsledná artikulácia vokálnych skladieb z hľadiska umeleckého aj technického. Zrozumiteľnosť textu. Štýlová interpretácia vybraných skladieb.

LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR

CHARAKTERISTIKA LITERÁRNO-DRAMATICKÉHO ODBORU:

- Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, rečové, prednesové, slovesné a pohybové tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov.
- Harmonicky rozvíja osobnosť, pomáha vyrovnávať sa s novými a neobvyklými situáciami, ktoré prináša hra, zážitky v škole, ako aj v živote. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného prejavu v prednesovej, slovesnej a divadelnej oblasti.
- Vychováva z detí a mládeže budúcich divadelníkov, režisérov, dramatikov, spisovateľov, recitátorov, vzdelaných a náročných divákov a čitateľov. Zároveň je vhodnou prípravou na povolania, ktorých úspech závisí od schopnosti komunikácie, pohotového a zrozumiteľného vyjadrovania a od schopnosti vytvárania dobrých medziľudských vzťahov a spolupráce.
- Komplexný charakter výučby zahŕňa zvládnutie základných hereckých a slovesných činností, prednesu a pohybu. Takisto je úlohou odboru včasné spozorovanie a rozvíjanie talentu u žiaka, ktoré vedie postupne až k príprave na strednú či vysokú školu umeleckého alebo humanitného smeru.

CIELE UMELECKÉHO VZDELÁVANIA V LITERÁRNO-DRAMATICKOM ODBORE:

Cieľom vyučovania je rozvíjať osobnosť žiaka v oblasti:

- citových, rozumových a morálnych kvalít, najmä schopností kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce,
- vedomého, osobitého, prirodzeného a pritom kultivovaného vyjadrenia v sociálnej a umeleckej komunikácii,
- základných odborných schopností v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery,
 - a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni,
 - b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti.

Žiak po ukončení celého štúdia v literárno-dramatickom odbore má osvojené základy komplexného pestovania citu pre rytmus, reč a pohyb. Vedome sa vyjadruje v dramatickom a slovesnom prejave z hľadiska vlastných morálnych a estetických postojov k svetu. Uplatňuje nadobudnuté vedomosti a schopnosti v kolektívnych alebo individuálnych témach a úlohách dramatických, prednesových a slovesných.

Pripravuje absolventské predstavenie, kde sa odzrkadlí jeho osvojenie si základných princípov dramatického výrazu vo všetkých disciplínach (napr. rytmus, priestor, javisková reč, písané slovo, rétorika, umelecký prednes a ďalšie). Oboznamuje sa s európskymi kultúrnymi dejinami a snaží sa vytvoriť základný obraz o vývoji európskeho dramatického umenia v historickom kontexte. Vedome používa prozodické vlastnosti reči v umeleckom prednese, čo mu pomáha pri tvorivej interpretácii samostatne zvoleného textu.

Žiak sa dokáže orientovať v základnej terminológii divadelnej teórie a ovláda odbornú terminológiu jednotlivých divadelných techník v rozsahu obsahu štúdia.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Do prípravného štúdia LDO sa prijímajú žiaci 1. ročníka základnej školy (od 6 rokov), v mimoriadnych prípadoch žiaci posledného roka predškolského veku. V tom prípade navštevujú prípravné štúdium 2 roky. V prípravnom štúdiu sa vyučuje v skupine 5 až 15 žiakov.

Učebný plán číslo	41
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium
Študijné zameranie	Prípravná dramatická výchova
Vek	6 rokov
Dĺžka štúdia	1 rok
Predmet	
1. Prípravná dramatická výchova	1
Spolu	1

PRÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Predmet:

Prípravná dramatická výchova je skupinová. Didaktické postupy a metódy pedagóg volí vždy primerane veku a individuálnym dispozíciám žiaka. Mimoriadna pozornosť sa venuje pohybovým, hudobno-dramatickým, rytmickým a zmyslovým cvičeniam, ako aj krátkym improvizáciám a dramatickým hrám. Pedagóg využíva rôzne hry na rozvoj slovnej zásoby, na melodizáciu a rytmizáciu slov, pohybové cvičenia, rôzne rozprávky, ktoré deti parafrázujú a odimprovizujú v dialógových hrách, nahrávky s hudobnými a prírodnými motívmi. Takisto pedagóg neustále čerpá nové námety a informácie z odbornej literatúry, ako aj z časopisov venujúcim sa danej tematike (Javisko, Tvorivá dramatika, Slniečko).

V oblasti slovesnosti prirodzene kladie dôraz na tvorbu slovenských autorov a ľudovú slovesnosť.

Ciele:

- aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,
 - v hrách s pravidlom zvládnuť základné prvky pohyblivosti a obratnosti,
 - v cvičeniach a v hrách nadobudnúť základné priestorové cítenie,
 - rešpektovať ostatných členov kolektívu,
 - v cvičeniach a hrách zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,
 - predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti,
 - aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.
- **Obsah:** Dramatická hra a hudobno-dramatické činnosti a hry, koordinačné pohybové cvičenia, melodizácia a rytmizácia slov a riekaniak, ľudová slovesnosť a detské básne.

- **Obsahové štandardy:** Dramatická hra, hudobno-dramatické činnosti a hry, uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia, pohyb, gesto, mimika, text – prirodzená detská hra, melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniak a vyčítaniek, práca s Orffovými nástrojmi, vedieť ich pomenovať, chôdza a rytmus, ľudová slovesnosť, dramatizácia krátkeho textu, rečový a pohybový prejav.
- **Výkonové štandardy:** Získavanie prehĺbeného záujmu o dramatickú hru, uplatnenie pohybových a rytmických schopností v hre, schopnosť uvoľniť sa, sústrediť a pohotovo reagovať, improvizovať pohyb k riekanke, piesni alebo rozprávky podľa obsahu, uplatnenie svojej tvorivosti, schopnosť použiť správnu výslovnosť v rečovom prejave, vnímať rytmus a zvuk v slovách, zvládnutie techniky hry na Orffových hudobných nástrojoch, zvládnuť jednoduchú improvizáciu v dialógoch.
- **Výkonové štandardy:** Získavanie prehĺbeného záujmu o dramatickú hru, uplatnenie pohybových a rytmických schopností v hre, schopnosť uvoľniť sa, sústrediť a pohotovo reagovať, improvizovať pohyb k riekanke, piesni alebo rozprávky podľa obsahu, uplatnenie svojej tvorivosti, schopnosť použiť správnu výslovnosť v rečovom prejave, vnímať rytmus a zvuk v slovách, zvládnutie techniky hry na Orffových hudobných nástrojoch, zvládnuť jednoduchú improvizáciu v dialógoch.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti (K. Bendová, M. Ďuríčková, E. Čepčeková, D. Hevier, M. R. Martáková, Ľ. Podjavorinská, J. Pavlovič, atď.)
- jednoduché rekvizity, bábky, klobúky, šatky
- Orffove nástroje
- nahrávky s rozprávkami, hudobnými a prírodnými motívmi
- výtvarné pomôcky
- zásobník dramatických hier, krátkych scenárov, riekaniak, časopisov pre deti a iná literatúra

Záverečná skúška:

Na overenie spôsobilosti žiakov postúpiť do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry, v hrách s pravidlom zvládať základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti, v cvičeniach a v hrách s pravidlom zvládať základné priestorové cítenie, v hrách s pravidlom zvládať jednoduchý rytmus a dynamiku pohybom, zvukom, hrou na jednoduchých nástrojoch, hrou na telo, slovným a hlasovým prejavom, predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti, aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	42							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	Dramatické a slovesné oddelenie							
Vek	od 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky				nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky			
Predmet	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Dramatická príprava	2	2	–	–	–	–	–	–
2. Dramatika a slovesnosť	–	–	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2
Pohyb 14)	–	–	1	1	1	1	1	1
Prednes	1	1	1	1	1	1	1	1
5. Práca v súbore	–	–	1	1	1	1	1	1
Spolu:	3	3	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	5

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA ZUŠ, ISCED 1B – 1.ČASŤ

1. ROČNÍK

DRAMATICKÁ PRÍPRAVA A PREDNES

Charakteristika predmetov:

Dramatická príprava v základnej umeleckej škole je predmet spoločný pre všetkých žiakov literárno-dramatického odboru. Výučba predmetu Dramatická príprava je skupinová.

Predmet Prednes sa vyučuje v malých skupinách. Pri výučbe oboch predmetov pedagóg pristupuje ku každému žiakovi individuálne. Individuálnym prístupom sa vytvára osobné puto, ktoré je základom dobrej skupinovej klímy.

Pri výučbe predmetu Dramatická príprava sa venuje pozornosť relaxačným, dychovým, pohybovým, hlasovým, artikulárnym a zmyslovým cvičeniam, ako aj improvizáciám, parafrázovaniu rozprávok, dialógovým hrám, etudám.

Pri výučbe Prednesu sa pedagóg snaží o kultiváciu rečového prejavu žiaka a o odstránenie príčiny ich prípadných nedostatkov. Pedagóg stále čerpá nové námety a informácie z odbornej literatúry, ako aj z časopisov venujúcim sa danej tematike, takisto navštevuje semináre a prednášky z danej oblasti. Snaží sa deti motivovať a ponúkať nové podnety, čo deťom umožňuje prežiť radosť z vlastnej tvorivej činnosti. V oblasti slovesnosti kladie dôraz predovšetkým na diela slovenských autorov, slovenskú ľudovú tvorbu, ako aj na vlastnú literárnu tvorbu žiakov. Zapája žiakov do celoslovenských literárnych, recitačných a dramatických súťaží.

Obsah:

komplexná tvorivá dramatická činnosť, zahrňujúca všetky zložky, vrátane práce s improvizovanou bábkou a integrujúce základné prvky prípravnej činnosti (pohybové, rečové, hudobno-rytmické) a špecifické činnosti výtvarné.

Ciele:

Uvedomovať si v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich, zvládnuť jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou, jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom, zoznámiť sa s možnosťou hry s predmetmi, jednoduchými výtvarnými znakmi, z nich improvizovať bábky a v cvičeniach zvládnuť základné princípy ich oživovania.

DRAMATICKÁ PRÍPRAVA:

- **Obsahové štandardy:** Kontaktná dramatická hra podľa Evy Machkovej, dramatická hra so zástupnou rekvizitou, partnerská hra so zástupným textom, hra s bábkou, nácvik správneho držania tela a dýchania, cvičenia: kontaktné, artikulačné, sluchové, dychové, rytmické, zmyslové, pohybové, jazykolamy, priestorové a partnerské hry, vyjadrenie rôznych nálad, improvizácia, tvorba príbehu, tvorba vlastných krátkych scénok, etúd so zmenou nálady, parafrázovanie ľudových rozprávok.
- **Výkonové štandardy:** Reagovanie na partnerov v jednoduchej dramatickej hre v priestore, zvládnutie jednoduchej partnerskej hry so zástupnou rekvizitou, realizácia jednoduchej partnerskej hry so zástupným textom, vedieť improvizovať s bábkou, zvládnuť základy správneho držania tela, dýchania, temporytmického pohybu, prízemnej obratnosti a orientácie v priestore. Vedieť uplatniť zvládnuté pohybové schopnosti v jednoduchej akcii.
Osvojiť si schopnosť nadviazať kontakt. Uvedomovať si v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagovať na nich. Rozvíjať predstavivosť a fantáziu. Prežiť radosť z vlastnej tvorivej činnosti.

PREDNES:

- **Obsahové štandardy:** Dychové cvičenia, básničky, riekanky a vyčítanky, ľudová slovesnosť, uvoľňovacie hlasové cvičenia, nácvik prednesu krátkeho textu (básne M. Rázusovej-Martákovej, D. Heviera, Š. Moravčíka) - správna výslovnosť, spodobovanie, rytmus a melódia reči, dôraz v texte, dýchanie, artikulácia, zrozumiteľnosť, sila hlasu, využívanie rezonančných dutín pri prednese, mäkký hlasový začiatok.
- **Výkonové štandardy:** Uvedomovať si proces správneho dýchania, v jednoduchých artikulačných cvičeniach zvládnuť vyslovovanie všetkých hlások, uvedomovať si rytmus a melódiu reči v riekankách, zvládnuť mäkký hlasový začiatok, uplatňovať zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese. Kultivovať vlastný rečový a fyzický prejav, odstrániť príčiny ich nedostatkov.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti
- jednoduché rekvizity, bábky, masky, klobúky, šatky
- nahrávky s rozprávkami, hudobnými a prírodnými motívmi
- výtvarné pomôcky
- ľahkoovládateľné nástroje
- zásobník dramatických hier, scenárov, poézie a prózy, slovníkov, časopisov pre deti a iná literatúra

DRAMATICKÁ PRÍPRAVA A PREDNES

Ciele:

- Upevňovať vedomosti a zručnosti z prvého ročníka. Naďalej podnecovať fantáziu, rozvíjať vnímavosť a samostatné pokusy detí o vlastné, prirodzené a veku primerané vyjadrenie dramatickou hrou, dramatickou hrou s bábkou, pohybovou improvizáciou, hudobno-rytmickým prejavom, rečou, písaným slovom a špecifickou výtvarnou činnosťou. Rozvíjať kladný vzťah detí ku knihám a detskej literatúre.
- Práca je rozdelená do štyroch tematických celkov: dramatická hra, pohyb, reč, slovesnosť.

Obsah:

- prehľbovať sociálne vzťahy v skupine,
- voliť témy podnecujúce tvorivú dramatickú činnosť, vychádzať zo záujmu detí, podnecovať fantáziu, vnímavosť, predstavivosť v objavovaní sveta,
- rozvíjať zmysel pre krásu a spravodlivosť,
- pestovať kladný vzťah ku knihe a k detskej literatúre.

○ **Výkonové štandardy:**

- **Dramatická hra:** Etuda podľa témy, hra a charakter postavy, etuda na základe príbehu. Vyrobiť jednoduché bábky podľa príbehu alebo rozprávky, bájky. Oživovanie improvizovanej bábky. Hra s bábkou. Dramatizácia a parafrázovanie ľudových rozprávok a príbehov z detskej literatúry.
- **Pohyb:** Držanie tela, svalové napätie a uvoľnenie, jednoduché koordinačno-dynamické cvičenia.
- **Slovesnosť:** Dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Tvorba vlastných príbehov na základe fragmentov z literatúry. Tvorba skupinových scenárov prostredníctvom improvizácie.
- **Reč:** Dychové cvičenia, hlasové cvičenia, artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Rečové cvičenia a nácvik zreteľného a znelého rečového prejavu.
- Funkcia rezonancie. Nácvik individuálneho alebo kolektívneho prednesu.

○ **Výkonové štandardy:**

- Reagovať na partnerov v etude, zvládnuť jednoduchú charakterizáciu v hre. Realizovať jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konať.
- Predviesť tvorbu jednoduchej improvizovanej bábky.
- Dokázať vytvoriť jednoduchý dramatizovaný príbeh s bábkou. Získať prvé návyky správneho držania tela.
- Zvládnuť jednoduché slovné vyjadrenie. Spoznať vhodné literárne diela a zoznamovať sa s ich autormi.
- Rozvoj kladného vzťahu ku knihám a detskej literatúre.
- Vedome sa pokúšať o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie.

- Zvládnuť predĺžený výdych a základy dychovej opory.
- V cvičeniach si uvedomovať funkciu rezonancie. Uvedomovať si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach.
- Zvládnuť mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti (K. Bendová, M. Ďuríčková, E. Čepčková, D. Hevier, M. Rúfus, M. Válek, M. R. Martáková, Ľ. Podjavorinská, J. C. Hronský, Ľ. Feldek, M. Ferko, K. Jarunková, J. Blažková, J. Uličiansky, atď.)
- jednoduché rekvizity, bábky, masky, klobúky, šatky
- nahrávky s hudobnými a prírodnými motívami
- nahrávky umeleckého prednesu
- videonahrávky predstavenia pre deti
- výtvarné pomôcky
- zborník dramatických hier, scenárov, poézie a prózy, slovníkov, časopisov pre deti a inej odbornej literatúry.

CHARAKTERISTIKA PREDMETOV:

- Hlavný predmet: **DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ** (5 - 10 detí v skupine)
- **PREDNES** (2 - 3 deti v skupine sa striedajú týždenne)
- **POHYB** (so sprievodom, od 5 detí v skupine)
- **PRÁCA V SÚBORE** (od 5 detí v skupine)

Pedagóg pomocou improvizácií, etúd a cvičení vedie žiaka k uvedomeniu si vlastných i kolektívnych tvorivých impulzov. Pedagóg by mal žiakov motivovať a poskytovať im podnety, ktoré by mali prijímať aj z vonkajšieho sveta a vyjadriť k nim svoje stanovisko v hre. Takto si žiaci rozvíjajú fantáziu, tvorivosť, sociálne schopnosti, empatiu. Pomocou etúd a improvizácií si môžu žiaci vyskúšať rôzne roly a charaktery. Vždy treba umožniť žiakom, aby si jednu rolu vyskúšali viacerí.

Deti sa formou krátkych scénok na danú tému s určením charakteru postáv „hrajú“ na rôzne životné úlohy, čo rozširuje nie len ich fantáziu, ale i empatiu, pochopenie druhého človeka. V scénkach komunikujú postavy s rôznymi charaktermi, čo u detí posilňuje schopnosť komunikácie a flexibility aj v reálnom živote. Využívajú sa rôzne formy dialógu (slovného, pohybového, zvukového).

Deti sa učia vytvoriť pomocou improvizácie jednoduchú dramatickú hru, kde sa písané slovo prenesie aj pred diváka. Učia sa vytvoriť vlastnú dramatickú hru, charakteristické postavy, ako aj dej a konflikt v nej, pričom sa podľa predlohy vytvorí aj inscenácia.

CIELE PREDMETOV:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

- zvládnuť komplexnú tvorivú dramatickú činnosť, reč, smerujúcu od hry k vytvoreniu schopnosti samostatne, prirodzene a kultivovane sa vyjadrovať dramatickou hrou, pohybom a slovným prejavom hovoreným a písomným,
- schopnosť aktívne sa podieľať na vytváraní pozitívnych vzťahov a na vzájomnej spolupráci v skupine,
- cieľavedome si osvojovať odborné vedomosti a schopnosti,
- interpretovať umelecký text ako osobný umelecký zážitok,
- vedieť prirodzene a kultivovane odovzdávať myšlienku zvoleného textu,
- aplikovať vytvorenie inscenácie na základe vybranej predlohy z oblasti poézie, prózy alebo dramatických textov,
- uplatňovať sa v rôznych súťažiach v dramatickej a literárnej tvorbe.

PREDNES

- viesť k pochopeniu myšlienky, venovať pozornosť gradácii textu,
- pracovať s prozodickými vlastnosťami reči,
- dychová opora, aktivácia rečových ústrojov, správna artikulácia,
- vystúpenie s prednesom na hodine pre rodičov,

- uplatňovanie sa v rôznych súťažiach v umeleckom prednese.

POHYB (so sprievodom, 1 hodina týždenne):

- získať správne držanie tela
- poznať jednoduché cvičenia na priestorové cítenie
- získavať návyky v prízemnej obratnosti

PRÁCA V SÚBORE

- uplatniť v súborovej práci všetky vedomosti a schopnosti z dramatiky, slovesnosti a prednesu,
- pripraviť na základe schopností, zručností a vedomostí v tvorivých skupinách kolektívnu dramaturgiu alebo inscenáciu,
- schopnosť pracovať v súbore pri väčšej časovej zaťažnosti,
- vystúpenie na verejnosti.

Hodiny práce v súbore, ak ročník nepripravuje inscenáciu, je možné využívať na tvorivé písanie a na prednesové činnosti.

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

- **Obsahové štandardy:** Zachovať formu jednoduchej etudy alebo improvizácie, vlastné vymyslené príbehy na základe improvizácie, improvizácia a zámena postáv, parafrázovanie a dramaturgia príbehov, etudy slovné a bez slov, na základe vymysleného príbehu, hra so zástupnou a s imaginárnou rekvizitou, písomné zachytenie etudy alebo improvizácie.
- **Výkonové štandardy:** Vedieť konať v jednoduchých daných okolnostiach, zvládnuť jednoduchú etudu alebo improvizáciu a vedieť zachovať jej formu aj pri zámene postáv, realizovať jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konať. Vedieť krátko a výstižne vyjadriť zážitok (písomnou i hovorenou formou). Rozvinúť schopnosť kultivovaného prejavu v slovesnej, prednesovej i divadelnej oblasti.

PREDNES

- **Obsahové štandardy:** Návnik vedomého uvoľnenia a koncentrácie, rozvoj rytmického cítenia v pohybovom a zvukovom prejave, rozvoj slovnej zásoby, pochopenie základných básnických figúr, prirodzeným spôsobom interpretovať text, dramaturgia textu na prednes, viesť žiaka k pochopeniu myšlienky, nálady a vnútorného pocitu v texte, cvičenia (relaxačné, dychové, hlasové, artikulačné, zmyslové).
- **Výkonové štandardy:** vo výrazových prostriedkoch zvládnuť správnu výslovnosť a rezonanciu bránice, vedieť zaujať prednesom a vyjadriť osobný vzťah k téme a literárnej predlohe.

POHYB

- **Obsahové štandardy:** Pocit osi, zvládnuť cvičenia na centrálny a periférny pohyb (zabalenie, rozbalenie), uvoľnenie chrbtice a priestorového cítenia ako jednotliviec, vo dvojiciach a skupinovo, koordináčne cvičenia z miesta, preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.
- **Výkonové štandardy:** Zapájať jednotlivé svalové skupiny v cvičeniach na centrálny a periférny pohyb, poznať jednoduché cvičenia na priestorové cítenie (priestorové vzťahy). Vedome prenášať váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú. Získavať návyky v prízemnej obratnosti.

PRÁCA V SÚBORE

- **Obsahové štandardy:** Aplikovať v súborovej práci všetky vedomosti a schopnosti z dramatiky, slovesnosti a prednesu, príprava kolektívnej dramatizácie alebo inscenácie.
- **Výkonové štandardy:** Vedieť uplatniť získané vedomosti a zručnosti v súborovej práci.

Materiál a učebné pomôcky:

- texty z literatúry pre deti (slovenská a svetová tvorba pre deti)
- jednoduché rekvizity, bábky, masky, klobúky, šatky
- nahrávky s hudobnými a prírodnými motívami
- nahrávky umeleckého prednesu
- nahrávky a videá profesionálnych divadelných predstavení pre deti
- výtvarné pomôcky
- zásobník dramatických hier, scenárov, poézie a prózy, slovníkov, časopisov pre deti a inej odbornej a umeleckej literatúry

CHARAKTERISTIKA PREDMETOV

- Hlavný predmet: **DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ** (5 - 10 detí v skupine)
- **PREDNES** (2 - 3 deti v skupine sa striedajú týždenne)
- **POHYB** (so sprievodom, od 5 detí v skupine)
- **PRÁCA V SÚBORE** (od 5 detí v skupine)

Žiakov treba viesť tak, aby si postupne, formou hier rozvíjali svoju tvorivosť, nápaditosť, a aby si viac uvedomovali samých seba a bohatosť svojich možností a charakteru. Takisto aby rešpektovali odlišnosť iných charakterov a ich životných situácií. Treba tiež pracovať na sebavedomí žiakov, a to pomocou kolektívu, kde deti hrajú v dialógových hrách a vystupujú jedny pred druhými tak, že si navzájom dôverujú a spolupracujú, čo im postupne pomáha uvoľniť sa a suverénnejšie vystupovať na verejnosti. Treba pracovať aj na celkovom fyzickom prejave, ale aj na výslovnosti. Prehľbovať schopnosť vnímať estetickosť a krásu. Dôležité je, aby deti vedeli zaujať vlastný postoj a nebáli sa vyjadriť vlastné názory, ale aj akceptovať názory iných. Tiež je veľmi dôležité rozvíjať schopnosť improvizácie, tvorivosť a ponechať dostatočný priestor na detskú fantáziu. Takisto pripravovať deti na vystúpenia na verejnosti.

CIELE PREDMETOV:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

- vyjadriť vzťah k spoluhercovi
- upevňovať kreatívne myslenie a predstavivosť
- vedome pracovať s priestorom
- vytvárať improvizácie na rôzne rozprávky, bájky, balady
- zúčastňovať sa mnohých celoštátnych súťaží

PREDNES:

- viesť k pochopeniu myšlienky, venovať pozornosť gradácii textu
- zvládnuť možnosť rozdielneho výkladu textu
- uvedomiť si základné výrazové prostriedky prednesu jazykové i mimojazykové a vedieť ich použiť v prednese
- zúčastniť sa verejného vystúpenia s prednesom
- zúčastňovať sa recitačných súťaží

POHYB (so sprievodom, 1 hodina týždenne)

- zvládnuť náročnejšie cviky obratnosti
- koordinačné cvičenia v pohybe z miesta
- vedome uplatňovať jednoduchú tanečnú hru so spevom
- zdokonaľovať návyky v prízemnej obratnosti

PRÁCA V SÚBORE:

- využiť všetky vedomosti získané na hodinách dramatiky, slovesnosti a prednesu
- poznať základné princípy dramatického tvaru
- dokázať rozlíšiť úlohy a vedieť sa zúčastniť výmeny rolí
- pripraviť v tvorivých skupinách kolektívnu inscenáciu
- vystúpenie na verejnosti

Obsah:

prehliť prácu a kompetencie z predošlých ročníkov, pracovať ľahkou formou, pomocou hier, alebo cvičení na charaktere dieťaťa, práca s emóciami, schopnosť vcítiť sa do jednoduchých postáv a charakterov a pomocou vytvárania fiktívnych situácií oboznamovanie sa s rôznymi životnými situáciami, následne schopnosť zaujať vlastné stanovisko, prehlbovanie kolektívu a práce v skupinke, schopnosť sebareflexie a schopnosť suverénnejšie a sebavedomejšie vystupovať.

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

- **Obsahové štandardy:** Dramatická hra, etudy a improvizácie, slovné hry, improvizácie podľa rôznych textov, zástupná reč, hra bez slov, písomné zachytenie etudy, improvizácie, slovné etudy a etudy bez slov, pantomíma, tvorba vlastných príbehov a dramatických textov.
- **Výkonové štandardy:** Vedieť konať v jednoduchých situáciách, zástupnou rečou a bez slov vyjadriť situáciu, pochopiť literárnu predlohu, pochopiť metafory v dramatickom tvare.

PREDNES

- **Obsahové štandardy:** relaxačné, sústreďovacie, dychové, artikulačné, zmyslové cvičenia, hry na rozvoj slovnej zásoby, rytmické a pohybové hry. Dramaturgia prednesu, pochopenie námetu, vnútorný postoj recitátora, správna jazyková interpretácia.
- **Výkonové štandardy:** Schopnosť koncentrovať sa a aktívne sa uvoľniť. Správne bránicové dýchanie, správna artikulácia, splývavá výslovnosť, zvládnuté spodobovanie. Získať pódiové skúsenosti prostredníctvom verejného vystúpenia, súťaží. Rozvinúť kultivovaný prejav, vedieť pracovať s prozodickými vlastnosťami reči, mimojazykovými prostriedkami a vedieť odovzdať posolstvo textu poslucháčovi.

POHYB

- **Obsahové štandardy:** Rôzne druhy skokov, príprava na stojky, prepojovanie skokov a prízemný pohyb, koordinačné cvičenia z miesta, polka, valčík. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.
- **Výkonové štandardy:** Zvládnuť základné prvky prízemnej gymnastiky, zvládnuť cviky obratnosti, ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta. Vedome uplatňovať jednoduchú tanečnú hru so spevom a zdokonaľovať sa v prízemnej obratnosti.

- **Obsahové štandardy:** Improvizácie na tému rozprávky, poviedky. Hľadať situácie, ktoré spájajú príbeh s realitou. Fixovanie nahodených situácií, tvorba a fixácia scenára, hľadanie hudby, rekvizít, drobnokresba postáv.
- **Výkonové štandardy:** Vedieť v spolupráci s pedagógom vytvoriť inscenáciu. Zúčastniť sa verejného vystúpenia.

Materiál a učebné pomôcky:

- výber textov z literatúry pre deti (slovenská a svetová literatúra)
- jednoduché rekvizity (náznakové, aby tak rozvíjali detskú fantáziu), bábky, masky, klobúky, šatky (z ktorých si žiaci sami vytvoria svoj vlastný kostým)
- nahrávky s hudobnými a prírodnými motívmi
- nahrávky umeleckého prednesu
- nahrávky a videá profesionálnych divadelných predstavení pre deti
- výtvarné pomôcky
- zásobník dramatických hier, scenárov, poézie a prózy, slovníkov, časopisov pre deti a inej odbornej a umeleckej literatúry

Záverečné skúšky:

- prednes podľa výberu z poézie alebo prózy,
- jedna autorská literárna tvorba, kde žiaci aplikujú hru so slovami,
- divadelné predstavenie podľa literárnej predlohy.

Absolvent literárno-dramatického odboru získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. V **prvej časti I. stupňa základného štúdia** sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov literárno-dramatického odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM PRE LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR:

1. V poznámkach k učebným plánom sa za poznámku č. 18 vkladajú nové poznámky č. 19 až 21, ktoré znejú:

- „19. Hlavným vyučovacím predmetom na II. stupni základného štúdia je vo všetkých štyroch ročníkoch predmet základy dramatickej tvorby (základy slovesnej tvorby).
- 20. V predmete Práca v súbore je možné spájať žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov.
- 21. Voliteľné vyučovacie predmety (UP č. 42) môžu učitelia využiť na zdokonaľovanie činností podľa zamerania a profilácie (aj v UP č. 43 až 51) skupiny súboru (ako je napr. štúdium rolí a nácvik divadelných predstavení.“

2. V učebnom pláne č. 41 sa v riadkoch 7 a 8 nahrádza číslo „1“ číslom „1,5“.

3. V učebnom pláne č. 42 sa v predmete č. 2 Dramatika a slovesnosť“ hodinová dotácia vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia mení z 2 hodín na 1,5 hodiny.

4. V učebnom pláne č. 42 sa za uvedené vyučovacie predmety vkladá nový vyučovací predmet „6.

- Voliteľné vyučovacie predmety“ s dotáciou 1 – 2 hodiny týždenne vo všetkých ročníkoch prvého stupňa základného štúdia. V poslednom riadku sa vkladá hodinová dotácia v jednotlivých ročníkoch prvej časti prvého stupňa základného štúdia „3–5, 3–5, 4,5–6,5, 4,5- 6,5“ a v druhej časti prvého stupňa základného štúdia „4,5–6,5, 4,5–6,5, 4,5–6,5, 4,5-6,5“.

5. V učebnom pláne č. 43 sa v predmete č. 2 Dramatika s bábkou a slovesnosť“ hodinová dotácia vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia mení z 2 hodín na 1,5 hodiny.

6. V učebnom pláne č. 46 sa v prvom stĺpci v bode 6 vypúšťajú slová „Umelecký prednes“ a nahrádzajú sa slovami „Autorská tvorba a umelecký prednes“.

7. V učebnom pláne č. 47 sa v prvom stĺpci v bode 4 vypúšťajú slová „Umelecký prednes“ a nahrádzajú sa slovami „Autorská tvorba a umelecký prednes“.

Odborná literatúra:

- E. CILKOVÁ: Hrajeme pohádky z celého sveta, Portál, 2010
 E. GROHOVÁ: Metodická príručka pre prípravné štúdium, 1.a 2. ročník prvého stupňa základného štúdia LDO ZUŠ, 2005

X. GRACOVÁ; E. LINDTNEROVÁ-KROŠLÁKOVÁ: Metodická příručka pro 1. a 2. ročník I. stupně základního stupně LDO LŠU, SPN 1984

- FELIX, B.: Maľovaná hudba, znejúci obraz, NOC Bratislava 1992
FELIX, B.: Druhá múza detského divadla, NOC Bratislava 1996
E. MACHKOVÁ: Uvod do studia dramatické výchovy, 2007
E. MACHKOVÁ: Jak se učí dramatická výchova, Akademie múzických umění, 2012
E. MACHKOVÁ: Metodika dramatické výchovy, Artama, 1992
E. MACHKOVÁ: Projekty dramatické výchovy pro mladší školní vek, Portál, 2013
R. MARUŠÁK: Literatúra v akcii (Metody dramatické výchovy při práci s uměleckou literaturou), Akademie múzických umění, 2010
V. VALENTA: Metody a techniky dramatické výchovy, Grada Puplishing, Praha, 2008
V. VOLF: Dramatická výchova, 2006, Brno
A. VRANIĆ: Tvorivé písanie s prvkami tvorivej dramatiky riadené potrebami detí, AT PUBLISHING, 2015, Bratislava
E. ZÁMEČNÍKOVÁ: Cesty k přednesu aneb pruvodce pro pedagogy a mladé recitátory, Nipos, Praha, 2009

Časopis Tvorivá dramatika s přílohou Detská scéna, Artama Praha

Časopis Javisko, NOC Bratislava

Časopis Zips, Bratislava

Časopis Slniečko, Vydavateľstvo MS Martin

VÝTVARNÝ ODBOR

CHARAKTERISTIKA VÝTVARNÉHO ODBORU ZUŠ

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebvýjadrovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti. V nadväznosti na všeobecné vzdelanie metodicky rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení.

Štúdium zahŕňa plošné, priestorové, intermediálne, akčné aj multimediálne výtvarné činnosti a disciplíny. Prostredníctvom nich sa žiak postupne začína profilovať podľa svojho nadania a záujmu.

Primerane veku je žiakovi sprístupňované historické i novodobé umenie a to aj návštevou galérií, čím sa prehĺbuje jeho vzťah k hodnote umeleckého diela, k základom umeleckého remesla ako aj tradíciám. V procese výchovy a vzdelávania sa integrujú zložky citovej a rozumovej stránky osobnosti žiaka, čo mu umožňuje komplexným spôsobom poznávať svet a podnecuje ho k tvorbe vlastných koncepcií.

Pod odborným vedením pedagógov sa vo výtvarnom odbore rozvíja kreatívne myslenie a fantázia, senzibilita, racionalita, motorické zručnosti a schopnosti, zmysel pre krásu, vytvára sa obranyschopnosť voči tlaku komercie a gýču a tým sa formuje komplexný profil žiaka s umeleckým vnímaním, vyjadrovaním a estetickým cítením s možnosťou prezentovania sa na miestnych aj zahraničných súťažiach.

CIELE UMELECKÉHO VZDELÁVANIA VO VÝTVARNOM ODBORE

- rozvíjať vizuálnu gramotnosť žiaka, jeho výtvarné vyjadrovacie schopnosti a technické zručnosti
- otvárať žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia
- viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení (z hľadiska štýlov, slohov, používania vyjadrovacích prostriedkov, médií, tém a komunikačných stratégií)
- viesť žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností (orientovať ho na hľadanie oblasti umenia, médií, prostriedkov a spôsobov sebvýjadrovania a tvorby, v ktorých dokáže realizovať svoje koncepty, predstavy a fantáziu)
- podporovať a rozvíjať tvorivý prístup žiaka v myslení i vynachádzaní formy, jeho samostatné a prínosné riešenia
- uvádzať žiaka do intermediálnych a interdisciplinárnych vzťahov súčasnej kultúry

ŠTÚDIUM VO VÝTVARNOM ODBORE ZUŠ SA ČLENÍ NA:

1. **Prípravné štúdium** – jedno alebo dvojročné štúdium detí predškolského veku, ktoré vekovo zodpovedá žiakom predprimárneho vzdelávania. Prípravné štúdium trvá jeden alebo dva roky.
2. **Prvá časť prvého stupňa základného štúdia – primárne umelecké vzdelanie ISCED 1B**, ktorá vekovo zodpovedá žiakom primárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium prvej časti prvého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.
3. **Druhá časť prvého stupňa základného štúdia – nižšie sekundárne umelecké vzdelanie ISCED 2B**, ktorá vekovo zodpovedá žiakom nižšieho sekundárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium druhej časti prvého stupňa základného štúdia trvá päť rokov.
4. **Druhý stupeň základného štúdia**, ktorý vekovo zodpovedá žiakom sekundárneho vzdelávania na SŠ. Štúdium druhého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.
5. **Štúdium pre dospelých**, ktoré je určené pre záujemcov, ktorí už presiahli stredoškolský vek a prejavujú záujem zdokonaľovať sa v niektorej z oblastí výtvarnej tvorby. Štúdium trvá štyri roky.
6. **Rozšírené štúdium ISCED 2B**, ktoré je určené pre zvlášť talentovaných žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie štúdium niektorej z oblastí vizuálnych umení.

PODMIENKY PRIJATIA NA ŠTÚDIUM

Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov, ktorí preukazujú určitú mieru nadania a talentu, ktorý škola posúdi na základe výtvarných prác. Ide o taký súbor schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony, v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania, Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a rozvinutosť schopností. Do prípravného štúdia možno prijať deti na základe ich záujmu o výtvarné činnosti, keďže v tomto veku ešte nie je možné posudzovať mieru talentu v závislosti na výtvarnom prejave.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent výtvarného odboru ZUŠ je v prvom rade svojbytnou osobnosťou, ktorá dokáže obhájiť svoj vkus, názory a postoje voči spoločnosti pasívneho konzumu. Rozumie vizuálnym umeniam z pohľadu histórie i súčasnosti. Absolvent je schopný samostatnej tvorivej činnosti vo všetkých sférach života. Uplatníť výtvarné znalosti v mnohých oblastiach – počnúc estetickou úpravou svojho najbližšieho životného prostredia až po výber ďalšieho vzdelania vo výtvarnej oblasti. Absolvent je podľa miery svojich schopností pripravený na ďalšie štúdium vizuálnych umení a k prijímacím skúškam na rôzne školy s výtvarným zameraním, kde je nutné absolvovať talentové skúšky, ako napríklad – odevné a pedagogické školy, stredné umelecké školy, aranžérske zameranie škôl, ale i vysoké školy ako napr. pedagogické so zameraním na učiteľstvo na 1. stupni ZŠ, pedagogické so zameraním na odbor výtvarná výchova, taktiež odbory vysokých škôl so zameraním na výtvarnú tvorbu v sochárstve, maliarstve, odevnej tvorbe, architektúre, scénografii atď.

Absolvent preukazuje vysoký stupeň výtvarnej gramotnosti-rozumie vyjadrovacím prostriedkom rôznych druhov výtvarného umenia a dokáže ich používať na tvorivé vyjadrenie svojich konceptov, predstáv, fantázie a výtvarne reagovať na vizuálne podnety reality. Pozná základné techniky kresby, maľby, grafiky, fotografie, sochárstva a priestorovej tvorby a ovláda vybrané z nich. Rozumie intermediálnej tvorbe, vie používať jej princípy a vybrané multimediálne techniky. Pozná charakteristické znaky historických slohov vizuálnych umení, dizajnu a architektúry, ich moderných i súčasných tendencií a znaky rôznych štýlov. Toleruje rozmanitosť výtvarných prejavov a dokáže odôvodniť svoj vlastný názor.

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

1. Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov (v súlade s § 52 školského zákona), ktorí na prijímacích skúškach výtvarným prejavom (vlastná kresba, maľba) preukážu určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony z hľadiska tvorivosti v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania sa). Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a schopnosti (dôležité je prihliadať na to, že výtvarná vyspelosť – myslenie žiaka je úmerné jeho veku; chýbajúce technické zručnosti je možné získať/doplniť si aj vo vyšších ročníkoch).
2. Štúdium zahŕňa disciplíny plošné (kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, 2D dizajn...), priestorové (modelovanie, skulptúra, objekt, 3D dizajn, architektúra...), intermediálne (kombinácia médií, inštalácia...), akčné (performancia, happening, sociálna plastika...) aj multimediálne (video, elektronické médiá, zvukové umenie...). Primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie, galerijnej animácie a neskôr aj štúdiá odborných časopisov, literatúry a elektronických zdrojov) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie. Tieto disciplíny a činnosti sa môžu v rámci jedného vyučovania prelínať alebo dopĺňať. Žiakovi má byť umožnené spoznať v priebehu štúdia celú šírku výtvarných disciplín a postupne sa profilovať podľa svojho nadania a záujmu.
3. Jednotlivé vyučovacie predmety vychádzajúce z výtvarných činností podliehajú hodnoteniu a klasifikácii, ktorá sa uvádza na konci I. a na konci II. polroka na tlačivách schválených MŠVVaŠ SR (napr. katalógový list žiaka a vysvedčenie). Pre potreby vykazovania a hodnotenia sú jednotlivé výtvarné činnosti považované za vyučovacie predmety. Učiteľ má možnosť do voľných políčok školských tlačív dopísať aj činnosti (vyučovacie predmety), ktoré sa podľa ŠKVP na škole vyučujú, ale v tlačivách absentujú.
4. Jednotlivé výtvarné činnosti prípravného štúdia vytvárajú súbor hlavných predmetov: kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie a vytvárajú súborný predmet výtvarná príprava.
5. V prvej časti a v druhej časti I. stupňa základného štúdia jednotlivé výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, dizajn, priestorové vytváranie, modelovanie, intermediálna a multimediálna tvorba. Spolu vytvárajú súbor hlavných predmetov: kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie a práca s materiálom, a voliteľné predmety: fotografia a film, vybrané state z teórie umenia a predmety ponúkané ako vyučovacie predmety. Výtvarné činnosti

– plošné, priestorové, intermediálne, akčné aj multimedialne disciplíny v sebe zahŕňajú vyučovacie predmety výtvarného odboru pre ZUŠ. Predmety spoločne vytvárajú súborný predmet výtvarná tvorba.

6. Hlavný predmet alebo skupinu hlavných predmetov si v tomto zmysle na II. stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých určí a uvedie škola v príslušnom ŠkVP. Predmety spoločne vytvárajú súborný predmet výtvarná tvorba II.
7. **Prípravné štúdium:** Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ je určené pre nadané deti v predškolskom veku alebo pre žiakov prvého ročníka základnej školy. Zahŕňa plošné i priestorové výtvarné činnosti s dôrazom na spontánny detský výtvarný prejav. Štúdium trvá 1 – 2 roky.
8. **Základné štúdium – Prvá časť – I. stupňa** výtvarného odboru ZUŠ zodpovedá veku 7 až 10 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prípravného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Osvojujú si základné procesy, prostriedky a techniky výtvarných disciplín. Štúdium zahŕňa kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie i zoznamovanie s multimédiami; primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie.
9. **Základné štúdium – Druhá časť – I. stupňa** výtvarného odboru ZUŠ zodpovedá veku 11 až 15 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prvej časti I. stupňa základného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Štúdium obsahuje kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, fotografiu, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, základy z architektonicko-priestorového vytvárania, video a animáciu – proporcionalitu jednotlivých zložiek volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov v súlade so ŠkVP. Žiaci sa oboznamujú s dejinami umenia, s novodobými i súčasnými tendenciami.
10. **Rozšírené štúdium I:** Je štúdium, ktoré obsahovo zodpovedá druhej časti I. stupňa základného štúdia, ale má väčšiu časovú dotáciu. Je určené najmä žiakom, ktorí sa pripravujú na talentové skúšky na strednú umeleckú školu. Väčší dôraz je aj na znalosti z dejín umenia a súčasných tendencií umenia.
11. **Základné štúdium II. stupeň:** Štúdium zodpovedá stredoškolskému veku, t. j. 16 až 19 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania I. stupňa základného alebo rozšíreného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Štúdium sa špecializuje na médiá alebo disciplíny podľa zamerania žiaka (dôraz je kladený na koncepčné myslenie, tvorivosť, zručnosti, informovanosť o aktuálnych tendenciách umenia a na kritickú sebareflexiu žiaka).
12. **Rozšírené štúdium II:** Zodpovedá obsahu základného štúdia II., ale má väčšiu časovú dotáciu s možnosťou dôkladnejšieho venovania sa zvolenému médiu alebo disciplíne. Je určené najmä žiakom, ktorí sa pripravujú na talentové skúšky na vysokú školu v študijných odboroch výtvarné umenie, dizajn, reštaurovanie alebo architektúra. Súčasťou štúdia sú znalosti z dejín zvoleného odboru, znalosti súčasného umenia a rozvíjanie kritického myslenia a sebareflexie.

13. **Štúdium pre dospelých:** Individuálny študijný program v rámci skupinového vyučovania, zameraný na prehĺbené štúdium (s možnosťou špecializácie) alebo na prípravu na ďalšie štúdium výtvarnej profesie. Program štúdia môže byť zameraný aj na ľudové umelecké remeslá a techniky s cieľom samostatnej tvorby v tejto oblasti alebo ako príprava na kvalitnú amatérsku tvorbu.
14. Dĺžka štúdia je uvedená v jednotlivých učebných plánoch.
15. Počty žiakov v skupine sú uvedené v jednotlivých učebných plánoch.
16. Z dôvodu úbytku žiakov v skupine na konci prvého alebo druhého polroka školského roku pod spodnú hranicu uvedenú v príslušnom učebnom pláne možno v 2. časti I. stupňa základného štúdia, v II. stupni základného štúdia a v ŠPD zaradiť do skupiny aj žiaka z iného bezprostredne po sebe nasledujúceho ročníka.“

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Kresba ako plošné zobrazenie pomocou čiar a bodov vo všetkých svojich podobách dominuje medzi ostatnými výtvarnými aktivitami. Kresba umožňuje rozvíjať fantáziu, tvorivosť, no zároveň jemnú motoriku žiakov. Prostredníctvom kresby sa od prvej detskej spontánnosti postupne formuje vlastný spôsob seba vyjadrovania. Formou hravej výtvarnej činnosti žiak spoznáva jednoduché výrazové prostriedky a technické postupy. Žiak sa spočiatku zameriava na to, čo je hlavným predmetom jeho záujmu, sústreďuje sa na svoje myšlienky, pocity, túžby a kreslí viac po pamäti ako podľa predlohy. Postupne dochádza k skvalitneniu jemnej motoriky, pohybu ruky sú presnejšie a v obsahu kresby sa prejavuje viac realistickejšie zobrazenie. Žiaci sa postupne učia citlivo rozvrhnúť plochu, výstižne vyjadriť tvar a zdôrazniť alebo potlačiť detaily. Štúdium je zamerané od materiálovo-technického experimentovania, cez štúdie vecné, aspektívne, analyticko-syntetické až k samostatnej operatívnej tvorbe. Štúdijská kresba v sebe zahŕňa výtvarný prepis prírodných a rôznych predmetov, zátíší, zvierat, postáv alebo krajiny. Štúdijská kresba je zameraná na zvládnutie perspektívy, figurálnej kresby a je určená predovšetkým žiakom, ktorí uvažujú o ďalšom štúdiu na stredných školách.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Cieľom predmetu je rozvíjať u žiaka tvorivé aktivity zamerané na výtvarné vnímanie a výtvarný jazyk primerané jeho veku a nadaniu. Cieľom predmetu je tiež rozvoj spontánnosti, motorických návykov, pozorovacích schopností a podnecovanie obrazotvornosti. Žiak zároveň rozvíja svoju schopnosť vyjadriť sa prostredníctvom základných vyjadrovacích prostriedkov ako sú bod, línia a tvar a uplatniť výtvarné cítenie a myslenie. Žiak citlivo spája voľbu námety s vyjadrovacím prostriedkom, spája svoje predstavy a zámery s predstavou materiálu a nástroja a postupne nachádza a volí si vlastný výtvarný postup. Vytvára spojitosť medzi vlastnou výtvarnou predstavou, jej prevedením a medzi výtvarným umením, pričom si súčasne ponecháva svoju autentickosť tvorby.

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Prostredníctvom materiálovo-technického experimentovania a hravej výtvarnej činnosti dochádza k spoznávaniu jednoduchých výrazových prostriedkov, technických postupov a možností využitia maľby v prospech spontánneho sebavyjadrenia. Základom maľby je výstavba obrazu z farebných škvŕn a plôch. Maľba nadväzuje na kresliarske motívy, ale žiak sa učí využívať iné výrazové prostriedky a výtvarné formy. Žiaci sa zoznamujú s emotívnym (zážitkovým), dekoratívnym, monumentálnym, vecne popisným, konštruktívnym prístupom k maľbe. Hra s farbami približuje žiakovi vlastnosti maliarskych materiálov a nástrojov a podporuje živý maliarsky prednes. Žiaci takto získavajú základné vedomosti o farbách a tvaroch, pričom spolu s aplikovaním vhodných vyučovacích metód sa zároveň uplatňuje jeden zo základných princípov vyučovania maľby a to, výchova k výtvarnému umeniu a spoznávanie rôznych výtvarných štýlov.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Cieľom predmetu je rozvíjať u žiaka tvorivé aktivity zamerané na výtvarné vnímanie a výtvarný jazyk primerané jeho veku a nadaniu. Cieľom je dosiahnuť u žiaka schopnosť miešať farby a pracovať s nimi. Rozvíjať spontánnu detskú prejav a manuálnu zručnosť. Rozvíjať fantáziu a predstavivosť. Odbúranie stereotypu a schém v zobrazovaní. Poznávať základné kompozičné vzťahy, vlastnosti farieb a ich vzájomné prepájanie. Rozvíjať výtvarné myslenie, zmysel pre krásu a získať poznatky o súčasnej umeleckej tvorbe.

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Základom grafickej techniky je rozmnožovanie výtvarnej práce pomocou tlače. Žiaci využívajú výtvarný jazyk založený na vzťahoch svetlých a tmavých línií, plôch či textúr. Obmedzujú popisnosť, citlivo vedú linku, členia pozitívne aj negatívne plochu a hľadajú výtvarné usporiadanie v súlade s grafickou technikou.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Odvíjajúc sa od spontánneho záujmu o výtvarnú tvorbu prehĺbiť záujem o grafiku tak, aby žiak získal optimálne podnety pre ďalšiu výtvarnú aktivitu. Cieľom vyučovacieho predmetu je rozvíjať základné princípy grafiky, rozvoj zručností a technických schopností. Uvedomovanie si výrazovosti jednotlivých povrchov, štruktúr a textúr. Rozvoj predstavivosti a fantázie a schopnosť jej realizácie prostredníctvom grafickej tvorby. Cieľom je dosiahnuť u žiaka trpezlivosť, disciplínu a zmyslu pre systematickú činnosť. Pochopenie vybraných kompozičných princíпов a objavovanie netradičných grafických techník. Zoznámenie sa s protografickými postupmi a a formovať gramotnosť žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

MODELOVANIE A PRÁCA S MATERIÁLOM

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Žiaci sa učia trojrozmerné vyjadrovať predstavy a realitu. Zoznamujú sa s vlastnosťami materiálov a nástrojov. Výtvarná skúsenosť prináša žiakom podnety pre objavovanie možností, z ktorých sa postupne vytvára register vyjadrovacích prostriedkov priestorovej tvorby. Vyučovacie predmetu pomáha vytvárať vzťah žiaka k povrchu, objemu, priestoru a materiálu. Obsahom predmetu sú tvorivé aktivity zamerané na priestorové vnímanie a výtvarný jazyk modelovania, tvarovania materiálov a výtvarné konštruovanie. Žiaci sa hravými formami oboznamujú s hlinou pri tvarovaní hliny rukou. V keramike sa zameriavame od tvorby menších plátov, tvorených valčekom, až po rôzne stáčanie a vrstvenie. Plastická tvorba vo svojej podstate žiakov navádza k priestorovému uplatneniu tvarov.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Ciele vyučovacieho predmetu sú zamerané na rozvoj spontánneho vyjadrovania prostredníctvom priestorového vytvárania. Na poznávanie a vytváranie rôznych tvarov. Na nadobúdanie zručnosti v základných technikách priestorovej tvorby, manipulácie s nástrojmi, získavanie skúsenosti o priestorovom komponovaní (stavebnice, rozličné priestorové prvky) a poznávanie princíпов výstavby kompozície. Cieľom je dosiahnuť u žiaka zmysel pre haptické prežívanie tvarov, schopnosť využívať netradičné materiály, redefinovať, teda naučiť sa vnímať prostredie interiéru a exteriéru ako prostredie pre tvorbu. Osvojiť si a využívať výtvarné prvky. Štruktúralne radiť dané elementy, stavať ich do nových súvislostí a poznávať objektívne farebné zákonitosti a ich expresívne vlastnosti.

DEKORATÍVNE ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dekoratívna činnosť nadobúda stále väčší význam v rámci väzby na maľbu, kresbu, grafiku a modelovanie. Obsah predmetu spočíva v tvorbe s najrôznejšími postupmi dekoratívneho umenia. Žiaci sa zoznávajú s jednotou tvaru, funkcie, materiálu a dekóru. Postupne sa učia podriadiť výtvarné myslenie voľbe štylizáčného prejavu a optickej čitateľnosti riešenia. Dekoratívne úlohy vyžadujú racionálnu analýzu, logické výtvarné myslenie a znalosť výtvarného jazyka. Dekoratívne činnosti umožňujú prirodzené vyústenie do oblasti estetizácie životného prostredia a priemyselného dizajnu. Hry a experimenty a tvorivé aktivity s materiálmi a nástrojmi, zamerané na priestorové a plošné vnímanie prinášajú nové podnety a podporujú záujem žiaka o výtvarné vyjadrovanie.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Prostredníctvom motivačnej a diskusnej časti v procese vyučovania získať poznatky o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre. Cieľom vyučovacieho predmetu je aplikovať tieto získané poznatky, no zamerať sa najmä na ďalšie nadobudnuté vedomosti a zručnosti žiaka najmä na základe praktických činností v danej oblasti. Predmetom obsahu dekoratívnych činností je naučiť sa základné poznatky o formách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch a o vlastnostiach a možnostiach využívania rôznych nástrojov a materiálov. Cieľom je dosiahnuť u žiaka spontánnu, no tiež cielene vedenú stopu. Zvládanie jednoduchého spájania materiálov, techniky otláčania, atď. V neposlednom rade je cieľom, aby žiak primerane svojmu veku dokázal pomenovať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti v rámci dekoračných činností.

ELEKTRONICKÉ MÉDIA A POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Predmet je zameraný na digitálnu fotografiu, grafický dizajn, prácu s počítačom, upravovanie fotografií a kresbu v profesionálnych programoch Adobe Photoshop, Corel Draw, Flash, Gif animator. Predmetom obsahu počítačovej grafiky je naučiť sa základné poznatky o programoch v ktorých sa tvorí, o vlastnostiach a možnostiach využívania rôznych nástrojov a funkcií.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Cieľom vyučovacieho predmetu je poznávať elektroniku a vedieť uplatniť rôzne kompozičné riešenia aj prostredníctvom iných médií. Získať gramotnosť v práci s počítačom, schopnosť využívať dostupné a inšpiračné zdroje pre svoju tvorbu a porovnať ju s prácou na papieri.

DEJINY VÝTVARNÉHO UMENIA A KULTÚRY

Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Dejiny výtvarného umenia a kultúry spĺňajú dvojité funkcie. V prvom rade sú oblasťou, ktorá nám sprostredkuje vzťah a hrdosť k tradícii. Ponúka poznatok, že umenie spolunažíva s človekom už naozaj dlhú dobu a je rovnako živým „organizmom“ ako človek sám. V druhom rade je priestorom, kde možno aktívne pátrať, skúmať a triediť, získavať nielen všeobecný prehľad, ale hlavne osobitý súkromný vzťah k

umeniu, k jeho jednotlivým kapitolám z dejín. V neposlednom rade sú dejiny výtvarného umenia ako prehliadka kreativity výrazným inšpiratívnym impulzom k ďalšej tvorivej činnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu:

Cieľom vyučovacieho predmetu je poznávať, porovnávať, inšpirovať sa a získať vzťah k dejinám kultúry. Uvedomovať si odkazy dejín umenia. Vedieť spracovať spoznaný výtvarný materiál a tvorivo sa posúvať do vlastných výtvarných činností. Za pomoci DVU podporiť pluralitu názorov, toleranciu a demokraciu v prejave (vysloveného, ale i výtvarného názoru).

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Prípravným štúdiom vo výtvarnom odbore rozumieme štúdiom žiakov predprimárneho vzdelávania. Charakteristické je spontánnym detským výtvarným prejavom, ale aj hravého a nadšeného objavovania možností techník alebo materiálov. Zoznamovaním sa s pomôckami a rozvíjaním jemnej motoriky. Je tiež obdobím vytvárania prvých stereotypov, preberania schém a konvencií, na ktoré musí pedagogický program reagovať v zmysle ich aktívneho zaradenia do dynamiky detskej osobnosti – ich podriadenia, spracovávaní a prekračovania vlastnou detskou vynaliezavosťou a motivovaným objavovaním iných foriem a možností.

Učebný plán číslo	52
Stupeň štúdia	Prípravné štúdiium - variant A
Študijné zameranie	Prípravná výtvarná výchova
Vek	deti predškolského veku alebo 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia	1 rok
Počet žiakov v skupine	5 - 8
Počet hodín týždenne	2 x 45 min. (1x týždenne)
Spolu	2
Stupeň štúdia	Prípravné štúdiium - variant B
Študijné zameranie	Prípravná výtvarná výchova
Vek	absolventi PŠ A alebo žiaci 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia	1 rok
Počet žiakov v skupine	5 - 8
Počet hodín týždenne	2 - 3* x 45 min. (1-krát týždenne)
Spolu	2 - 3*

* *Poznámka: V druhom roku štúdia (žiaci prvého ročníka ZŠ) je možné zvýšiť hodinovú dotáciu z dvoch na tri vyučovacie hodiny.*

o Výkonové štandardy:

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:

- vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní,
- spontánne pracujú s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom,
- pomenujú svoje práce,
- opíšu výraz svojich prác, výraz umeleckých diel,
- vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe a/alebo v maľbe,
- výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia,
- dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti,
- dotvoria neúplné obrazy (fotografie, reprodukcie, ...) v návaznosti na čiastočné tvary a s použitím fantázie,
- nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tvary, písmená,...),
- obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie,
- vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť, ...),

- využijú grafické a materiálové stopy svojich gest,
- využijú prírodniny ako súčasť kompozície,
- zvládnu techniku jednoduchej frotáže,
- zvládnu techniku monotypie,
- dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkkší kartón.

○ **Obsahové štandardy:**

Východiskom sú spontánne detské výtvarné činnosti a sklon dieťaťa k poznávaniu nových činností, materiálov a techník. Hravé laborovanie je prepojené s tematickými zadaniami.

- hravé činnosti s linkou, farbou a materiálom; uvedomenie si výrazu, základných rozdielnych vlastností rôznych nástrojov a materiálov,
- jednoduché šrafovanie častí kresby,
- akčné maľovanie v ktorom jednotlivé činnosti, gestá, pohyby a nástroje zanechávajú na papieri charakteristické stopy,
- variačné a porovnávanie rôznych spôsobov kreslenia tej istej veci (jednoduchého motívu),
- uplatňovanie predstavivosti a fantázie pri spracovávaní (dopĺňaní alebo vyhľadávaní tvarov) nepresných, nezreteľných textúr (pokrčený papier, čarbanica, krajčírskе strihy, škrvny, dekalky...),
- hravé experimentovanie s časťami obrázkov (fotografií), s vystrihnutými písmenami alebo s nezobrazujúcimi textúrami materiálov; asambláže alebo koláž, fantazijné dopĺňanie zobrazení (konfigurácií, významových tvarov),
- obkresľovanie (obmaľovanie) obrysov predmetov, tieňov; kombinované so šrafovaním, kolážovaním a pod. – rozlišovanie vonkajšieho a vnútorného tvaru, - porovnávanie tvarov rôzneho charakteru (geometrické-presné, prírodné-nepresné, veľké a malé, vysoké a nízke, hranaté a okrúhle, plošné a priestorové...),
- vytváranie objektov z kartónu, ich dotváranie kresbou, maľbou alebo kolážou,
- frotáž z rôznych povrchov, vytváranie vzorkovníčka alebo kompozície,
- rastliny a prírodniny ako výtvarné materiály využité v rôznych technikách,
- monotypické otláčanie prírodnín alebo pripravených matric,
- kreslenie (maľovanie) svojich predstáv o vypočutom príbehu (rozprávke) alebo o príbehu vymyslenom dieťaťom, príp. o vlastnej transformácii rozprávky,
- výtvarné spracovanie postavičiek z filmu a ich domýšľanie, variovanie a transformovanie,
- vytváranie masiek z jednoduchých materiálov (ich dopĺňanie časťami kostýmu, pokrývkou hlavy...)
- rozhovor o výraze masky, vymýšľanie „rituálov“ ,
- diskusia o rozmanitosti umeleckých diel a o ich výraze, pri návšteve galérie, výstavy alebo pri výtvarných dielach sprostredkovaných iným spôsobom.

Spolu hodín ročne	66 hodín
Spolu hodín týždenne	2-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	20 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	20 hodín 10-krát za školský rok)
Grafika	8 hodín (4-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	8 hodín (4-krát za školský rok)

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 1. ČASŤ
PRIMÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE ISCED 1B

;	53			
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	Výtvarná tvorba			
Vek	7 - 10 rokov			
Dĺžka štúdia	najviac 4 roky			
Počet žiakov v skupine	6 - 10			
Stupeň vzdelávania	primárne umelecké vzdelávanie			
Ročník	1.	2.	3.	4.
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne) *			
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3*	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99 (66)*	99	99	99

* Poznámka: V prvom ročníku je možné znížiť hodinovú dotáciu z troch na dve vyučovacie hodiny.

Charakteristika vyučovania:

Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka je orientované na experimentovanie (materiálno-technické, s vyjadrovacími prostriedkami), uplatnenie jeho fantázie a predstavivosti, na prekonávanie schém zobrazovania a myslenia a na podporu vlastných žiakových riešení na úrovni obsahu i formy.

Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie). Primerane veku, prevažne formou výtvarnej interpretácie a rozhovorov o umení je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie.

Absolvovanie štúdia:

- Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou.

○ Výkonové štandardy

- Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia:
- výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu,
- pracujú s líniou, farbou, tvarom,
- pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtosťný),
- slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu,
- rozlišujú organické a geometrické tvary,
- pomenujú kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu,
- stručne charakterizujú vytvorený artefakt,

- zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp. iným nástrojom), štetcom a farbou,
- zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník,
- zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu,
- zvládnu jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónorez, linorez...),
- vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdených predmetov,
- iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia, - výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia (štýly, izmy, slohy) z hľadiska foriem, tém a námetov,
- slovné opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh,
- charakterizujú výraz výtvarného diela,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia – hudby, literatúry, filmu, divadla, tanca,
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z vybraných oblastí poznávania (napr. prírodovedy, vlastivedy, náboženskej a etickej výchovy, matematiky a geometrie...),
- výtvarne, podľa fantázie reagujú na kultúrne a sociálne témy (zvyky, sviatky, udalosti...).

○ **Obsahové štandardy**

Vo všetkých témach a obsahoch učiteľ podporuje a uprednostňuje vlastné a samostatné myslenie žiakov, ich nápaditosť a originalitu riešení (i v prípade, že dôjde k svojbytnému odklonu žiaka od riešenej úlohy). Rešpektuje ich individualitu a špecifické schopnosti. K motivácii sa využíva prevažne rozprávková (príbehová) alebo zážitková forma uvedenia žiakov do problematiky, príp. aj učiteľom moderovaný proces – ako príbeh, ktorý žiaci postupne vytvárajú.

1. ROČNÍK

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- hravé činnosti s obrysmi predmetov (vyjadrovanie pohybu, nárastu a zmenšovania, kumulovania a spontánnych prienikov tvarov prostredníctvom radenia obrysov),
- hravé činnosti s rytmom (vizualizácia zvuku, pohybu, fyziologických rytmov, striedajúcich sa prírodných javov a cyklov); pochopenie a vyjadrenie pravidelnosti a nepravidelnosti, zrýchľovania a spomaľovania v rôznych prejavoch sveta a života,
- priestorové útvary z hotových prvkov (špagáty, škatule, špagáty a pod.),
- tepelný farebný kontrast a jeho analógie (kontrasty suchý-vlhký, blízky-vzdialený) v maľbe,
- hry s jednoduchou kinetikou: napr. obrázok s pohyblivými časťami, jednoduchá kinetická hračka a pod.,
- reliéf, koláž, alebo kombinácia - rôzne kvality (textúry) povrchov; frotáž vytvoreného reliéfu, príp. kresba (maľba) podľa reliéfu,
- výtvarné činnosti zamerané na prácu s geometrickými prvkami v tvaroch predmetov.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- inšpiratívne témy a námety (svojské riešenia, domýšľanie a fantazijné preštrukturovanie podnetov),
- ozvláštnená krajinomaľba (napr. mimoriadny meteorologický jav v konkrétnej, známej krajine),
- ozvláštnené zátišie (napr. prostredníctvom druhu, množstva, tvarov a rozmerov predmetov),
- zobrazenie tej istej veci v rôznych prostrediach,
- ozvláštnená maľba (kresba, modelovanie) postavy človeka alebo zvierat'a,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- rozdielnosť nálady v dvoch hudobných skladbách (vyjadrenie prostredníctvom maľby alebo kresby, koláže...), - ilustrácia žiakom známej rozprávky pozmenenej žiakom.

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Grafika	12 hodín (4-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	12 hodín (4-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	15 hodín (5-krát za školský rok)

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- hravé činnosti s linkou, jej rôznymi kvalitami (z hľadiska výrazu, nástroja, techniky, prítlaku, proporcie...), následne aplikácia čiar rôzneho charakteru v naratívnej téme,
- šrafovanie tvaru kresliacim nástrojom,
- odlíšenie rôznych tvarov šrafovaním,
- premeny tvarov: postupné (krokové) zmeny vybraného tvaru na iný tvar,
- výtvarné hry s osovou symetriou a asymetriou (napr. dotváranie dekalku, odtlačku materiálovej matrice, obkresľovanie šablóny a pod.),
- kreslenie tvarov umiestnených vo formáte (vpredú – vzadu, hore – dole, vedľa seba – za sebou...), - približovanie – vzdďalovanie, zväčšovanie – zmenšovanie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- naratívne témy a príbehy,
- objekty z rozmanitých polotovarov v nezvyčajných vzťahoch,
- hybridácia tvarov (zvierat, vecí, ...),
- pomenovanie hybridných tvarov,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- land-artové hry s prírodnými materiálmi v prírode,
- body-art (maľba na ruku, tvár),
- akcie (performančné aktivity) v mimoškolskom priestore,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- jednoduchá scéna pre bábkové divadlo,
- jednoduché (napr. prstové) bábkky,
- komiks ako „scenár“ bábkového divadla.

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Grafika	12 hodín (4-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	12 hodín (4-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	15 hodín (5-krát za školský rok)

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- voľné kresliarske cvičenia zamerané na líniu a tvar,
- kresba predmetu linkou (bez nároku na presné zachytenie proporcie a tvaru),
- figúry v pohybe (kresba podľa predstavy, vytvorenie a využitie šablóny),
- kresba figúry, predmetu podľa videnej skutočnosti (zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- dotváranie kresby figúry,
- modelovanie postavy (človek alebo zviera; zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- fotokoláž (alt. motívy: figúra, portrét, predmet, krajina...),
- mimikri (artefakt vo vzťahu k prírodnému pozadiu).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- naratívne témy a príbehy,
- fantastické bytosti (stvárané novými technikami, napr., rolážou, frotážou, kombinovaním techník),
- fantastická krajina,
- zostava prostredia a postáv v priestorovom prevedení (historická udalosť, šport, Betlehem, práce na poli, trh v meste a pod.),
- návrhy úžitkových predmetov (predmety dennej potreby, šperky...),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- vybrané diela surrealizmu,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné reakcie na zvuk rôznych hudobných nástrojov,
- výtvarné stváranie hudobných tónov a ruchov (synestetické vnímanie).

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	15 hodín (5-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	12 hodín (4-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	18 hodín (6-krát za školský rok)

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kreslenie tvarov stromov podľa videnej skutočnosti,
- rôzne stvárnenie toho istého motívu (prekonávanie grafických schém),
- cvičenia na spoznávanie proporcií,
- symetria a asymetria v obraze (portrét, zátišie, krajina...),
- maľba krajiny podľa videnej skutočnosti,
- variácie maľby konkrétnej krajiny (svetelné zmeny, denné obdobia, zmeny počasia...),
- výrazové štylizovanie (tváre, zvieratá, predmety s výrazom rôznych emócií),
- kompozícia z geometrických tvarov,
- zátišie z geometrických tvarov,
- zachytenie zmien farieb osvetlením,
- pozitív a negatív (linorez),
- modelovanie postáv v pohybe/akcii podľa predstavy žiaka.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- krešobné pamäťové cvičenia (kreslenie rôznych vecí, zvierat, profesií, situácií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- témy a námety provokujúce fantáziu žiaka ,
- naratívne témy a príbehy,
- zmeny v hotovom obraze
výmeny/premeny častí kompozície, zmeny farieb a/alebo premeny motívov v kompozícii,
- zobrazenie skutočného zážitku kombinované s fantáziou žiaka,
- jedno- (príp. viac-) farebná tlač (monotypia, linorez),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- vybrané diela impresionizmu,
- maľba impresionistickým spôsobom (škvrny, ťahy štetca, pointilizmus),
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- zobrazenie ticha a hluku,
- komiksové stvárnenie filmu,
- výtvarné stvárnenie chutí (synestetické vnímanie).

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	18 hodín (6-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	12 hodín (4-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	15 hodín (5-krát za školský rok)

PROFIL ABSOLVENTA PRIMÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELANIA

Žiak pozná základné vyjadrovacie prostriedky, ako sú farba, tvar, bod, škvrna, línia a dokáže vnímať priestorové vzťahy. Pozná vlastnosti výtvarných nástrojov a materiálov ako, ceruza, fixka, uhlík, pastel, štetce, pastózne a vodové farby alebo rôzne podkladové materiály a ich využitie. Dokáže pomenovať a charakterizovať druh výtvarného umenia, pre voľbu námetu si vie zvoliť vhodnú techniku a podľa svojich individuálnych schopností si je schopný sám stanoviť ďalšie ciele, ktoré dokáže realizovať.

Prostredníctvom kresby a pohybom ruky vytvára stopy alebo tvary pričom využíva líniu a jednoduché šrafovanie. V maľbe zvládne základné miešanie farieb na palette alebo priamo na obraze a vyplňať plochu a tvar viacerými spôsobmi a technikami. Komponuje a vyjadruje základnú vizuálnu symetriu a asymetriu a zvládne základne operácie s mierkou ako aj so štylizovaním tvarov. V grafike ovláda základné narábanie s nástrojmi ako sú rydlá, valček, farby a jednoduché techniky otláčania. Pozná základné techniky modelovania a ich pracovné postupy ako je tvorba z plátov, lepenie, vyrezávanie, glazovanie a pomocné nástroje ako je očko alebo špachtla. Žiak dokáže vytvoriť priestorový objekt a zdobiť povrchy rôznym otláčaním štruktúr alebo iným zásahom do jeho povrchu. Vie uplatniť netradičné materiály ako v objektovej, tak aj v plošnej tvorbe. Je oboznámený s rôznymi technikami dekoratívnej činnosti ako lepením papiera, strihaním, vyrezávaním, krčením, trhaním, vrstvením ale aj netradičným spôsobom spracovania iných materiálov. Princípy ohýbania, lámania a deformácie využíva v prospech zaujímavých kompozičných riešení.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA - 2. ČASŤ
NIŽŠIE SEKUNDÁRNE UMELECKÉ VZDELANIE ISCED 2B

Učebný plán číslo	54				
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia				
Študijné zameranie	Výtvarná tvorba				
Vek	10 - 15 rokov				
Dĺžka štúdia	najviac 5 rokov				
Počet žiakov v skupine	6 - 10				
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie				
Ročník	1	2	3	4	5
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1-krát týždenne) *				
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99	99	99	99	99

Charakteristika vyučovania:

Vyučovanie prostredníctvom činností žiaka.

Je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami i témami, formou vecných, aspektových a analyticko-syntetických štúdií, ktoré vyúsťujú do samostatnej operatívnej tvorby žiaka (jeho vlastných tvorivých riešení).

Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) – proporcionalitu jednotlivých disciplín a činností volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov.

Žiakom sú priebežne sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom umení, dizajne a architektúre.

Absolvovanie štúdia:

- Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciou prác.

○ Výkonové štandardy

- Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:
- cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami,
- cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému,
- ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),

- ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
- proporčne správne nakreslia videný predmet,
- proporčne správne vymodelujú videný predmet,
- poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry,
- poznajú tendencie moderného umenia a architektúry,
- zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,
- dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
- dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovizie), divadla (performancie), tanca (pohybu),
- orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,
- slovne vyjadria svoj výtvarný zámer,
- opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),
- vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo,
- rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru),
- dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.

○ **Obsahové štandardy**

1. ROČNÍK

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kompozícia – tvarová a farebná rovnováha/nerovnováha,
- symetria a asymetria v obraze (napr. zátišia), v grafike (využitie tlačovej matrice),
- výtvarné vyjadrenie kontrastov (polarít),
- geometrická štylizácia zátišia (alt. portrétu, figurálnej kompozície).

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresba jednoduchej perspektívy,
- autoportrét (fotografia),
- autoportrét (kresba podľa zrkadla, dôraz na výraz, nie proporcie),
- autoportrét (farebná grafika).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- výtvarné vyjadrenie tepla a zimy,
- premena prírodniny (napr. strom počas 12 mesiacov),
- vtipné zátišie (alt. portrét, krajina),
- vtipný dizajn (návrh, model),

- šperk vyjadrujúci rôzne spoločenské postavenie (charaktery, povahy),
- architektúra z prírodných tvarov (návrh, model),
- výtvarné vyjadrenie vymysleného (nejestvujúceho) športu (príp. inej činnosti),
- od zobrazenia až po návrhy odevu, náčinia, hracej plochy, pravidiel... ,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- kubizmus (maľba ľubovoľného námetu kubistickým spôsobom); ukážky kubistického umenia,
- jednoduchý kinetický objekt (napr. využitie ľahkých materiálov a vánku...),
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ilustrácia vlastnej rozprávky, - zobrazenie farby hudby (vyjadrená geometrickými a organickými tvarmi),
- zobrazenie dynamiky hudby.

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	12 hodín (12-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	12 hodín (12-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	18 hodín (6-krát za školský rok)

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- štúdie a zoskupenia textúr (kresby, grafika),
- kompozícia – farebná a tvarová harmónia/disharmónia,
- približovanie a vzdďalovanie / mikroštruktúra a makroštruktúra,
- jazyk fotografie (svetlo-osvetlenie, zaostrenie, približenie, celok a detail),
- postprodukcia fotografie (základy).

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- kresba predmetov/zátišia s dôrazom na proporcie,
- kresba skutočnosti a jej odrazu v zrkadle,
- portrét spolužiaka,
- štúdia postavy v pohybe (2D,3D).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- fantastická architektúra (návrh, príp. model),
- vymýšľanie alegorických postáv,
- návrhy odevov pre zvláštne povolania/situácie,
- návrhy futurologického dopravného prostriedku
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- optické klamy – ukážky,
- op-art – ukážky, realizácia,
- svetelné umenie – ukážky, konštrukcia svetelného (príp. svetelno-kinetického) objektu,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- kontrast v hudbe prevedený do maľby,
- výtvarné vyjadrenie biologických štruktúr (makrosnímky).

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	15 hodín (5-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	12 hodín (4-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	15 hodín (5-krát za školský rok)

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- kresba alebo maľba (príp. návrh dizajnu, architektúry) a ich transformácie v počítačovom programe,
- postprodukcia fotografie (možnosti rozvinutej manipulácie),
- postprodukcia videa (základy),
- počítačová animácia (základy),
- súťaž farebnej grafiky,
- základy tvorby skulptúrnej sochy,
- výtvarné využitie princípov a foriem ornamentu.

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- krešbná štúdia interiéru,
- štúdie postavy podľa modelu,
- fotografická reportáž,
- rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov
- rekonštrukcia neúplného obrazu,
- výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu organické/anorganické,
- antropomorfné inšpirácie v dizajne a v architektúre,
- výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu poriadok/chaos,
- výtvarné vyjadrenie abstraktných pojmov,
- výtvarné vyjadrenie formálnej odlišnosti (napr. bytosti rôznych mimozemských civilizácií),
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- umenie inštalácie – priestorovo limitovaná inštalácia,
- happening, event alebo performancia – reakcia na spoločenskú udalosť,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie a fyziky, - výtvarné spracovanie vybraných podnetov biológie.

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	15 hodín (5-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	15 hodín (5-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	15 hodín (5-krát za školský rok)

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti (predmety, prírodniny...),
- počítačové spracovanie (prekomponovanie, variovanie) vlastnej maľby alebo kresby.

Zobrazovanie reality:

- kresliarske pamäťové cvičenia,
- štúdie predmetov a prírodnín,
- štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz),
- štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie),
- fotografický portrét (osvetlenie, nastavenie, výraz, postprodukčná manipulácia),
- videoreportáž.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie...),
- inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku...),
- návrh vlastného písma,
- spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- procesuálne umenie – ukážky, realizácia objektu alebo obrazu (biologické, chemické alebo fyzikálne procesy),
- performancia dokumentovaná fotografickým alebo fotografickým záznamom,
- použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel,
- výtvarné reakcie/interpretácie kultúrnej pamiatky.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie, fyziky, biológie.
- výtvarné vyjadrenie hudobných foriem (napr. sonáta, fuga, džezová skladba, uspávanka...),
- spracovanie vybraných podnetov.

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	24 hodín (8-krát za školský rok)
Maľba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Grafika	9 hodín (3-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	9 hodín (3-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	9 hodín (3-krát za školský rok)

5. ROČNÍK

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- výber vyjadrovacích prostriedkov na stvárnenie svojej predstavy, konceptu alebo podnetov vizuálnej reality,
- zväčšovanie detailu,
- posun a tvorivá manipulácia s vlastnou študijnou kresbou (plastikou),
- vytvorenie kópie detskej výtvarnej práce.

Zobrazovanie reality:

- kreslenie a modelovanie prírodniny (predmetu); sadrový odliatok plastiky,
- štúdie portrétu – 2D (dôraz na výstavbu, proporcie, výraz linky a tvaru),
- štúdie portrétu – 3D (dôraz na formu, mierku, proporcie, viacpohľadovosť),
- fotografia portrétu a kresba podľa fotografie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- vlastné návrhy, koncepty a realizácie žiaka konzultované s učiteľom,
- návrh architektúry (exteriér, interiér), model,
- grafika – transformácie grafického štočku (sútlač, tlač do podkladu, reprodukcie...),
- fotografia – autorská séria fotografií,
- dizajn – návrh a model (predmetu, výrobku, odevu, doplnku, dopravného prostriedku, informačného označenia, grafického riešenia, reklamy...) podľa orientácie žiaka.

Podnety z výtvarného umenia:

- spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných štýlov.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy,
- výtvarné stvárnenie (hľadanie ekvivalentu) rôznych literárnych foriem

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	24 hodín (8-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	9 hodín (3-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	9 hodín (3-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	9 hodín (3-krát za školský rok)

I. STUPEŇ- ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	55				
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia				
Študijné zameranie	Výtvarná tvorba				
Vek	11 - 15 rokov				
Dĺžka štúdia	najviac 5 rokov				
Počet žiakov v skupine	3 - 5				
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie				
Ročník	1	2	3	4	5
Počet hodín týždenne	6 x 45 minút (s možnosťou deliť na 2-krát týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne	6	6	6	6	6
Spolu vyučovacích hodín týždenne	198	198	198	198	198

Charakteristika vyučovania:

Vyučovanie prostredníctvom činností žiaka, s vyššou časovou dotáciou a s prehĺbeným štúdiom zvolených ťažiskových disciplín; je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami, témami v nižších ročníkoch cez štúdie (vecné, aspektové, analyticko-syntetické) k samostatnej operatívnej tvorby žiaka.

Vo vyučovaní je zastúpené plošné aj priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) – proporcionalitu jednotlivých zložiek volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov; žiakom sú priebežne sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom umení, dizajne a architektúre.

Časť vyučovacích hodín je možné vymedziť na špecializovaný kurz venovaný niektorému médiu alebo technike;

Viac času je venovaného na spoznávanie moderného a súčasného umenia prostredníctvom štúdia literatúry, časopisov, elektronických zdrojov, diskusií a podľa možností školy návštev galérií.

Absolvovanie štúdia:

- Rozšírené štúdiom I. výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciami prác.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA – 2. ČASŤ (ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM)

1. AŽ 5. ROČNÍK

Spolu hodín ročne	198 hodín
Spolu hodín týždenne	6-krát 45 minút (2-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Grafika	30 hodín (10-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	30 hodín (10-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	30 hodín (10-krát za školský rok)
Elektronické médiá, PG	24 hodín 8-krát za školský rok)
Dejiny umenia	24 hodín 8-krát za školský rok)

PROFIL ABSOLVENTA NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO UMELECKÉHO VZDELANIA

Po absolvovaní tohto stupňa štúdia je žiak schopný dať do súvislosti predchádzajúce skúsenosti a znalosti a dokáže prezentovať svoje výtvarné aj technologické zámery. Vkladá do svojej tvorby hlbší myšlienkový význam. Samostatne rieši akýkoľvek výtvarný problém, experimentuje, dokáže obhájiť, prípadne zmeniť vlastný postup v prospech výsledného diela. Zostavuje originálne návrhy, kompozíciu, farebnosť, alebo proporčné princípy v priestore a správne používa odbornú terminológiu vzťahujúcu sa danej oblasti.

Žiak ďalším štúdiom upevnil svoje vedomosti a zručnosti získané v primárnom umeleckom vzdelaní a doplnil ich o nové tvorivé prístupy vo všetkých predmetoch. Vedome komponuje tvary do rôznych častí formátu. Uplatňuje priestorové vnímania a zvláda základné operácie s mierkou a veľkosťou zobrazených tvarov. Využíva vzťahové riešenia väčšie-menšie, vedľa seba, za/pred sebou k vyjadreniu priestoru. Vytvára objekty rôznych veľkostí a tvarov, inovuje realitu, parafrázuje ju a dáva jej vzhľad ovplyvnený často aj zvoleným materiálom, pričom zvláda riešiť problém svetla alebo proporcie. Žiak ovláda viacero techník ich postupov a materiálov, ktoré vie uplatniť v prospech vyjadrenia vlastných predstáv a tým sa plnohodnotne zapájať aj do mnohých kultúrno-spoločenských aktivít vo svojom okolí. Žiak ovláda základy počítačovej grafiky z oblasti dizajnu, fotografovania, animácie, digitálnej maľby, reklamného textu a tvorbu v profesionálnych programoch.

II. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Štúdium druhého stupňa základného štúdia je určené pre absolventov prvého stupňa VO ZUŠ alebo pre žiakov ktorí sú absolventmi ZŠ a preukážu požadovanú mieru talentu na prijímacej skúške. Žiaka možno na základe talentových kritérií a veku zaradiť aj priamo do vyššieho ročníka štúdia.

Cieľom vyučovania na tomto stupni je poskytnúť žiakom rozvinuté výtvarné vzdelanie primerané stredoškolskému veku, umožniť im profiláciu k zvolenému médiu a zároveň kultivovať ich vzťah k výtvarnému umeniu a vizuálnej kultúre. Štúdium poskytuje možnosť prípravy na talentové skúšky na vysokoškolské študijné programy výtvarného, dizajnerskeho a architektonického zamerania.

Učebný plán číslo	56				
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia				
Študijné zameranie	Výtvarná tvorba zameraná na samostatnú tvorbu				
Vek	16 - 19 rokov				
Dĺžka štúdia	najviac 4 rokov				
Počet žiakov v skupine	4 - 6				
Ročník	1	2	3	4	5
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1-krát týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99	99	99	99	99

Charakteristika vyučovania:

Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka.

Štúdium je zamerané na výtvarnú profiláciu žiaka na určitú oblasť vizuálnych umení, na médium alebo disciplínu.

Dôraz je kladený na tvorbu vlastných konceptov a ich realizáciu.

Súbežne žiaci spoznávajú aktuálne tendencie umenia a jeho teoretickú a kritickú reflexiu prostredníctvom štúdia literatúry, časopisov, elektronických zdrojov, diskusií a (podľa možností školy) návštev galérií.

Absolvovanie štúdia:

- Druhý stupeň základného štúdia je ukončený absolventskou prácou (alebo kolekciou prác).
- stručným písomným zdôvodnením vlastnej koncepcie, ktorú spolu s prácou žiak vystaví na absolventskej výstave.

○ Výkonové štandardy:

Žiaci po absolvovaní štúdia druhého stupňa základného štúdia:

- samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média
- dokážu výtvarne vyjadriť vizuálnu realitu a svoje myšlienkové koncepty,
- dokážu verejne prezentovať výstupy svojej tvorby,
- verbálne zdôvodnia koncepciu i realizáciu svojho diela,

- získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média,
- sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti,
- majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre,
- dokážu zdôvodniť svoje estetické názory,
- dokážu diskutovať o súčasnom umení.

○ **Obsahové štandardy:**

Pozn.: Vyučovanie poskytuje možnosť špecializácie – výberu média a techniky podľa zamerania (záujmu) žiaka.

1. ROČNÍK:

- sumarizujúce cvičenia zamerané na vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy,
- kreslenie, maľovanie a modelovanie podľa videnej skutočnosti,
- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti,
- štylizračné variácie,
- kombinácie techník,
- operácie s motívom (námetom),
- vyjadrovanie vlastných konceptov v rôznych médiách,
- konfrontácia artefaktu vytvoreného v rôznych médiách,
- individuálne tvorivé úlohy,
- štúdium literatúry z oblasti chronológie dejín umenia (referát),
- diskusie o umení.

2. ROČNÍK

- zobrazovanie videnej skutočnosti v zvolenom médiu,
- posuny a transformácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu,
- štylizračné variácie zobrazenia skutočnosti v zvolenom médiu,
- vyjadrovanie vlastných konceptov v zvolenom médiu,
- individuálne tvorivé úlohy,
- štúdium literatúry/časopisov – referát a diskusie o súčasnom umení.

3. ROČNÍK

- technicky rozmanité štúdie videnej skutočnosti v zvolenom médiu,
- kópia umeleckého diela v zvolenom médiu (totožné s médiom originálu),
- kópia umeleckého diela v inom médiu ako originál,
- tvorivá úloha v zvolenom médiu na zadanú tému,
- tvorba na voľnú tému,
- individuálne tvorivé úlohy,
- inštalácia výstavy,
- diskusie o tvorbe spolužiakov,
- štúdium literatúry/časopisov – referát a diskusie o súčasnom umení (zaostrené na oblasť zvoleného média).

4. ROČNÍK

- individuálne tvorivé úlohy,
- kópia detskej výtvarnej práce (podľa možnosti vlastnej),
- konceptuálne dielo (resp. konceptuálny dizajn, architektúra),
- záverečná práca,
- prezentácia záverečnej práce (forma podľa zvoleného média),
- diskusia o záverečnej práci.

1. AŽ 4. ROČNÍK

Spolu hodín ročne	99 hodín
Spolu hodín týždenne	3-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	24 hodín (8-krát za školský rok)
Maľba	27 hodín (9-krát za školský rok)
Grafika	9 hodín (3-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	9 hodín (3-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	9 hodín (3-krát za školský rok)
Elektronické média, PG	9 hodín (3-krát za školský rok)
Dejiny umenia	12 hodín 4-krát za školský rok)

II. STUPEŇ – ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	57			
Stupeň štúdia	II. stupeň rozšírené štúdium			
Študijné zameranie	Výtvarná tvorba zameraná na samostatnú tvorbu a príprava na ďalšie štúdium výtvarnej profesie			
Vek	16 - 19 rokov			
Dĺžka štúdia	najviac 4 rokov			
Počet žiakov v skupine	3 - 5			
Ročník	1	2	3	4
Počet hodín týždenne	6 x 45 minút (s možnosťou deliť na 2x týždenne)			
Spolu vyučovacích hodín týždenne	6	6	6	6
Spolu vyučovacích hodín ročne	198	198	198	198

Charakteristika vyučovania:

Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka.

Rozšírené vyučovanie umožňuje žiakom pracovať na vyučovacích obsahoch druhého stupňa s väčšou časovou dotáciou, v rozšírenej a v prehĺbenej forme.

Žiaci sa môžu podľa vlastnej profilácie špecializovať na určitú oblasť vizuálnych umení, na zvolené médium alebo disciplínu. Súčasťou sú štúdie (vecné, aspektové, analyticko-syntetické) v danom médiu. Dôraz je popritom kladený na tvorbu vlastných konceptov a ich realizáciu.

1. AŽ 4. ROČNÍK

Spolu hodín ročne	198 hodín
Spolu hodín týždenne	6-krát 45 minút (2-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Maľba	30 hodín (10-krát za školský rok)
Grafika	30 hodín (10-krát za školský rok)
Modelovanie a práca s materiálom	30 hodín (10-krát za školský rok)
Dekoratívne činnosti	30 hodín (10-krát za školský rok)
Elektronické média, PG	24 hodín 8-krát za školský rok)
Dejiny umenia	24 hodín 8-krát za školský rok)

Absolvovanie štúdia:

- Rozšírené štúdium druhého stupňa základného štúdia je ukončené absolventskou prácou a stručným písomným zdôvodnením vlastnej koncepcie, ktorú spolu s prácou žiak vystaví na absolventskej výstave.

ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Je štvorročné štúdium, ktoré poskytuje možnosti ďalšieho výtvarného vzdelávania a konfrontácie svojho myslenia a tvorby v diskurze študijnej skupiny. Je určené pre záujemcov, ktorí ukončili druhý stupeň štúdia VO ZUŠ. Na štúdium možno prijať aj záujemcov v zodpovedajúcom veku na základe talentových kritérií.

Štúdium pre dospelých po ukončení školskej dochádzky je zamerané na samostatnú tvorbu a záujmovú činnosť, alebo na ľudovo – umeleckú činnosť. Vyučovanie umožňuje rozvíjať umelecké zámery, zdokonaľovať sa v technikách a vo výtvarnom vyjadrení. Predpokladá sa špecializovaný záujem o vybrané médium, výtvarnú alebo remeselnú disciplínu. Pozornosť je venovaná diskusiám a reflexii diania na aktuálnej výtvarnej scéne.

Učebný plán číslo	58			
Stupeň štúdia	Štúdium pre dospelých			
Študijné zameranie	Výtvarná tvorba zameraná na samostatnú tvorbu alebo na ľudovo-umeleckú činnosť			
Vek	od 19 rokov (resp. žiak po ukončení SŠ)			
Dĺžka štúdia	najviac 4 roky			
Počet žiakov v skupine	3 - 5			
Ročník	1	2	3	4
Počet hodín týždenne	6 x 45 minút (s možnosťou deliť na 2-krát týždenne)			
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99	99	99	99

Charakteristika vyučovania:

Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností. Vyučovanie umožňuje rozvíjať umelecké zámery, zdokonaľovať sa v technikách a vo výtvarnom vyjadrení; predpokladá sa špecializovaný záujem o vybrané médium, výtvarnú alebo remeselnú disciplínu. Zvláštna pozornosť je venovaná spoločným diskusiám a reflexii diania na aktuálnej výtvarnej scéne, spoznávaní aktuálnych tendencií výtvarného umenia, dizajnu, architektúry prostredníctvom štúdia literatúry, časopisov, elektronických zdrojov a (podľa možností školy) návštev galérií.

Absolvovanie štúdia:

- Štúdium pre dospelých sa ukončuje absolventskou prácou, alebo kolekciou prác na absolventskej výstave.
- **Výkonové štandardy**

Žiaci po absolvovaní štúdia pre dospelých:

- samostatne tvoria umelecké diela v okruhu zvoleného média,
- získajú si informácie o možnosti technologických riešení v okruhu zvoleného média,
- sú schopní ďalej rozvíjať svoje schopnosti,
- zúčastňujú sa na kultúrnom dianí ako amatérski výtvarníci,
- majú aktívny divácky vzťah a uvedomelý postoj k dielam výtvarného umenia a k vizuálnej kultúre,
- dokážu zdôvodniť svoje estetické názory,
- dokážu diskutovať o súčasnom umení.

- **Obsahové štandardy**Pozn.: Vyučovanie poskytuje možnosť špecializácie – výberu média a techniky podľa zamerania (záujmu) žiaka.

1. ROČNÍK

- individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium,
- úlohy zamerané na rozvoj štylizácie, rukopisu, osobného štýlu (podľa zvoleného média),
- úlohy konfrontujúce rôzne polohy štylizácií a autorských rukopisov (podľa zvoleného média),
- úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky,
- realizácia vlastných výtvarných konceptov,
- štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení.

2. ROČNÍK

- individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium,
- realizácia vlastných výtvarných konceptov,
- úlohy zamerané na rozvoj štylizácie, rukopisu, osobného štýlu (podľa zvoleného média),
- úlohy konfrontujúce rôzne polohy štylizácií a autorských rukopisov (podľa zvoleného média),
- úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky,
- štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení,
- inštalácia skupinovej výstavy,
- verejná diskusia na výstave.

3. ROČNÍK

- individuálne úlohy rozvíjajúce žiaka podľa jeho výtvarnej orientácie na médium,
- realizácia vlastných výtvarných konceptov,
- úlohy zamerané na laborovanie s odlišnými polohami umenia v akých sa pohybuje žiak,
- úlohy zamerané na zdokonaľovanie techniky,
- štúdium technologickej literatúry,
- štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení,
- diskusia na výstave v galérii, v múzeu,
- inštalácia skupinovej výstavy,
- verejná diskusia na výstave.

4. ROČNÍK

- realizácia vlastných výtvarných konceptov,
- diskusia v skupine o vlastnej výtvarnej koncepcii, obhajovanie svojich názorov,
- štúdium literatúry/časopisov a diskusie o súčasnom umení,
- diskusia na výstave v galérii, v múzeu,
- inštalácia vlastnej výstavy žiaka,
- verejná diskusia na výstave.

1. AŽ 4. ROČNÍK

Spolu hodín ročne	66 hodín
Spolu hodín týždenne	6-krát 45 minút (s možnosťou 2-krát týždenne)
Predmet	Samostatná tvorba

Výtvarný odbor ponúka aj štúdium počítačovej grafiky, určené pre začiatočníkov, ale aj pokročilých, ktorí majú záujem o prácu s počítačom. Osvojiť alebo rozšíriť svoje vedomosti, schopnosti a zručnosti v práci v profesionálnych grafických programoch ako Corel Draw, Corel Photo paint, Adobe Photoshop, Flash Gif animator, Graphics Suite X5. Žiaci majú možnosť pracovať s digitálnym fotoaparátom, upravovať a pretvárať vlastné fotografie. Používať písma, vytvárať vlastné kresby vo vektorových programoch.

V základnom umeleckom vzdelávaní umožňuje žiakovi lepšie poznať a chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta zmysluplne sa v ňom orientovať a zvládnuť základy počítačového dizajnu, fotografovania, animácie, digitálnej maľby alebo reklamného textu.

Ciele vzdelávania:

Cieľom študijného programu počítačová grafika v I. a II. stupni vzdelávania je prehĺbiť zručnosti v práci s počítačom a v grafických programoch. Z hľadiska štruktúry je učivo rozdelené do dvoch tematických celkov. Prvý je zameraný na spracovanie vektorovej i bitmapovej grafiky, na prácu s rôznymi technikami a ich praktickému využitiu. Ďalší tematický celok predstavuje snahu naučiť žiaka vytvárať interaktívnu animáciu, prezentáciu a priestorovú grafiku. Žiaci sa naučia vytvárať rôzne prezentačné materiály pomocou vhodných programových prostriedkov a techník, vytvárať modely a virtuálne výrobky.

Obsah vzdelávania:

Obsah výučby vychádza, nadväzuje a rozširuje poznatky z výtvarnej tvorby. Teoretickú časť výučby sprevádza praktická činnosť vedená k vlastnej tvorbe vo výtvarnej aj technickej oblasti. Počítačová grafika umožňuje žiakom spracovať ich vlastné koncepty technicky prostredníctvom PC. Počítač sa stáva pre žiaka ďalším nástrojom, ktorý mu umožňuje grafické vyjadrenie, ktoré sa v podobe výsledného diela stáva prostriedkom pre komunikáciu a prezentáciu jeho myšlienok širokej verejnosti. Žiakom je umožnené pracovať s textom, upravovať obrázky, vlastné fotografie a to s dôrazom na rozvoj individuálnych schopností s prácou s ICT technikou.

- Práca s rastrovými obrázkami, ich získavanie, úprava /skenovanie, digitálna fotografia – retuš, fotomontáž, vlastná kresba, maľba a koláž, atď..
- Práca s vektorovými obrázkami / logá, vizitky, kalendáre, ilustrácie, pozvánky, novoročenky, plagáty, potlače na tričká, atď...
- Grafické návrhy WEB stránok a počítačových hier
- Grafické návrhy tlačovín - knihy, časopisy, noviny atď...
- Animácie

Spolu hodín ročne	66 hodín
Spolu hodín týždenne	2-krát 45 minút (1-krát týždenne)
Predmet	
Kresba	10 hodín (5-krát za školský rok)
Fotografia	20 hodín (10-krát za školský rok)
Grafický dizajn	36 hodín (18-krát za školský rok)

OBSAH

Súkromná základná umelecká škola Ružová dolina 29, 821 09 Bratislava.....	3
Súkromná základná umelecká škola, Ružová dolina 29 821 09 Bratislava.....	4
POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM.....	5
PREDMET: POČET ŽIAKOV:.....	5
PRÍPRAVNÁ HUDOBNÁ VÝCHOVA.....	7
Rámcové učebné plány Prípravného štúdia.....	8
Prípravné štúdium „A“.....	8
Prípravné štúdium „B“.....	8
HUDOBNÁ NÁUKA.....	9
Profil absolventa Prípravného štúdia a absolventa Hudobnej náuky.....	10
I. stupeň základného štúdia - 1. časť.....	11
I. stupeň základného štúdia - 2. časť.....	18
Profil absolventa.....	23
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):.....	23
Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):.....	23
Absolvent II. stupňa základného štúdia, štúdium pre dospelých:.....	23
Rámcové učebné plány predmetu - Hra na bicích nástrojoch.....	24
I. stupeň základného štúdia.....	24
II. stupeň základného štúdia A ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH.....	25
Príprava ku hre na nástroji – Prípravné štúdium B.....	26
I. stupeň základného štúdia - 1. časť.....	27
I. stupeň základného štúdia - 2. časť.....	31
II. stupeň základného štúdia - štúdium pre dospelých.....	35
INŠTRUMENTÁLNY SPRIEVOD.....	39
I. stupeň základného štúdia - 1. časť.....	39
KOMORNÁ HRA PRE ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH.....	41
I. stupeň základného štúdia - 1. časť.....	41
I. stupeň základného štúdia - 2. časť.....	42
II. stupeň základného štúdia - štúdium pre dospelých.....	44
Profil absolventa.....	48
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania - (ISCED 1 B):.....	48
Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania - (ISCED 2 B):.....	48

Absolvent II. stupňa základného štúdia, štúdium pre dospelých:	49
Rámcové učebné plány predmetu - Hra na sopránovej zobcovej flaute	50
I. stupeň základného štúdia	50
II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých	51
Príprava ku hre na nástroji – Prípravné štúdium B.....	52
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	53
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	57
II. stupeň štúdia	59
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	61
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	63
II. stupeň základného štúdia - štúdium pre dospelých.....	67
Profil absolventa	71
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):.....	71
Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):	71
Rámcové učebné plány predmetu - Hra na priečnej flaute.....	72
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	72
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	73
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	74
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	76
Poslanie a charakteristika predmetu:	79
Profil absolventa	79
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):.....	79
Rámcové učebné plány predmetu - Hra na klarinete	80
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	80
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	81
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	82
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	84
Poslanie a charakteristika predmetu:	87
Profil absolventa	87
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):.....	87
Rámcové učebné plány predmetu - Hra na saxofóne.....	88
I. stupeň základného štúdia - 1. časť.....	88
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	89
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	90

I. stupeň základného štúdia - 2. časť	92
PROFIL ABSOLVENTA.....	95
Absolvent 1. časti I. stupňa základného štúdia primárneho umeleckého vzdelávania:	95
Absolvent 2. časti I. stupňa základného štúdia primárneho umeleckého vzdelávania:	95
Rámcové učebné plány predmetu - Hra na gitare.....	96
Príprava ku hre na nástroji – Prípravné štúdium B.....	97
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	98
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	102
II. stupeň základného štúdia a ŠPD	106
Profil absolventa	108
Absolvent 1. časti I. stupňa základného štúdia primárneho umeleckého vzdelávania:	108
Rámcové učebné plány predmetu - Hra na husliach	109
I. stupeň základného štúdia	109
Príprava ku hre na nástroji – Prípravné štúdium B.....	111
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	112
II. stupeň základného štúdia a Špd	117
Profil absolventa	120
Absolvent prípravného štúdia:	120
Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia primárneho umeleckého vzdelávania - (ISCED 1B):	120
Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia primárneho umeleckého vzdelávania - (ISCED 2B):	120
Absolvent II. stupňa základného štúdia:.....	121
Absolvent II. stupňa základného štúdia – štúdium pre dospelých:.....	121
Rámcové učebné plány predmetu - Hra na klavír.....	122
I. stupeň základného štúdia	122
II. stupeň základného štúdia, štúdium pre dospelých.....	123
Príprava ku hre na nástroji - Prípravné štúdium B	125
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	126
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	134
II. stupeň základného štúdia	142
Štúdium pre dospelých.....	146
ŠTVORRUČNÁ HRA	152
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	152
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	153
II. stupeň základného štúdia - štúdium pre dospelých.....	155
Profil absolventa	159

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):	159
Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):	159
Absolvent II. stupňa základného štúdia štúdium pre dospelých:	159
Rámcové učebné plány predmetu - Hlasová výchova - spev	160
I. stupeň základného štúdia	160
II. stupeň základného štúdia - štúdium pre dospelých.....	161
HLASOVÁ VÝCHOVA	162
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	162
I. stupeň základného štúdia - 1.časť	166
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	170
II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých	174
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	178
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	180
II. stupeň základného štúdia - štúdium pre dospelých.....	182
1. Stupeň základného štúdia - 1. časť	184
2. Stupeň základného štúdia - 2. časť.....	185
Charakteristika literárno-dramatického odboru:	187
Ciele umeleckého vzdelávania v literárno-dramatickom odbore:	187
Profil absolventa	188
Prípravná dramatická výchova	189
I. stupeň základného štúdia zuš, ISCED 1B – 1.časť	191
DRAMATICKÁ PRÍPRAVA a PREDNES	191
DRAMATICKÁ PRÍPRAVA a PREDNES	194
Charakteristika predmetov:	196
Ciele predmetov:.....	196
Dramatika a slovesnosť.....	197
Prednes.....	197
Pohyb.....	198
Práca v súbore.....	198
CHARAKTERISTIKA PREDMETOV	199
Ciele predmetov:.....	199
Dramatika a slovesnosť.....	200
Prednes.....	200
Pohyb.....	200

Práca v súbore.....	201
Profil absolventa	202
Poznámky k učebným plánom pre literárno-dramatický odbor:.....	202
Charakteristika výtvarného odboru ZUŠ	204
Ciele umeleckého vzdelávania vo výtvarnom odbore	204
Štúdium vo výtvarnom odbore ZUŠ sa člení na:	205
Podmienky prijatia na štúdium.....	205
Profil absolventa	205
Kompetencie.....	206
Poznámky k učebným plánom	206
kresba	209
Maľba	209
Grafika	210
Modelovanie a práca s materiálom.....	210
Dekoratívne činnosti	211
Elektronické médiá a počítačová grafika	211
Dejiny výtvarného umenia a kultúry	211
I. stupeň základného štúdia - 1. časť	215
primárne umelecké vzdelanie ISCED 1B	215
Profil absolventa primárneho umeleckého vzdelania	222
I. stupeň základného štúdia - 2. časť	223
nižšie sekundárne umelecké vzdelanie ISCED 2B	223
I. STUPEŇ- ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM	230
I. stupeň základného štúdia – 2. časť	231
(rozšírené štúdium)	231
Profil absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania	231
II. stupeň – základné štúdium	232
II. STUPEŇ – ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM	235
ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH	236
Počítačová grafika.....	238